

Intézményfejlesztési Terv

Intézményi helyzetelemzés,
a stratégiai irányok és célok kijelölése
a 2014–2018 közötti időre

**1. számú módosítással
egységes szerkezetbe foglalt szövege**

Debrecen
2015. november 10.

TARTALOM

1. Vezetői összefoglaló	4
2. Az előző Intézményfejlesztési Terv céljainak értékelése	6
3. Helyzetértékelés	8
3.1 Társadalmi és gazdasági környezet értékelése	8
3.1.1 Az intézmény gazdasági környezetének bemutatása	8
3.1.2 Az intézmény demográfiai környezetének bemutatása	10
3.1.3 Az intézmény foglalkoztatási környezetének bemutatása	11
3.1.4 Az intézmény oktatási környezetének bemutatása	12
3.1.5 Az intézmény vonzáskörzetének és a képzés iránti hallgatói kereslet bemutatása	13
3.1.6 Az intézmény tevékenységének értékelése az ágazati, szakpolitikai környezet vonatkozásában	19
3.2 Képzési tevékenység értékelése	20
3.2.1 Képzési portfólió értékelése	20
3.2.2 A szakmai gyakorlati képzés értékelése	25
3.2.3 Felnőttképzési tevékenységek értékelése	28
3.2.4 Képzésfejlesztési tevékenység értékelése	32
3.2.5 Képzési eredményesség értékelése	35
3.2.6 Nemzetközi dimenzió értékelése	40
3.2.7 Tehetséggondozás értékelése	46
3.3 K+F+I tevékenységek értékelése	50
3.3.1 Kutatási portfólió értékelése	50
3.3.2 K+F kapacitások értékelése	52
3.3.3 K+F eredményesség és technológia transzfer értékelése	57
3.4 Intézményirányítás értékelése	61
3.4.1 Intézmény-irányítási folyamatok, eszközök értékelése	61
3.4.2 A gazdálkodási tevékenység értékelése	63
3.4.3 Pályázati abszorpciók képesség és forrásbevonó képesség elemzése	70
3.4.4 Infrastruktúra-menedzsment és vagyongazdálkodási tevékenységek értékelése	71
3.4.5 Humán erőforrás értékelése	73
3.4.6 Intézményi szolgáltatások értékelése	78
3.5 Az intézmény versenytárs elemzése	81
3.6 A fenntartható fejlődés szempontjainak értékelése	83
3.7 Az intézmény szervezeti önállóságának értékelése	84
3.8 C-SWOT analízis	85

4.	Az új Intézményfejlesztési Terv stratégiai kérdései	88
4.1	Stratégiai irányok meghatározása	88
4.2	Jövőkép meghatározása	89
4.2.1	Tevékenységre vonatkozó jövőkép meghatározása.....	89
4.2.2	Szervezetre vonatkozó jövőkép meghatározása	90
4.3	Stratégiai célok, valamint a hozzájuk kapcsolódó stratégiai akciók, mutatószámok/sikerkritériumok, határidők és felelősök meghatározása	90
4.4	Megvalósítási ütemterv	101
4.5	Stratégiai kontrolling folyamatának és eszközeinek bemutatása	107
4.6	Stratégiai kommunikáció folyamatának és eszközeinek bemutatása	108
	Záradék	109

1. Vezetői összefoglaló

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) az állami fenntartásban működő felsőoktatási intézmények számára intézményfejlesztési terv készítését írja elő (12. § (1) és (4), 89. §), annak elfogadását az intézményi Szenátus (12. § (1) c), jóváhagyását pedig a fenntartó (73. § 83) c, 74. § (3)-(4)) hatáskörébe utalva.

Az Nftv. ugyanakkor rögzíti azt is, hogy a „hitéleti képzéssel összefüggésben”, azaz a hitéleti képzést (is) folytató, nem állami fenntartású felsőoktatási intézményeknek „az intézményfejlesztési tervre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni” (92. § (6) d). Ez utóbbi rendelkezés értelmében intézményünket a törvény nem kötelezi intézményfejlesztési terv készítésére.

Egyetemünk azonban az intézményfejlesztési tervben olyan hathatós vezetői eszközt lát, amelynek segítségével a DRHE – a minőségbiztosítási rendszer keretében – működésének minőségét biztosíthatja, illetve folyamatosan fejleszteni tudja. A DRHE Szervezeti és Működési Szabályzata ezért a Minőségbiztosításról szóló IX. fejezetében az intézményi Minőségbiztosítási Kézikönyv elemeként Intézményfejlesztési Terv készítését írja elő (61. § (2) e), ennek minimális tartalmát és kidolgozásának szabályait rögzíti (61. § (8)), elfogadását pedig a Szenátus hatáskörébe utalja (19. § (1) b és (2) c). Az intézményfejlesztési tervre vonatkozó rendelkezéseket a Minőségbiztosítási Szabályzat 8. §-a tovább részletezi.

Az intézményfejlesztési terv a DRHE minőségfejlesztési stratégiája, amelyben az egyetem Szenátusa rögzíti a DRHE helyzetelemzését, jövőképét, a tervezett fejlesztések fő irányát, meghatározza a fejlesztéssel, a fenntartó által az egyetem rendelkezésére bocsátott vagyonnal való gazdálkodási elképzeléseket a vizsgált időszakra, a célokhoz rendelt végrehajtási feladatokat és ezek ütemezését.

A DRHE legutóbbi intézményfejlesztési tervét a Szenátus 2007. november 6-án, 18/2007-08. számú határozatával fogadta el a 2007–2010 közötti időszakra, majd ezt a dokumentumot 2008. március 11-én, 66/2007-08. számú határozatával módosította annyiban, hogy a fenntartó sikeres pályázati projektjének részeként egy újabb fejlesztési célt nevesített benne.

2010-ben a fenntartó megkezdte a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola működésének átvilágítását és az egyetemünkkel való integrációjának előkészítését. A nyilvánvaló fenntartói szándék miatt 2010-ben nem készültek intézményfejlesztési tervek, ehelyett a felállított Ideiglenes Intézményi Tanács az integráció szabályzati előkészítésén dolgozott. Az integrációs folyamat – a törvényhozás szintjén – 2011 szeptemberében zárult. 2011. szeptemberében a 2011/2012-es tanévet egyetemünk már a volt főiskola beolvasásával kezdte meg, átvéve a főiskola valamennyi képzési programját, épületét, tanszékeit, oktatóit és hallgatóit egyaránt.

Ugyanakkor a fenntartó Tiszántúli Református Egyházkerület Magyarország Kormányától jelentős anyagi támogatást kapott a Debrecenben működő református oktatási intézmények rekonstrukciója tárgyában benyújtott pályázatra. Ez a rekonstrukció magában foglalja az oktatási intézmények teljes felújítását, valamint a hatékonyabb kihasználtság érdekében telephelyeik átrendezését, jobb kihasználását.

E rekonstrukciós projekt részeként, egyben az integráció újabb lépéseként is, a fenntartó egyházkerület döntése értelmében, a volt főiskola épületét (Péterfia u. 1–7.), a korábbi Református Főgimnáziumot egyetemünk átadta a fenntartó egyházkerületnek, a volt főiskola helyiségeit pedig központi telephelyére, a Debreceni Református Kollégium Ókollégiumába (Kálvin tér 16.) költöztette át. A 2013/2014-es tanévet immár az integrált egyetem fizikailag

is egy helyszínen, az oktatási infrastruktúra hatékonyabb kihasználásával, valamint az oktatói kar közötti eszmecsere és szakmai kapcsolatok erősödésének reményében kezdhetette meg.

A rekonstrukciós projekt értelmében egyetemünk területe, az Ókollégium is teljes felújításra kerül. Már elkészültek azok a tervek, amelyek kijelölik az oktatási és egyéb szervezeti egységeink végső helyét, és biztosítják az épület, a gépészet teljes, valamint a bútorzat részleges megújítását, és megteremtik a két szakkönyvtár integrációjának infrastrukturális alapjait. A felújítási munkálatok a 2014/2015-ös tanévben zajlanak majd le, utolsó ütemeként pedig, 2016-ban az egyetem kollégiumai is megújulnak, illetve részben felújított, új helyükre kerülhetnek majd. A vagyongazdálkodás és épületfejlesztés terén tehát már megtörtént az alapvető stratégiai célok kijelölése és javában zajlik azok megvalósítása is.

Immár megújult szervezeti keretei között, képzési palettáját nem hitéleti szakokkal bővítve, megháromszorozódott hallgatói és oktatói létszámával nagy múltú egyetemünk a jövőbe néz, jelen intézményfejlesztési tervben elemzi az integrációval kialakult helyzetét, és fogalmazza meg – a fenntartó bevonásával – jövőképét, vázolja fel stratégiai céljait a 2014–2018 közötti időre. A fentiekben vázoltak értelmében e célok elsősorban az oktatói-kutatói munka fejlesztésére, illetve az eszközbeszerzések területére irányulnak. Intézményfejlesztési tervünket a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Felsőoktatásért és Tudománypolitikáért Felelős Helyettes Államtitkárság Módszertani Útmutatója (2012.04.06 és 2012.06.18) alapján, szempontrendszerét sajátos egyházi viszonyainkra adaptálva készítettük el.

Adja meg nekünk a Mindenható Isten, hogy terveink megvalósulhassanak, és egyetemünk a maga küldetését, a magyar felsőoktatás szerves részeként országunk javára, az Anyaszentegyház hasznára és a Szentháromság Isten dicsőségére továbbra is be tudja tölteni.

Debrecen, 2014. január 15.

Fekete Károly
rektor

2. Az előző Intézményfejlesztési Terv céljainak értékelése

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem előző intézményfejlesztési tervének a 2007–2010 közötti időszakra szóló vállalásait az intézményfejlesztési terv 2.5. számú fejezete, e célok megvalósításához rendelt cselekvési tervei az 2.5.1.2. számú melléklete tartalmazza.

E vállalások megvalósulását – a módszertani útmutatót követve – az alábbiakban értékeljük:

(0: egyáltalán, vagy érdemben nem valósult meg; 1: részben megvalósult; 2: teljes mértékben, az eredeti szándéknak megfelelően valósult meg)

Stratégiai cél	Megvalósítás értékelése	Eredmény indoklása	Kapcsolódó stratégiai akció	Megvalósítás értékelése	Eredmény indoklása
1) A képzési kínálat bővítése 3 új mester szak bevezetésével 2009. augusztus 31-re	1	A három szakból kettő beindítására került sor	pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés MA szak beindítása	2	A szakalapítás és szakindítás sikeresen lezárult, a képzés elindult
			hittanár–nevelőtanár MA szak beindítása	2	A szakindítás sikeresen lezárult, a képzés elindult
			Harmadik szak beindítása	0	Nem került sor sem szakalapítási, sem szakindítási eljárásra
2) Kutatási-fejlesztési-innovációs stratégia kidolgozása	0	A kapcsolódó stratégiai akciók egy része megvalósult, de egységes, intézményi stratégia ezekből nem született	Az oktatás fejlesztése, a teológiai tudományművelés a regionális örökségére és a kihívásokra tekintettel, együttműködés a kapcsolódó tudományágakkal	2	Tananyagfejlesztés, mintatanterv-frissítés történt a meglévő szakokon, új szakok indultak
			Irányított kutatási projektek meghirdetése, TDK és doktori téma kiírása, ezek integrált projektben való megvalósítása	1	A témakiírások megtörténtek, de ezek nem integrálódtak közös projektbe
			A 2008/2009. őszi szemeszterben kötelezően választható kurzus meghirdetése	2	Komplex teológiai kurzus meghirdetése valamennyi tanszék bevonásával
			Tanulmánykötet megjelentetése 2009. március 31-ig	0	A kurzus előadásai szakfolyóiratokban, önállóan jelentek meg
3) Összehangolt gyakorlat szervezési rendszer kidolgozása, bevezetése és működtetése a lelkes szakirányon	2	Megvalósult	Komplex (nyári) gyülekezeti gyakorlat megvalósítása	2	Megvalósult
4) A vizsgaszabályzó rendszer teljes körű fejlesztése, tesztelése, továbbfejlesztések elkészítése	2	A szigorlatok és a záróvizsga terén jelentős elmozdulás történt az integrált, kompetencia-alapú számonkérés felé	Kompetenciákat számon kérő, integrált szigorlatok bevezetése	2	Bevezetésre került
			Kompetenciákat számon kérő, integrált záróvizsga-tárgyak bevezetése	2	Bevezetésre került

Stratégiai cél	Megvalósítás értékelése	Eredmény indoklása	Kapcsolódó stratégiai akció	Megvalósítás értékelése	Eredmény indoklása
5) A teológiai szakirodalomhoz való minél teljesebb hozzáférés biztosítása, az abban való tájékozódás segítése folyamatos beszerzéssel	1	A kapcsolódó akcióknak csak egy része valósult meg, de az eredeti célkitűzés részben így is teljesült	A könyvtár állományának tematikus szakrend szerinti csoportosítása	2	Megvalósult
			Folyóiratok analitikus feldolgozása	0	Nem valósult meg, humán erőforrás hiányában
			Elektronikus könyvtári katalógus kiépítése	2	Megvalósult
			Számítógépes kölcsönzés biztosítása	0	Nem valósult meg, a szükséges technikai feltételek hiányában
			Online adatbázisokhoz való hozzáférés biztosítása	2	Megvalósult
6) Kollégiumi szolgáltatás fejlesztése: a közösségi élettel való elégedettséget növelő szolgáltatások megvalósítása	1	Az eredeti cél megvalósult, a pótlólag beillesztett cél nem valósult meg	Az 1. komfort-fokozatú szobák egy részét 2. fokozatúvá növelni	2	Felújításokkal és eszközbeszerzésekkel a szobák jelentős hányadának komfort-fokozata emelkedett
			Internetes kapcsolatot biztosítani a szobák többségébe	2	A megfelelő hálózat kiépítésével megvalósult
			A teljes internátusi lakótér átszervezése (tetőtér beépítése)	0	Nem valósult meg
7) A felnőttképzési programok kínálatának bővítése a lelkészek, vallástanárok, egyházi intézmények munkatársai számára kidolgozott 1-1 program akkreditálásával	0	Az egyházi alkalmazottak továbbképzésére a fenntartó az egyetem-től független központot hívott létre	Nem volt hozzárendelve	---	---
8) Az oktatók között szakmai együttműködés fejlesztése	1	A szakmai együttműködés feltételei javultak, de intézményesített keretei nem alakultak ki	Nem volt hozzárendelve	---	---
9) Egymás elismerésének javítása	0	Intézményesített keretei nem alakultak ki	Nem volt hozzárendelve	---	---
10) Következetlenség mérséklése az oktató-nevelő munkában	1	A TVSz bővítésével részben megvalósult	Nem volt hozzárendelve	---	---
11) A fenntartó által a felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon hasznosításával, megóvásával, elidegenítésével kapcsolatos elképzelések kialakítása	0	A kérdést a fenntartó saját hatáskörben kezeli	Nem volt hozzárendelve	---	---
12) A Diszterem felújítása, modernizálása, auditorium maximum funkcióra alkalmassá tétele	0	A nyertes pályázat jellegében nem fért bele	Nem volt hozzárendelve	---	---

3. Helyzetértékelés

3.1 Társadalmi és gazdasági környezet értékelése

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem intézményi környezete túlmutat az Észak-alföldi régión. A Dél-alföldi régió két megyéje, Békés és Csongrád megye is a fenntartó Tiszántúli Református Egyházkerület része, így mindenekelőtt a hitéleti képzések terén a teljes Tiszántúl részeként ezek a megyék is intézményünk vonzáskörzetének részei, mint ahogy a hitéleti képzések vonatkozásában az Észak-magyarországi régióhoz tartozó Borsod-Abaúj-Zemplén megye is hagyományos beiskolázási területnek számít.

Tekintettel a területi korlátokra, illetve arra, hogy a beiskolázás fő forrása mind a nem hitéleti, mind pedig a hitéleti képzések vonatkozásában az Észak-alföldi régió, a környezet elemzése során ennek a régióknak az elemzésére koncentrálnunk, az Észak-magyarországi régióhoz tartozó Borsod-Abaúj-Zemplén megyére, valamint Dél-alföldi régióban található Békés és Csongrád megyére akkor és annyiban térünk ki, ahol és amennyiben ettől eltérő tendenciákat vagy számadatokat mutatnak.

A helyzetértékelés összeállításánál mintának a Debreceni Egyetem által készített helyzet-elemzést tekintettük, az adatok pedig a KSH Magyar Statisztikai Évkönyveiből és a KSH Területi Statisztikai Évkönyveiből származnak (Magyar Statisztikai Évkönyv 2012, KSH, Bp., 2013, I–XXIV, 1–574; Magyar Statisztikai Évkönyv 2011, KSH, Bp., 2012, I–XXIV, 1–554; Magyar Statisztikai Évkönyv 2010, KSH, Bp., 2011, I–XXIV, 1–512; Területi Statisztikai Évkönyv 2012, KSH, Bp., 2013, I–XXVI, 1–456; Területi Statisztikai Évkönyv 2011, KSH, Bp., 2012, I–XXVI, 1–399; Területi Statisztikai Évkönyv 2010., KSH, Bp., 2011, I–XXIV, 1–376.).

3.1.1 Az intézmény gazdasági környezetének bemutatása

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem az Észak-alföldi régió központjában található. A térség a KSH 2011-es országos területi adatai szerint az előállított bruttó hazai termék, a GDP alapján 2 674 829 millió forintos eredményével Magyarország hét régiója között a negyedik helyen áll. Az egy főre jutó bruttó hazai termék tekintetében ennél rosszabb a régió helyzete, mivel, megelőzve Észak-Magyarországot (1 696 ezer forint/fő), 1 810 ezer forinttal csak az utolsó előtti helyen szerepel. A régiók megyéi között sem elhanyagolhatóak a különbségek. A beiskolázási vonzáskörzet szempontjából a Hajdú-Bihar, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés és Szabolcs-Szatmár-Bereg sorrend figyelhető meg, ezen belül az utóbbi három megye, de különösen Békés és Szabolcs-Szatmár-Bereg leszakadt a többi megyétől. Az Észak-alföldi régióban az egy főre jutó bruttó hazai termék az országos átlag 64,7%-a, a megyék átlagának pedig 85,7%-a, míg a KSH területi, ezen belül a nemzetközi regionális adatai alapján az Európai Uniót alkotó 27 állam átlagának csak 41,3%-a. Az egy főre jutó GDP 2009–2011 között folyamatosan nőtt, az országos átlaghoz viszonyítva 61,7%-ról 64,7%-ra, vagyis pontosan 3%-kal, de az országos átlagtól, amely 2011-ben 2 797 ezer forint volt, még így is közel 1 millió forinttal elmaradt, és ezzel az egy főre jutó GDP alapján az Európai Unió hátrányos helyzetű régiói között található.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a térség gazdasági részesedése és teljesítménye Magyarország szempontjából jelentős, viszont az életszínvonal messze elmarad az átlagostól, és ennek a fizetőképes keresletre erősen korlátozó hatása van.

A nemzetgazdaság regionális szerkezetét vizsgálva, a 2011-es bruttó hozzáadott érték a nemzetgazdasági ágak főbb csoportjainak adatai azt mutatják, hogy a legfontosabb

húzóágazat az ipar, amelyben meghatározó a feldolgozóipar súlya. A közigazgatási, oktatási és egészségügyi szektor dominanciája mellett kiemelkedő a súlya a kereskedelemnek, szállításnak, raktározásnak, vendéglátásnak. Az Észak-alföldi régió gazdasági teljesítményén belül a szolgáltatásokat és az építőipart is megelőzve, a Dél-alföldi régió után, az országos átlagnál jóval nagyobb a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat részaránya. Az Észak-alföldi régió gazdasági teljesítménye, így a bruttó hazai termék piaci beszerzési áron inkább stagnált 2009–2010 között, viszont 2011-ben már enyhén növekedett, míg Észak-Magyarországon ezzel szemben a stagnálás volt jellemző ebben az időszakban.

Egyetemünk képzési tevékenysége az oktatási szektorhoz illeszkedik, ugyanakkor hitéleti szakjainak „felhasználói” közege szempontjából az ipari szektorban dolgozók mellett jelentős mértékben és viszonylag állandó tényezőként a megélhetésüket a mezőgazdasági szektorból biztosító társadalmi csoportok is meghatározóak.

Az országos területi statisztikai adatok szerint a vállalati szektor jellemzőit tekintve megállapítható, hogy a Közép-magyarországi régiót leszámítva 2011-ben az Észak-alföldi régióban volt a legnagyobb a működő vállalkozások száma. A 2012-es területi adatok alapján a régióban a regisztrált társas vállalkozások száma nemzetgazdasági ágak szerint a legnagyobb számban a kereskedelemben, ettől lényegesen kisebb számban, de egymáshoz képest viszonylag hasonló mértékben az építőiparban és az iparban fordultak elő, míg ettől lényegesebb kevesebb, de egymáshoz képest közel hasonlóak voltak a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, az ingatlanügyletek és a szállítás, raktározás területén. A regisztrált önálló vállalkozók száma nemzetgazdasági ágak szerinti bontásban, szintén a 2012-es területi adatok alapján, az ingatlanügyletekkel, valamint a kereskedelemmel, javítással foglalkozók esetében az önálló vállalkozók körén belül egyértelműen magas, ettől lényegesen kevesebben dolgoznak szálláshely-szolgáltatásban, vendéglátásban és az építőiparban, míg az utóbbiaknál ismét lényegesen kevesebben végeznek ipari és szállítási, raktározási tevékenységet. A régió vállalkozásainak magas száma és a működő vállalkozások 2011-es létszám-kategóriák szerinti megoszlása arra utal, hogy túlsúlyban lehetnek a mikrovállalkozások, kényszervállalkozások, melyeknek alacsony a foglalkoztatási és innovatív potenciáljuk.

Ezek a tényezők ismét azt mutatják, és egyben részben magyarázzák is, hogy a régióban az életszínvonal elmarad az országos átlagtól, ami a felsőoktatási szolgáltatások vonatkozásában is korlátozza a fizetőképes keresletet.

Az Észak-alföldi régió gazdasági teljesítményében meghatározó szerepet játszik a kutatás-fejlesztés. A kutató-fejlesztő helyek és foglalkoztatottak számának terén régióink a 2012-es országos és területi statisztikák adatai alapján egyaránt Közép-Magyarország, valamint Dél-Alföld után a harmadik helyen, míg a K+F+I ráfordítások összegében, a publikált könyvek, könyvfejezetek, szakfolyóiratokban, akadémiai aktákban megjelent cikkek, vagyis a mérhető tudományos teljesítmény alapján a második helyen áll. A régió határ menti jellege, tranzitszerepe, nemzetközi beágyazottsága önmagában is erősíti a K+F+I aktivitások gazdasági súlyát. A térség innovációs gazdaságának központi területe az egészségipar, az élelmiszeripar és az informatika. Az előbbieket mellett nagy a jelentősége a kreatív iparnak, az energiaiparnak, valamint a logisztikának.

E kedvező kutatás-fejlesztési környezet egyetemünk K+F+I aktivitása számára is kedvező feltételeket biztosít, ám felekezeti, hitéleti és tanítóképzést folytató jellegünkéből adódóan, alapvetően alapkutatásokban érintett intézményként, a lehetőségekhez csak erősen behatárolt mértékben és területeken tudunk kapcsolódni.

3.1.2 Az intézmény demográfiai környezetének bemutatása

A 2012-es területi statisztikai adatok alapján Magyarország népessége 9 931 925 fő volt, ebből az Észak-alföldi régióban az ország lakosságának több mint 15%-a, 1 498 795 fő élt, ezen belül Hajdú-Bihar megyében 543 452-en, Jász-Nagykun-Szolnok megyében 390 026-an, Szabolcs-Szatmár-Beregben pedig 565 317-en, összesen 523 519 háztartást alkotva. Borsod-Abaúj-Zemplén megye lakosságának száma 688 922 fő, míg Békés megyében 362 662-en, Csongrádban pedig 411 764-en éltek. A beiskolázási vonzáskörzet egészében tehát összesen közel 2 960 000 fő volt található. A háztartások átlagos taglétszámáról nem rendelkezünk adatokkal.

A régióban a demográfiai folyamatok az országos trendektől eltérően alakultak, azaz 2010 és 2011 között csökkent, 2011 és 2012 között növekedett, majd 2012 és 2013 között ismét csökkent a népesség száma, míg az országos tendencia a vizsgált időszakban a folyamatos népességfogyás volt. A népességfogyás 2010 és 2013 között nem volt jellemző a régióban, inkább rendkívül szűk népességszám sávokban az enyhe ingadozás és a stagnálás, sőt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a kezdeti csökkenés után inkább enyhe növekedés volt tapasztalható. A népességfogyás csak több mint 20 éves, illetve több mint 10 éves periódusokban figyelhető meg egyértelműen, így Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben 1990 és 2001 között enyhe csökkenés, illetve mérsékelt növekedés volt, majd 2001 és 2010 között jelentősebb népességcsökkenés, míg Hajdú-Bihar megyében az 1990 és a 2001 közötti időszakban történt enyhe növekedés után 2001 és 2010 között csak mérsékelt csökkenés következett be. A régióban az utóbbi 23 évben a népességcsökkenés közel 50 000 főre tehető. Ez ugyan nem elhanyagolható, de az adatok alapján mégsem állíthatjuk, hogy gazdasági, társadalmi, vagy településszerkezeti okokból súlyosan vagy drámaian csökkent volna a régió népességmegtartó ereje.

A térség belföldi vándorlási különbözete már 1990-től enyhén negatív volt, ez 2010-ben 7 480, míg 2012-ben 6 560 főt jelentett, de a régióban belső arányai alapján az elvándorlás inkább Szabolcs-Szatmár-Bereg megyére jellemző. Az elvándorlás ennél erőteljesebb volt Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, míg egészen enyhe Békés és Csongrád megyékben a megfigyelt időpontokban, így 1990-ben, 2001-ben, 2010-ben és 2012-ben egyaránt. A belföldi elvándorlás az Észak-alföldi régióban 2012-ben összesen 70 826 fő volt, ebből iránya szerint megyén belüli több mint 38 000 fő, más megyébe költözött több mint 23 000 fő, míg Budapestet választotta több mint 10 000 fő. A viszonylag enyhe vándorlási különbözet viszont arra utal, hogy majdnem ennyien választották új lakóhelyüknek a régió településeit is. A régiók között csak Közép-Magyarország mutat jelentősebb belső vándorlási többletet.

Debrecen város és a debreceni felsőoktatás népességmegtartó ereje a régió szintjén, és mindenekelőtt Hajdú-Bihar megyében jelentős. A református egyházközségek a kisebb településeken szintén bizonyos népességmegtartó erővel rendelkeznek, de önmagukban csak korlátozottan képesek lassítani az elvándorlást. A mobilitási és a demográfiai trendeket, valamint az oktatási rendszer további várható átalakulását is figyelembe véve rövid- és középtávon a régióban a felsőoktatásba jelentkezők számát nehéz megbecsülni, de a demográfiai adatok tükrében inkább a jelentkezők számának enyhe, és koránt sem drasztikus csökkenése várható.

A lakosság korösszetételére, vagyis a népesség életkor szerinti összetételére, az országos trendekkel megegyezően, a régióban is az előregedés a jellemző. Így a 2012-es területi statisztikai adatok szerint a régióban a 0–14 éves aránya 15,6%, a 15–39 évesek aránya 34,7%, a 40–59 évesek aránya 27,7%, míg a 60 éven felüliek aránya 22,0% volt. Az adatok a megyék között, valamint az országos átlagtól nem mutatnak lényeges eltéréseket. Megemlíthető, hogy a 0–14 éves korcsoport tekintetében az első helyen áll a térség a régiók között, és mutatói jobbak az országos átlagnál is, igaz, viszonylag csekély mértékben.

Az országos területi statisztika 2012-es adatai szerint az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete az Észak-alföldi régióban 113 129 forint volt. Ez jelentősen elmarad a 144 040 forintos országos átlagtól. Ezzel a régiók között a térség a Dél-alföldi régió átlagánál valamivel kevesebb összeggel az utolsó helyen áll. Az adatok alapján Békés megyében és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében keresnek a legkevesebbet az alkalmazásban állók, egyaránt havonta alig nettó 105 000 forintot. A megyei sorrend végén található Borsod-Abaúj-Zemplén és Jász-Nagykun-Szolnok megye is. A területi statisztikai adatok alapján a 2010-es helyzethez képest 2011-ben egyértelműen nőttek a régióban a havi nettó átlagkeresetek, míg 2012-ben ehhez képest egyes megyékben enyhén növekedtek (Hajdú-Bihar és Csongrád), stagnáltak (Borsod-Abaúj-Zemplénben és Jász-Nagykun-Szolnok), illetve visszaestek (Békés és Szabolcs-Szatmár-Bereg).

Összességében megállapítható, hogy a fiatalok arányának régiós összehasonlításban viszonylag magas szintje, valamint a széles körben elterjedt oktatási és foglalkozási aspirációk a térség oktatási intézményeinek társadalmi fontosságára utalnak, miközben a havi nettó átlagkereseteket, a háztartások anyagi helyzetét vizsgálva azt feltételezhetjük, hogy a szükséges jövedelem, a fizetőképes kereslet a diákhitel különböző típusainak igénybevétele, valamint a tanulás melletti diákmunka nélkül csak korlátozottan áll sok család rendelkezésére a felsőfokú képzések finanszírozásához.

3.1.3 Az intézmény foglalkoztatási környezetének bemutatása

Az országos területi statisztikának a 15–74 éves népesség gazdasági aktivitására vonatkozó 2012-es adatai szerint a régióban az aktivitási arány 54,2%, a foglalkoztatási ráta 46,7%, míg a munkanélküliségi ráta 13,9%. A gazdaságilag aktívak létszáma 606 700 fő, a gazdaságilag nem aktívak létszáma 511 800 fő, a foglalkoztatottak száma 522 300 fő, míg a munkanélküliek létszáma 84 400 fő volt. A régiók közötti összehasonlításban nagyon magas a munkanélküliségi ráta, ennél csak Észak-Magyarország esetében rosszabb ez a mutató.

A 46,7%-os foglalkoztatási rátával a régió a 46,4%-os országos átlag körül van. Némileg magasabb a foglalkoztatottság a Dél-alföldi (49,0%), illetve alacsonyabb az Észak-magyarországi régióban (43,3%). A beiskolázási vonzaskörzetben Csongrád megye 49,1%-os és Békés megye 47,3%-os foglalkoztatási rátája enyhe mértékben meghaladja az országos átlagot, Borsod-Abaúj-Zemplén viszont rosszabb helyzetben van 42,5%-os rátájával, míg Hajdú-Bihar (46,4%), Jász-Nagykun-Szolnok (48,7%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék (45,6%) az országos átlag körüli szűk sávban helyezkednek el.

A munkanélküliségi ráta országos átlaga 2012-ben 10,9% volt. Beiskolázási vonzaskörzetünkön belül Borsod-Abaúj-Zemplénben (17,3%), Szabolcs-Szatmár-Beregben (16,2%) ennél jelentősen, Hajdú-Biharban (13,5%), Békés (12,0%), Jász-Nagykun-Szolnok (11,3%) megyében némileg rosszabb a helyzet, és egyedül Csongrád megyében mutatnak a számok az országos átlagnál enyhén kisebb (10,6%) munkanélküliséget. A munkanélküliségi ráták alapján megállapíthatjuk, hogy vonzaskörzetünk jelentős hányadára tartós foglalkoztatási gondok a jellemzőek, miközben az egyes megyék között is jelentős különbségek figyelhetők meg.

A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása természetesen korcsoportonként is erős eltéréseket mutathat. A 2012-es statisztikák szerint a 15–24 éves korosztály gazdasági aktivitása országos átlagban 25,9%, a 25–54 éves korosztályé 82,9%, míg az 55–74 éves korcsoporté országosan 25,3%. A beiskolázási vonzaskörzet regionális és megyei adatai az országos átlagok közelében helyezkednek el, miközben a korábbiaknál jóval enyhébb regionális és megyei különbségek itt is megfigyelhetők. Ez a mutató talán jobban közelít a tényleges munkaerőpiaci helyzethez, valamint az iskolázatásnak az egyéni életútban játszott szerepét is érzékelteti.

A területi statisztikák 2012-es adatai alapján az Észak-alföldi régióban összesen 62 628 legfeljebb 8 osztályt végzett, 67 250 középfokú végzettségű és 4 973 diplomás álláskereső van. A diplomások közül Hajdú-Biharban 2095-en, Jász-Nagykun-Szolnokban 1031-en, Szabolcs-Szatmár-Beregben 1847-en élnek. A beiskolázási vonzáskörzetben nyilvántartott diplomás álláskeresők Csongrádban 1656-an, Békésben 1032-en, míg Borsod-Abaúj-Zemplénben 2036-an vannak. A régióban összesen 17 926 nyilvántartott pályakezdő álláskereső van, ebből pedig összesen 948-an rendelkeznek valamilyen diplomával. A beiskolázási vonzáskörzetben nyilvántartott pályakezdő álláskeresők Csongrádban 2889-en, ebből pályakezdő diplomás 240, Békésben 2819-en, ebből pályakezdő diplomás 117, míg Borsod-Abaúj-Zemplénben 8308-an vannak, ebből 350-en pályakezdő diplomások.

Az adatok alapján elmondhatjuk, hogy a diplomás munkanélküliek, valamint a pályakezdő diplomás munkanélküliek száma messze alatta marad a legfeljebb 8 osztályt végzett és a középfokú végzettségű munkanélküliek számának. Az országos statisztikák, valamint a vonzáskörzet korábbi, 2011-es és 2010-es adatai lényegében ugyanezt a megoszlást mutatják.

A régió foglalkoztatottsági rátája, valamint a gazdasági aktivitás korcsoportok szerinti szintjei az országos átlag közelében vannak, miközben regionális összehasonlításban és az országos átlaghoz viszonyítva magas a munkanélküliség. Ez az önköltséges képzések piacképessége szempontjából hátrányos jelenség. Ugyanakkor egyértelmű, hogy a felsőfokú végzettség a társadalmi mobilitás és a foglalkoztathatóság egyik alapvető tényezője, és ezzel a felsőfokú végzettség iránti igény szinten tartásának egyik biztos társadalmi mozgatórugója is lehet a régiókban.

3.1.4 Az intézmény oktatási környezetének bemutatása

Az országos területi statisztika középiskolai nevelésre és oktatásra vonatkozó adatai szerint a 2012/2013-as tanévben az Észak-alföldi régióban összesen 182 gimnázium és 165 szakközépiskola volt található, ebből Hajdú-Biharban 49 és 57, Jász-Nagykun-Szolnokban 37 és 34, Szabolcs-Szatmár-Beregben 96 és 74 volt a gimnázium és szakközépiskola. A beiskolázási vonzáskörzet többi megyéjében, így Csongrádban 35 és 53, Békésben 39 és 37, míg Borsod-Abaúj-Zemplénben 57 és 63 ilyen feladatellátási hely volt. A területi statisztikák szerint a régió gimnáziumaiban és szakközépiskoláiban a nappali oktatásban a 2012/2013-as tanévben összesen 64 239-en tanultak, ebből 29 379 volt a gimnazisták száma, míg a vonzáskörzetünk más régióhoz tartozó megyéiben összesen 62 717-en tanultak, ebből 25 408-an gimnáziumokban. Regionális összehasonlításban az Észak-alföldi régió Közép-Magyarország után a második helyen áll mind az összesen gimnáziumok és szakközépiskolák, mind pedig a gimnáziumban tanulók számát tekintve.

A területi statisztikák alapján 2012-ben a régiónk gimnáziumaiban érettségiztek a nappali oktatásban 6065-en, a felnőttoktatásban pedig 2023-an, míg a vonzáskörzetünk másik három megyéjében a nappali oktatásban 5573-an, a felnőttoktatásban 1034-es érettségiztek.

Szakközépiskolában érettségiztek 2012-ben a régióban a nappali oktatásban 5752-en, a felnőttoktatásban pedig 259-en, míg a vonzáskörzetünk másik három megyéjében a nappali oktatásban 5963-an, a felnőttoktatásban pedig 247-en. A regionális összehasonlításban az Észak-alföldi régió Közép-Magyarország után a második helyen található mind a gimnáziumokban, mind pedig a szakközépiskolákban érettségizett tanulók számát tekintve.

A beiskolázási vonzáskörzetben, ezen belül Hajdú-Bihar megyében 2 felsőoktatási intézmény található, összesen 31 970, Jász-Nagykun-Szolnok megyében 1 felsőoktatási intézmény 2 432, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 2 felsőoktatási intézmény 6 382 hallgatóval. Csongrád megyében 2 felsőoktatási intézményben 25 643 hallgató tanult, míg Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a 2 felsőoktatási intézményben 15 272 hallgató volt.

Természetesen ezeknek a felsőoktatási intézményeknek részben megegyezik és részben különbözik is a beiskolázási vonzáskörzete.

Az Észak-alföldi régióban a 2012/2013-as tanévben összesen 510 általános iskola volt, amelyben 11 647 pedagógus tanított 126 440 tanulót, 6 027 nappali tagozatos osztályban, miközben az egy osztályra jutó tanulók száma 21,0 volt. A régió túli beiskolázási vonzáskörzetben, így Csongrádban 114 általános iskolában 2 799 pedagógus 29 421, Békés megyében 114 általános iskolában 2 512 pedagógus 26 210, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében pedig 300 általános iskolában 5 425 pedagógus 58 427 gyereket oktatott. A területi statisztikák összefoglaló adatsorai alapján az ezer lakosra jutó tanulók száma az általános iskolák nappali tagozatos oktatásában folyamatosan csökkent az utóbbi években. Az Észak-alföldi régió átlaga ebben az összefüggésben 2001-ben 105,9, 2005-ben 99,1, 2010-ben 89,5, míg 2012-ben 84,8 volt. A régió ezekkel az adatokkal regionális összehasonlításban az első helyre került, mivel itt a legmagasabb az ezer lakosra jutó tanulók száma. A területi statisztikák országos szinten a tanulók számában 2001 és 2010 között erőteljes (2001-ben 92,8, 2005-ben 85,3, 2010-ben 75,8), majd 2010 után fokozatosan lassuló csökkenést mutatnak (2010-ben 75,8, 2012-ben 75,0).

A 2012/2013-as tanévben az ország 877 gimnáziumból 153, összesen 921 szakközépiskolájából pedig 91 volt valamely egyház, felekezet fenntartásában, miközben a 2011/2012-es tanévben ezek száma még csak 132 (a 879-ből), illetve 59 (a 928-ból) volt, ezekben pedig 37 934-en, illetve 8 621-en tanultak. A 2010/2011-es tanévben az összes 876 gimnáziumból 122, az összes 939 szakközépiskolából 47 volt valamely egyház, felekezet fenntartásában, és ezekben 35 396-an, illetve 5 496-an tanultak. Az országos adatok alapján a 2010 és 2013 közötti időszakban megfigyelhető az egyházi, felekezeti fenntartásban működő gimnáziumok és szakközépiskolák számának, valamint az ezekben az intézményekben tanulók számának az erőteljes növekedése. Az összesen 189 526 nappali oktatásban részesülő gimnazista közül 41 090, illetve az összesen 224 214 szakközépiskolás közül 16 138, valamint a 224 214 felsőoktatásban részt vevő hallgató közül 16 136 valamely egyház, felekezet fenntartásában működő oktatási intézményben tanult.

Összességében megállapíthatjuk, hogy egyetemünk vonzáskörzetében, ezen belül pedig a régióinkban a tanulók, valamint a középiskolákban érettségizők száma és aránya a teljes népességre vetítve országosan kedvező, miközben az egyházi, felekezeti fenntartású intézmények részesedése a közoktatási feladatellátásból egyre jelentősebb. Ez az egyéb demográfiai tendenciák mellett intézményünknek stabil jelentkezői bázist biztosíthat, annak ellenére is, hogy csak a vonzáskörzetben összesen 9 felsőoktatási intézmény osztozik majd ezen a tanulói létszámon. Előnyt jelenthet velük szemben intézményünknek az, hogy a beiskolázási vonzáskörzet, ezen belül elsősorban a régió közoktatási intézményhálózatával kiterjedt és szoros kapcsolatokat ápolunk – részben a Debreceni Református Kollégium történelmi hagyományainak, részben a református közoktatási intézményekkel kialakult, természetes jellegű kapcsolatainknak, részben pedig a tanítóképzés révén kiépült kapcsolatrendszerünknek köszönhetően.

3.1.5 Az intézmény vonzáskörzetének és a képzés iránti hallgatói kereslet bemutatása

Egyetemünk beiskolázási vonzáskörzete képzésenként eltéréseket mutat, általánosságban azonban elmondható, hogy a regionális és a helyi lehetőségek dominanciája mellett intézményünk határon túli és szerény országos hatáskörrel is bír.

Felvétel	Képzés	H-B	Sz-Sz-B	B-A-Z	BÉKÉS	J-NK-Sz	Egyéb	Külföld	Össz.
2010	FSZ	49	17	2	2	5	--		75
	A, O	82	24	9	7	9	1	20	152
	MA	3	1	3	2	1	2	4	16
	Összesen	134 (55%)	42 (17%)	14 (6%)	11 (4,5%)	15 (6%)	3 (1%)	24 (10%)	243
2011	FSZ	40	2	2	--	3	1		48
	A, O	86	31	10	8	14	11	8	168
	MA	5	3	2		3	4	2	19
	Összesen	131 (56%)	36 (15%)	14 (6%)	8 (3,5%)	20 (8,5%)	16 (6,8%)	10 (4%)	235
2012	FSZ	44	7	2	2	2	2		59
	A, O	77	38	4	4	10	7	12	152
	MA	3	3	2	1	3			12
	Összesen	124 (56%)	48 (21,5%)	8 (3,5%)	7 (3%)	15 (7%)	9 (4%)	12 (5,4%)	223

1. tábla: Felvett hallgatók száma az állandó lakhely (megye) szerint

Hallgatóink több mint a fele Hajdu-Bihar megyéből érkezik (55–56%), és ugyancsak magas a Szabolcs-Szatmár-Bereg (17%), valamint a Jász-Nagykun-Szolnok megyéből (6–8%) érkezők számaránya is. Az Észak-magyarországi régióból, mindenekelőtt Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből történő jelentkezések is jelentősnek mondhatók (4–6%), míg a Dél-alföldi régióból, elsősorban Békés megyéből (3–5%) érkezők száma ennél csak kicsivel kevesebb. Az egyéb területek esetében évfolyamonként erős az ingadozás (1–10%), de szignifikánsnak csak Csongrád és Pest megye részesedése mondható – mindenekelőtt a hitéleti szakoknak köszönhetően.

Szak	Év	Összes felvett	Nem (csak) magyar állampolgár	román állampolgár	ukrán állampolgár	Nem (csak) magyar állampolgár
teológia–lelkész szakirány	2010	28	9	7	2	32%
	2011	29	8	4	4	28%
	2012	34	7	3	4	21%
teológia	2010	8	5	2	3	63%
	2011	3	---	---	---	---
	2012	1	---	---	---	---
katekéta–lelképásztori munkatárs	2010	11	6	---	6	55%
	2011	8	---	---	---	---
	2012	14	4	1	3	29%
hittanár–nevelő	2010	10	2	---	2	20%
	2011	12	2	1	1	17%
	2012	12	---	---	---	---
pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés	2010	6	2	---	2	33%
	2011	7	---	---	---	---
	2012	---	---	---	---	---
Összesen	2010-12	183	45	18	27	25%

2. tábla: Nem (csak) magyar állampolgárságú hallgatók száma és számaránya (2010–2012)

A hitéleti szakok vonatkozásában jelentős a keleti szomszédos országokból (Románia, Ukrajna) érkező hallgatók számaránya: ez képzésenként és évfolyamonként ugyan 20% és 55% között mozog, de összesítve, a legutóbbi három év átlagában 25%. Nem hitéleti

szakokon jelenleg nincs nem magyar állampolgárságú hallgatónk, ám számuk a legutóbbi évek átlagában is elhanyagolható. A hitéleti szakokon megfigyelhető magas számarányuk ugyanakkor intézményi szinten is 5–10% közé emeli a külföldi hallgatók arányát.

Összességében elmondható, hogy hallgatóink túlnyomó többsége, 80-90%-a az Észak-alföldi régióból érkezik (2010: 78%, 2011: 83%, 2012: 87,5%), és hasonló arányban érkeznek a Tiszántúli Református Egyházkerületből (2010: 82,5%, 2011: 83%, 2012: 87,5). Az Észak-magyarországi régió egy megyéjéből (Borsod-Abaúj-Zemplén) érkező hallgatók száma jelentősnek mondható (17%), és szignifikáns a Dél-alföldi régió egy megyéjéből (Békés) érkezők (3–5%) számaránya is. A hitéleti szakoknak köszönhetően intézményi szinten is szignifikáns a keleti szomszédos országokból érkező hallgatók számaránya is (5–10%).

Felsőfokú/felsőoktatási szakképzések							
Felvétel	Alapkép.	Osztatlan	Egyetem	Főiskola	Gimnázium	Szakköz.	Összesen
2010					42 (61%)	27 (39%)	69
2011					44 (55%)	36 (45%)	80
2012					35 (67%)	17 (33%)	52

3. tábla: Az intézmény képzései iránti kereslet előképzettségi jellemzői 1. (2010–2012)

Alapszakok és osztatlan mesterszakok								
Felvétel	Képzés	Alapkép.	Osztatlan	Főiskola	Egyetem	Gimnázium	Szakköz.	Össz.
2010	Katekéta- lelképásztori munkatárs nappali					16 (100%)	---	16
2011						6 (75%)	2 (25%)	8
2012						12 (85%)	2 (25%)	14
2010	Teológia szak- lelkész szakirány					28 (100%)	---	28
2011						26 (90%)	3 (10%)	29
2012						26 (76%)	8 (34%)	34
2010	Teológia osztatlan, nappali					7 (87,5%)	1 (12,5%)	8
2011						3 (100%)	---	3
2012						1 (100%)	---	1
2010	Református kántor						1 (100%)	1
2011- 2012								---
2010	Tanító					55 (76%)	17	72
2011						65 (71%)	26	91
2012						41 (79%)	11	52
2010	Informatikus- könyvtáros					7 (35%)	13 (65%)	20
2011						---	---	---
2012						7 (100%)	---	7
2010	Kommunikáció és médiatudomány					30 (67%)	15 (33%)	45
2011						18 (58%)	13 (42%)	31
2012						21 (84%)	4 (16%)	25
2010	Összesen					143 (75%)	47 (25%)	190
2011						118 (73%)	44 (27%)	162
2012						108 (81%)	25 (19%)	133

4. tábla: Az intézmény képzései iránti kereslet előképzettségi jellemzői 2. (2010–2012)

Az egyetemünkre jelentkezők előképzettsége képzésenként eltérő. Az alapszakok és az osztatlan képzések esetében a gimnáziumi érettségi a domináns (75-81%), különösen is a

hitéleti (75-100%) és a tanító szak (75-80%) vonatkozásában. Az informatikus könyvtáros és a kommunikáció szak esetében, a képzések természetének megfelelően a szakközépiskolákból érkezők számaránya érthetően némileg magasabb (33-65%). A felsőfokú/felsőoktatási szakképzések esetében a szakközépiskolából érkezők számaránya szintén magasabb, mint a pedagógiai és hitéleti alap- és osztatlan képzések esetében (33-45%).

Mesterszakok						
Felvétel	Képzés	Alapképzési szak	Mesterképzési szak	Egyetemi képzés	Főiskolai képzés	Össz.
2010	Hittanár-nevelő MA, levelező	1 (12%)	---	4 (50%)	3 (38%)	8
2011		---	---	4 (57%)	3 (43%)	7
2012		2 (18%)	---	5 (41%)	5 (41%)	12
2010	Hittanár-nevelő MA, nappali	1 (50%)	---	1 (50%)	---	2
2011		5 (100%)	---	---	---	5
2012		---	---	---	---	---
2010	Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés MA, levelező	5 (71%)	---	---	2 (29%)	7
2011		7 (100%)	---	---	---	7
2012		---	---	---	---	---
2010	Összesen	7 (40%)	---	5 (30%)	5 (30%)	17
2011		12 (63%)	---	4 (21%)	3 (16%)	19
2012		2 (16%)	---	5 (42%)	5 (42%)	12

5. tábla: Az intézmény képzései iránti kereslet előképzettségi jellemzői 3. (2010–2012)

Mesterszakjaink esetében a hallgatók zöme a nappali képzésekre alapképzési (BA) diploma birtokában érkezik, és ezek között is kimagasló a saját intézményünkben végzetek aránya. A levelező képzésekre nagyobb számarányban érkeznek a korábbi felsőfokú diplomával rendelkezők, ezek száma elsősorban a hittanár-nevelő szak esetében domináns: itt a legtöbb esetben lelkészi végzettséggel rendelkezők igyekeznek hitoktatói munkájukhoz az időközben előírt pedagógiai végzettséget megszerezni. A saját volt hallgatóink számaránya itt szintén jelentős.

Szak	KMF	Jelentkezők / Felvettek											
		2012			2011			2010			2009		
		Össz.	Első	Fel-vett	Össz.	Első	Fel-vett	Össz.	Első	Fel-vett	Össz.	Első	Fel-vett
Tanító (BA)	ANA	142	64	45	237	87	64	206	86	58	173	63	63
	ANK	35	3	10	41	16	27	32	8	7	21	6	6
	AEA	20	10	0	-	-	-	22	11	0	26	14	2
	AEK	24	6	0	-	-	-	20	9	0	16	4	6
	ALA	-	-	-	51	27	2	-	-	-	-	-	-
	ALK	-	-	-	24	7	10	-	-	-	-	-	-
	Összesen:	221	83	55	353	137	103	280	114	65	236	87	77
Kommunikáció és Médiatud. (BA)	ANA	91	23	0	129	37	2	138	37	1	194	66	4
	ANK	64	20	35	61	13	20	66	23	32	81	19	46
	AEA	25	17	0	-	-	-	27	10	0	26	10	2
	AEK	20	3	0	-	-	-	22	5	0	23	6	8
	ALA	-	-	-	47	16	3	-	-	-	-	-	-
	ALK	-	-	-	38	10	17	-	-	-	-	-	-
	Összesen:	200	63	35	275	76	42	253	75	33	324	101	60

Informatikus könyvtáros (BA)	ANA	31	6	8	58	15	0	82	12	11	63	11	10
	ANK	8	0	0	7	1	0	9	2	4	9	1	2
	AEA	9	7	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	AEK	6	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Összesen:	54	14	8	65	16	0	91	14	15	72	12	12
Ifjúságsegítő (FSZ, 2013-tól FOKSZ)	FNA	45	14	15	67	28	27	60	16	31	39	10	25
	FNK	10	7	9	7	5	5	6	6	6	2	2	2
	FLA	13	8	9	30	10	0	-	-	-	-	-	-
	FLK	4	0	2	4	1	0	-	-	-	-	-	-
	Összesen:	72	29	35	108	44	32	66	22	37	41	12	27
Intézményi kommunikátor (FSZ)	FNA	38	7	15	55	9	18	56	12	25	54	16	27
	FNK	6	1	1	4	2	2	1	1	1	2	2	2
	FLA	4	2	0	12	4	0	22	8	9	17	6	7
	FLK	0	0	0	1	0	0	6	0	1	-	-	-
	Összesen:	48	10	16	72	15	20	85	21	36	73	24	36
Sajtótechnikus (FSZ)	FNA	25	8	8	45	12	20	23	9	11	39	12	20
	FNK	4	1	3	6	3	3	1	1	1	-	-	-
	FLA	7	1	0	9	2	0	9	4	0	-	-	-
	FLK	2	0	0	1	0	0	3	0	0	-	-	-
	Összesen:	38	10	11	61	17	23	36	14	12	39	12	20
Sportkommunikátor (FSZ)	FNA	36	4	8	55	20	23	66	17	30	-	-	-
	FNK	9	4	6	9	3	4	2	2	2	-	-	-
	FLA	4	1	0	9	2	0	18	5	0	12	5	7
	FLK	0	0	0	1	0	0	3	1	0	-	-	-
	Összesen:	49	9	14	74	25	27	89	25	32	12	5	7

**6. tábla: Hallgatói érdeklődés – Egyetemünkre jelentkezők és felvettek létszáma
1: Nem hitéleti szakok (2010–2012)**

Nem hitéleti szakjaink esetében az államilag finanszírozott képzések iránt nappali tagozaton sajnos egyértelmű csökkenés mutatható ki az elmúlt három évben. Ez a levelező képzésekre kevésbé, de szintén igaz – az egyetlen kivétel itt az informatikus könyvtáros képzés, amely a jelentkezők számában emelkedést könyvelhetett el.

Ezt csak részben kompenzálja a költségtérítéses képzésre jelentkezett hallgatók, akik száma a tanító és a kommunikáció szakon is az utóbbi egy, illetve két évben emelkedett, mint ahogy a többi, kisebb szakon is vagy emelkedést mutat, vagy legalábbis stagnál. Összességében azonban az állapítható meg, hogy a jelentkezők száma valamennyi nem hitéleti szak esetében az utóbbi három évben jelentősen visszaesett. Erre a tendenciára is reagálva döntött úgy a fenntartó és az egyetem vezetése, hogy a legkritikusabb szak, a kommunikáció és médiatudomány szak esetében a képzési programot beszünteti.

A jelentkezők száma valamennyi szak esetében lényegesen meghaladja a ténylegesen felvett hallgatók létszámát. A hitéleti szakok esetében az intézményi ponthatár-húzás miatt nem cél nagyobb arányban felvennünk a jelentkezőket, a nem hitéleti szakok vonatkozásában pedig a központi ponthatár-húzás és kapacitás-leosztás miatt nem állapítható meg, hogy végül hány, hozzánk is felvett hallgató választotta volna intézményünket képzési helyszínül. Egy ilyen adat, a stratégiai tervezés vonatkozásában, sajnos a jelenlegi felsőoktatási finanszírozási és kapacitás-elosztási eljárások miatt amúgy sem lenne kiértékelhető.

Szak	Tanév	Jelentkezők száma	Felvételi keret (tervezett felvétel)	Felvettek száma	
				állami finanszírozás	önköltséges
Teológia	2008/09	14	35	11	0
	2009/10	8	35	7	0
	2010/11	10	20	8	0
	2011/12	6	40	4	0
Teológia szak – lelkész szakirány	2012/13	4	40	2	0
	2008/09	30	35	26	0
	2009/10	29	35	23	0
	2010/11	29	50	28	0
	2011/12	39	60	32	0
	2012/13	41	60	34	0
Katekéta– lelkipásztori munkatárs (Nappali/Levelező)	2008/09	4/0	30/20	3/0	0/0
	2009/10	7/3	30/20	7/1	0/0
	2010/11	11/1	20/20	11/1	0/0
	2011/12	5/5	40/20	5/3	0/0
	2012/13	16/1	40/20	14/0	0/0
Református kántor	2008/09	3	0	3	0
	2009/10	4	0	4	0
	2010/11	1	0	1	0
	2011/12	0	0	0	0
	2012/13	6	0	0	6
Hittanár-nevelő (Nappali/Levelező)	2008/09	0/0	0/0	0/0	0/0
	2009/10	6/4	25/25	3/3	0/0
	2010/11	3/12	25/25	3/8	0/4
	2011/12	5/8	25/25	5/6	0/1
	2012/13	0/35	25/35	0/8	0/26
Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés (Levelező)	2008/09	0	0	0	0
	2009/10	7	25	4	1
	2010/11	7	25	6	1
	2011/12	8	25	5	2
	2012/13	6	25	4	1

**7. tábla: Hallgatói érdeklődés – Egyetemünkre jelentkezők és felvettek létszáma
2: Hitéleti szakok (2010–2012)**

Hitéleti szakjainkról összességében elmondhatjuk, hogy a felvételi keretet messze nem merítjük ki. Az osztatlan képzés esetében a kereslet töretlen, sőt a jelentkezők száma enyhe emelkedést mutat – azzal együtt is, hogy a teológia szak önmagában veszít népszerűségéből, és a legtöbb jelentkező egyből a lelkész szakirányt is felveszi. Az alapszak (BA) esetében a helyzet nagyjából ugyanez, bár itt a kilengés az éves jelentkezési adatok között jóval nagyobb. A kántor szak két év óta nem indult, a jelentkezők alacsony létszáma miatt. A katekéta–lelkipásztori munkatárs alapszakon a tervezett felvételi létszám kb. egy harmadát sikerül betöltenünk. A közoktatásban a kötelezően választható hit- és erkölcsstan tantárgy bevezetésével várhatóan ez az arány változni fog. A levelező tagozaton 2012-ig nem tudtunk évfolyamot indítani a jelentkezők kis száma miatt, de 2013-ban sikerült 17 fővel pedagógiai végzettséggel rendelkezőknek egy évfolyamot indítanunk.

A hittanár–nevelő mesterképzés nappali tagozatára elsősorban az egyetemünkön református hittanoktató oklevelet (katekéta–lelkipásztori munkatárs alapszak) szerzettek jelentkeznek. Néhányan jönnek olyan egyházi intézményből hasonló végzettséggel, ahol nincs

mesterképzés. Az intézmény által meghatározott felvételi keretet messze nem tudjuk kihasználni.

A pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterszak iránt elsősorban az egyházi intézményekben dolgozók érdeklődnek. Ezért is van az, hogy csak levelező tagozaton tudunk eddig képzést indítani, ott is messze elmaradva a tervezett felvételi létszámtól.

3.1.6 Az intézmény tevékenységének értékelése az ágazati, szakpolitikai környezet vonatkozásában

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem *hitéleti szakjainak vonatkozásában* a fenntartó Tiszántúli Református Egyházkerület egyházi alkalmazottainak képzését tekinti elsődleges feladatának, felkínálva e képzéseket a Magyarországi Református Egyház többi egyházkerületének, valamint a szomszédos országok magyar ajkú református egyházainak is. Szakmai felkészültségére, történelmi hagyományaira, valamint hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerére alapozva a fenntartó egyházkerület, valamint egyházunk országos Zsinatának potenciális, esetenként érdemben foglalkoztatott háttérintézménye vagyunk.

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem *nem hitéleti szakjainak vonatkozásában* elsődleges feladatának olyan világi szakemberek felkészítését tekinti a magyar társadalom, azon belül elsősorban is a közoktatási és kulturális intézményrendszer számára, akik a református keresztyén hitelveket és hagyományokat ismerik, azokat képesek hitelesen megjeleníteni, református egyháztagságuk esetében pedig készek és hajlandók szakismeretükkel egyházunkat szolgálni. Nem hitéleti képzéseinkkel elsősorban az Észak-alföldi régió igényeit kívánjuk kielégíteni, de stratégiai feladatnak tekintjük a határon túli magyar tanítóképzés ügyének segítő támogatását is. Jogelőd intézményünk, a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola szakmai felkészültségére, hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerére alapozva intézményünk az ágazatot irányító szervek és szakpolitika formálók potenciális partnere, a jövőben pedig érdemben foglalkoztatott háttérintézménye kíván lenni.

Intézményünk a hazai felsőoktatási szakpolitikai, fejlesztéspolitikai stratégiai irányokhoz a tőle jogszabályilag elvárt és fenntartója által támogatott mértékben illeszkedve alakítja tevékenységének fókuszait.

3.2 Képzési tevékenység értékelése

3.2.1 Képzési portfólió értékelése

A Debreceni Református Hittudományi Egyetemen összesen hat különböző képzési területen folyik az oktatás: hitéleti képzések, pedagógusképzés, társadalomtudományi képzés, bölcsészettudományi képzés, FSZ – művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoport, FSZ – szociális szolgáltatások szakmacsoport.

A képzési szintet tekintve egyetemünkön felsőfokú/felsőoktatási szakképzés, főiskolai szintű képzés, egyetemi szintű képzés, alapképzés, mesterképzés, osztatlan képzés, szakirányú továbbképzés, valamint PhD képzés folyik.

Ezeket a képzési területeket jelenleg az alábbi szakokat, képzéseket indítjuk, az alábbi munkarendekben és létszámokkal:

Szint	Képzés	Munkarend	Intézményi kapacitás	Intézményi létszám: aktív/teljes	Jelleg
Szakirányú továbbképzés	Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirány	E	30	10/11 fő	stabil
	Fejlesztőpedagógus	E	30	18/20 fő	stabil
	Pedagógus szakvizsga	E	30	30/31 fő	stabil
Felsőfokú szakképzés	Sajtótechnikus	N	0	9/15 fő	kifutó
		L	0	0 fő	kifutó
	Intézményi kommunikátor	N	0	18/21 fő	kifutó
		L	0	1 fő	kifutó
	Sportkommunikátor	N	0	22/27 fő	kifutó
		L	0	0 fő	kifutó
	Ifjúságsegítő	N	0	17/22 fő	kifutó
		L	0	11 fő	kifutó
Felsőoktatási szakképzés	Szociális és ifjúsági munka	N	50 fő	14 fő	felfutó
		L		0 fő	felfutó
Alapképzés (BA)	Katekéta–lelkipásztori munkatárs (református hittanoktató)	N	40 fő	28/32 fő	stabil
		L		16 fő	stabil
	Református kántor	N	15 fő	0/5 fő	stabil
		L		0 fő	stabil
	Tanító	N	120 fő	265/289 fő	stabil
		E		19/24 fő	stabil
		L		9/11 fő	stabil
	Informatikus könyvtáros	N	40 fő	16/18 fő	stabil
		L		0 fő	stabil
	Kommunikáció és médiatudomány	N	60 fő	57/73 fő	kifutó
L		10/13 fő		kifutó	
Mesterképzés (MA)	Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés	N	60 fő	0	stabil
		L		7 fő	stabil
	Hittanár–nevelőtanár	N	60 fő	6 fő	stabil
		L		39/45 fő	stabil

Szint	Képzés	Munkarend	Intézményi kapacitás	Intézményi létszám: aktív/teljes	Jelleg
Osztatlan mesterképzés (O)	Teológia	N	60 fő	9/10 fő	stabil
	Teológia – lelkész szakirány	N		163/180 fő	stabil
Egyetemi képzés	Hittanár (vallástanár)	N	0	0 fő	kifutó
	Református teológus-lelkész	N	0	1/2 fő	kifutó
	Református teológia	N	0	0 fő	kifutó
Főiskolai képzés	Informatikus könyvtáros–kommunikáció szak	N	0	1/5 fő	kifutó
	Tanító	N	0	2 fő	kifutó
	Tanító-kommunikációs	N	0	1/2 fő	kifutó
PhD képzés	Szervezett doktorképzés	N	3 fő	9/10 fő	stabil
		L	15 fő	22/5 fő	stabil
Összesen:		N		635/731 fő	
		E		77/86 fő	
		L		115/130 fő	
		Összesen:		827/947 fő	

8. tábla: Képzési kínálat és teljes (aktív és passzív) hallgatói létszám (Állapot: 2013. október 15.)

Egyetemünk jelenleg – a kifutó főiskolai és egyetemi képzéseit is számítva – 23 képzési programot működtet. A képzési szintek vonatkozásában a legtöbb szak alapképzésben volt elérhető: a kifutó főiskolai képzést is ide számítva ezek száma 8 (35%). Ezt követi az 5 felsőfokú/felsőoktatási szakképzés (22%). Az alapképzésekre épülő mesterszakjaink száma 2 (9%), míg az osztatlan mesterképzések száma – ide véve a kifutó egyetemi képzéseinket is – 4 szak (17%). Doktorképzés egy doktori iskolában folyik: ez a képzéseink 4%-át jelenti. Szakirányú továbbképzéseink száma 3, ami a képzési programok 13%-a.

Megítélésünk szerint a képzési kínálatban megfelelőek a szinergiák a képzési formák, területek és szintek között. Valamennyi alapképzési szakunkra tudunk mesterképzést építeni – ez alól jelenleg csak a tanító szak jelent kivételt, ám az osztatlan tanárképzésre való közeli átállással itt is lehetőség lesz intézményünkön belül mesterfokozatig tovább folytatni a tanulmányokat. Jelenleg egy hitéleti mesterszak esetében ítéljük úgy, hogy egy alapozó hitéleti BA alapszak a mesterszak megerősödését hozhatná magával: ez pedig a pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szakunk. Egy pedagógiai doktori iskola beindítására egyelőre nincs kilátás, így a nem hitéleti pedagógiai képzéseinket nem tudjuk a PhD képzésig kifuttatni. Néhány kis létszámú szakunkat csak levelező munkarendben tudjuk indítani, míg más képzéseinket az oktatói kapacitások végessége miatt nem tudjuk levelező formában hirdetni. Hitéleti osztatlan képzéseinket a fenntartó elvárásainak megfelelően csak nappali képzési formában hirdetjük.

A jelenlegi létszám adatok és képzési struktúra háttereként tekintsük át egyetemünk, és a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola statisztikai adatait az integrációt megelőző utolsó, valamint az azt követő első két év vonatkozásában.

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem a 2010. októberi statisztikája alapján az alábbi 232 fő aktív hallgatói létszámot tartotta nyilván képzési szintekre és munkarendre lebontva: alapképzésben 19 fő nappali, egyetemi szintű képzésben 34 fő nappali, osztatlan képzésben 125 fő nappali, mesterképzésben 5 fő nappali és 23 fő levelező, PhD képzésben 8 fő nappali és 18 fő levelező munkarendben tanult.

Megfigyelhető, hogy az alapképzésben tanulók 8%-a vett részt az oktatásban, míg osztatlan képzésben 54%-uk tanult. A hittudományok területén folyó doktori képzésben részt vettek száma intézményünkben, a hitéleti képzések viszonylatában, kimagaslónak mondható, összesen 26 fő.

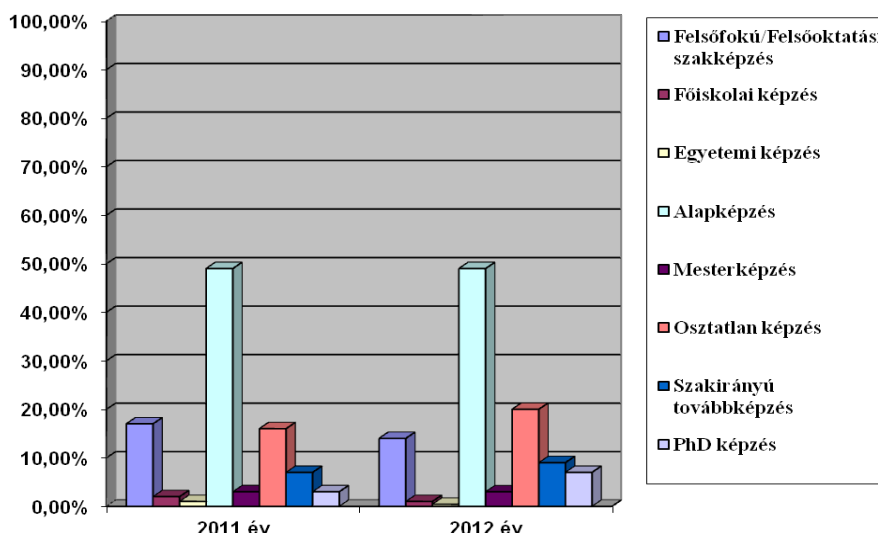
A Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola a 2010. októberi statisztikai jelentésében az alábbi adatokat közölte: felsőfokú szakképzésben 135 fő nappali és 17 fő levelező, főiskolai szintű képzésben 39 fő nappali és 9 fő esti, alapképzésben 479 fő nappali, 19 fő esti, szakirányú továbbképzésben 42 fő esti munkarendben tanult. Az összes aktív hallgató létszám 740 fő. Láthatjuk, hogy a főiskolai szintű képzésben a hallgatóknak már csupán 6%-a tanult, míg az alapképzésben 67%-a folytatta tanulmányait.

A 2010. év az előző évekhez képest egyik intézmény esetében sem hozott nagy változást a hallgatói létszám tekintetében.

A 2011. és a 2012. évek adatait az alábbi táblázat, valamint összesítő diagram mutatja:

Tanév	Képzés típusa	Hallgatók létszáma				Végzett hallgatók száma az adott évben			
		Teljes idejű képzésben		Részidejű képzésben		Teljes idejű képzésben		Részidejű képzésben	
		első évfolyam	összes évfolyam	első évfolyam	összes évfolyam	Záróvizsgát / Doktori szigorlatot tett	kiadott oklevelek / bizonyítványok	Záróvizsgát / Doktori szigorlatot tett	kiadott oklevelek / bizonyítványok
			aktív/ passzív		aktív/ passzív				
2011/ 2012.	FSZ	87	161/18	0	4/5	0	40	0	0
	Főiskolai k.	0	19/38	0	4/8	50	30	8	6
	BA	113	443/66	30	43/13	129	51	2	1
	MA	5	7/3	18	28/5	0	0	4	4
	Osztatlan	35	155/7	0	0/0	0	0	0	0
	Egyetemi k.	0	15/11	0	0/0	29	19	0	0
	Szakirányú tk.	0	0/0	37	71/5	0	0	18	18
	Doktori k.	3	11/2	9	23/7	2	2	1	1
	ÖSSZESEN	243	811/145	94	173/43	207	141	38	31
2012/ 2013.	FSZ	15	10/20	0	4/4	0	45	0	1
	Főiskolai k.	0	10/20	0	4/2	12	5	1	1
	BA	108	429/60	0	35/7	77	41	6	2
	MA	0	6/3	11	22/7	3	2	9	5
	Osztatlan k.	36	188/5	0	0/0	4	4	0	0
	Egyetemi k.	0	4/2	0	0/0	1	0	0	0
	Szakirányú tk.	0	0/0	27	84/2	0	0	28	28
	Doktori k.	3	10/2	5	25/5	1	1	3	3
	ÖSSZESEN	162	657/112	43	174/25	98	97	47	40

9. tábla: Képzési kínálat (2011–2012)

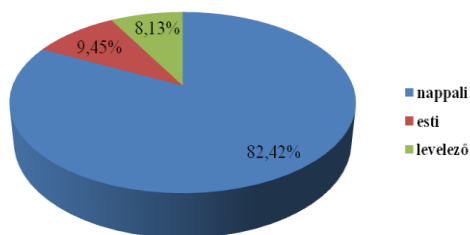
10. tábla: A hallgatók megoszlása képzési szintek szerint (2011–2012)

2011-ben egyetemünkön összesen 984 fő, 2012-ben 949 fő aktív hallgatót tartottunk nyilván különböző szakon, minden képzési szintet és munkarendet összegezve, a doktori képzést is beleértve.

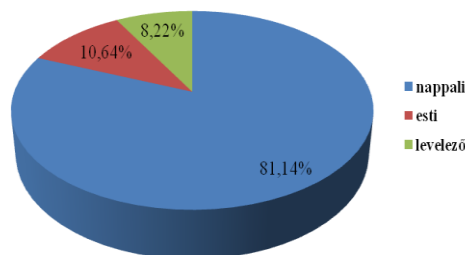
A képzési szintek vonatkozásában 2011-ben és 2012-ben is a hallgatók 49%-a alapképzésben tanult. A 2011-hez képest 2012-ben a hallgatók létszáma az adott képzéseken csökkent: felsőfokú/felsőoktatási szakképzésben 14% (133 fő), főiskolai szintű képzésben 1,5% (14 fő), egyetemi szintű képzésben 0,42% (4 fő), mesterképzésben 3% (28 fő) tanult. Ellenben 2012-ben az összlétszámhoz képest osztatlan képzésben 20% (188 fő), szakirányú továbbképzésben 9% (84 fő), doktori képzésben 7% (35 fő) a hallgatók létszáma.

Láthatjuk, hogy legkevésbé a kifutó rendszerű főiskolai és egyetemi szintű képzésben tanultak: a hallgatói létszám alapján e képzési szintek közeli megszűnése várható.

A hallgatók munkarendek szerinti megoszlása nagyon hasonló a képzési szintek alapján kalkulált arányokhoz. A következő diagramban ezért, a 9. tábla adatait összesítve, a 2011-es és 2012-es év munkarend szerinti megoszlását mutatja.

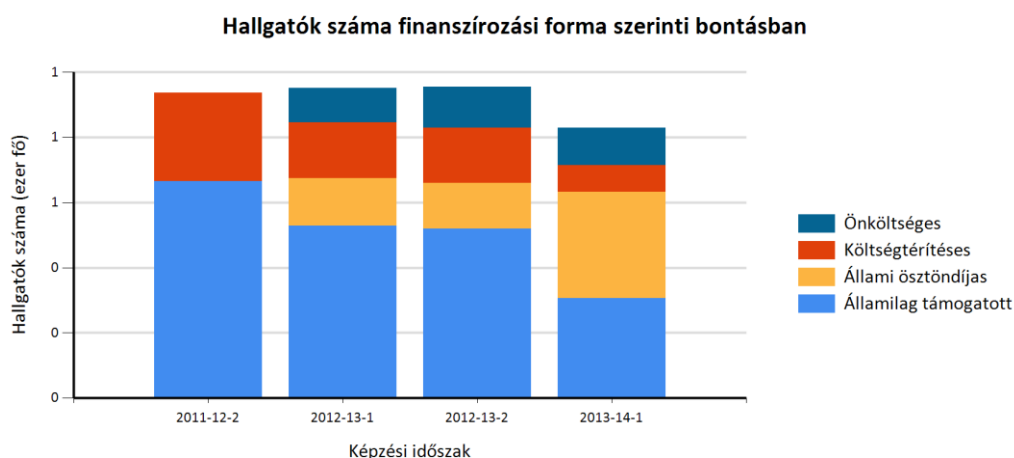

11. tábla: A hallgatók megoszlása munkarend szerint (2011)

12. tábla: A hallgatók megoszlása munkarend szerint (2012)

2011-2012 között az Egyetem hallgatói létszáma 4%-kal csökkent. Ez a csökkenés nem drasztikus, sőt összességében azt mondhatjuk: intézményünknek sikerült megtartania a stabil hallgatói létszámot.

13. tábla: Hallgatók megoszlása a finanszírozási forma szerint

Forrás: FIR – Intézményi összefoglaló

A hallgatók többsége 2011-ben és 2012-ben is (71%) államilag támogatott képzésben vett részt, míg a fennmaradó 29% költségtérítéses formában tanult.

A 2013. évi októberi statisztika alapján, egyetemünkön az aktív hallgatói létszáma 827 fő. Felsőfokú/felsőoktatási szakképzésben jelenleg 10%, alapképzésben 43%, mesterképzésben 3%, osztatlan képzésben 19%, doktori képzésben 1% az államilag finanszírozott hallgató. Főiskolai szintű képzésben és szakirányú továbbképzésben már nincsenek államilag támogatott hallgatók, egyetemi képzésben pedig jelenleg 1 főt tartunk nyilván.

A képzési portfólió értékelése kapcsán külön értékeljük a doktori iskolánk helyzetét.

Az egyetemnek doktori iskolája a hittudomány tudományterületen működik. A doktori iskola összes hallgatójának száma 2011-ben 35 fő volt.

	2008	2009	2010	2011
Államilag támogatott = Nappali tagozatos hallgató	10	8	8	11
Költségtérítéses/Önköltséges = Levelező tagozatos hallgató	9	18	18	24
Összesen:	19	26	26	35

14. tábla: A PhD hallgatók megoszlása a finanszírozási forma és a munkarend szerint (2008–2011)

2011-ben doktori iskolánk hallgatóinak 31%-a nappali, illetve 68%-a levelező munkarendű volt. Mivel a nappali munkarendet kizárólag az államilag támogatott hallgatóknak kínáljuk fel, ezt a létszámot pedig az ODHT évfolyamonként 3 főben határozta meg, ezért abszolút értékben nem várható változás a nappali munkarendű hallgatók számában.

A hallgatói összlétszámban 2010 és 2011 között nagymértékű emelkedés történt, hiszen mintegy 9 fővel, nagyjából pedig közel 1/3-ával nőtt a doktori iskolákban tanulók száma.

A doktori iskola vonatkozásában, a finanszírozás típusát tekintve elmondható, hogy kiegyensúlyozott a hallgatók összetétele, hiszen a doktori iskolákban megközelítőleg 1/3-2/3 arányban vannak jelen államilag finanszírozott, illetve költségtérítéses hallgatók.

3.2.2 A szakmai gyakorlati képzés értékelése

Teológia szak – lelkész szakirány

A szakirány gyakorlatai rendszerének vannak évszázados hagyományokra visszatekintő alkotórészei, és vannak – az egyre szélesedő és speciális egyházi szolgálatokra tekintettel – újabban bevezetett elemei is. Jelenlegi gyakorlataink között oktatásszervezési szempontból öt típust különböztethetünk meg.

Az első típushoz tartoznak azok a gyakorlatok, melyek a mintatantervben önálló, kredites tantárgyként jelennek meg. Ilyen a lelkész szakirányon a Homiletikai gyakorlat, amely az egyetemünk, illetve a Debrecen-Kossuth utcai gyülekezet liturgikus tereiben, valós istentiszteleti körülmények között biztosítják az igehirdetői gyakorlat kereteit. Az utóbbi esetében, mivel a szakmai munkát egyetemünk oktatója végzi, a helyszín kiválasztását praktikus szempontok (megközelíthetőség) vezérlik. Ezt a gyakorlatot a hallgatók a szorgalmi időszakban, órarendi beosztás szerint teljesítik.

A második típust jelentik azok a gyakorlatok, melyek egyes tantárgyokhoz kapcsolódnak, és azt célozzák, hogy az elsajátított elméleti ismereteket valós körülmények között, de felkészült gyakorlatvezető felügyeletével és támogatásával gyakorolhassák be a hallgatók. Ilyen gyakorlat a Katechetika tantárgyhoz kapcsolódó iskolai katechetikai gyakorlat, ahol a hallgatók a hittanoktatási hospitálást és órátartást olyan általános iskolákban, tantermi körülmények között teljesíthetik, ahol református hit- és erkölcs-tanítás folyik. A Poimenika tantárgyhoz kapcsolódik a kórházi gyakorlat, amelyen hallgatóink kórházi körülmények között a betegek és hozzátartozóik lelkipozását gyakorolhatják. Ezeket a szakmai gyakorlatokat a hallgatók a szorgalmi időszakban teljesítik, a gyakorlat teljesítése az adott tantárgyból való vizsgára állásnak előfeltétele.

A harmadik típushoz sorolhatók a gyakorlati felkészítés érdekében szervezett egyéb, a szorgalmi időszak rendjébe beiktatott gyakorlatok. A lelkész szakirányt fel nem vett teológia szakos hallgatók esetében a 3. és 5. félévbe beiktatott egyhetes évközi gyűjteményi, jellemzően könyvtári gyakorlat, illetve a lelkész szakirányos hallgatók által a 3. és 5. félévben teljesítésre kerülő egyhetes gyülekezeti gyakorlat. A lelkész szakirányos hallgatók a reggeli áhítatokon végzett liturgiai és igehirdetési szolgálat. Ugyancsak ide sorolható a lelkész szakirányon a 3. félévtől kezdődő ünnepi (karácsonyi, húsvéti, pünkösd) legációk sora, ahol a hallgatók saját maguk által választott gyülekezetekben végeznek ige-hirdetői szolgálatot.

A negyedik típushoz a kötelező nyári gyakorlatok tartoznak, amelyeket a hallgatók a szorgalmi és a vizsgaidőszakon kívül eső nyári időszakban a maguk által kiválasztott helyszíneken kötelesek teljesíteni. Ilyen a Diakóniai gyakorlat, a Gyülekezeti gyermek- és ifjúsági gyakorlat, valamint az Ifjúsági rendezvény-segítői gyakorlat. A nyári gyakorlatok egyhetesek, és kreditpont nélküli kötelező tan-tárgyként kerülnek nyilvántartásra.

S végül a gyakorlat ötödik típusa az egy tanév (10 hónap) időtartamú, a képzés utolsó szakaszát alkotó összefüggő szakmai gyakorlat, a segédlelkészi év. A gyakorlati év ideje alatt minden lelkész szakirányon tanuló hallgató egy kettős tutori rendszer segítségével (teológiai tanárok + szakoktató lelkész) és ellenőrzésével, gyülekezeti közegben figyeli és gyakorolja a lelkész gyülekezeti munkáját.

Az egyes gyakorlatok részletes leírását, teljesítésének követelményeit adott *tanegységleírások*, valamint a *Legációs szabályzat* tartalmazzák.

A gyakorlóhelyek kiválasztásának elvei, gyakorlati végrehajtása, szervezésének folyamata, a kapcsolattartás és ellenőrzés rendje az egyes gyakorlatok eltérő jellegéből adódóan különböző. Általánosan érvényes, hogy a teológia szakon folyó minden gyakorlati képzésnek konkrét szakmai felelőse van (jellemzően a gyakorlati teológiai tanszékek valamelyik oktatója). A gyakorlatok egészének koordinálását a Teológiai Intézet vezetője végzi, a gyakorlatok adminisztrációs teendőit a Teológiai Intézet munkatársa koordinálja, a

segédlelkészi év és az egyhetes évközi gyülekezeti gyakorlat technikai szervezésébe – a lelkipásztorokkal való egyszerűbb kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás miatt – az egyházkerület püspöki hivatala is bekapcsolódik. Az intézetvezető az adott gyakorlat előírásainak és kialakult rendjének megfelelően a rektor, a két gyakorlati teológiai tanszék tanszékvezetője, az adott tanegységért felelős oktató, a legáció illetve az egyhetes gyülekezeti gyakorlat esetében a megválasztott szakmai felelős bevonásával látja el a feladatát, illetve kezdeményez ebben a körben megbeszéléseket. Mindezekon túl a szakfelelős feladatköréhez is hozzátartozik a szak szakmai gyakorlatai helyek és a felkért szakoktatók előzetes véleményezése, felkérés esetén pedig a szakmai gyakorlatok megszervezésében való személyes közreműködés.

A szükséges gyakorlóléhelyeket jellemzően a Tiszántúli Református Egyházkerület és annak gyülekezeti intézményrendszerén keresztül, ill. kétoldalú szerződések segítségével (pl. Kenézy Gyula Kórház) biztosítjuk. Példák debreceni egyházi gyakorlóléhelyekre, melyekkel a gyakorlatok végzésére megállapodásunk van: Debreceni Református Kollégium Általános Iskolája, Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola, Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség és intézményei, Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség, Debrecen-Kossuth utcai Református Egyházközség, Debrecen-Kistemplomi Református Egyházközség.

A gyakorlóléhelyek és a gyakorlatvezetők kiválasztása az adott gyakorlat szakmai felelősének irányítása mellett történik. A kiválasztás során alapvető szempont az adott gyakorlóléhely megfelelő infrastruktúrája, szakmai háttere, valamint a gyakorlatvezető szakmai kompetenciája, munkatapasztalata. A gyakorlatra menő hallgatók előzetes felkészítéséről a gyakorlat szakmai felelőse gondoskodik. A kórházi gyakorlat résztvevői a tanévnyitó egyetemi közgyűlésen titoktartási fogadalmat tesznek. A segédlelkészi év kapcsán alapelv a gyakorló gyülekezetek gondos kiválasztása, melyhez a „képzők képzése” járul. A kiválasztásnál alapelv, hogy a hallgatóknak a lelkészi szolgálat minél szerteágazóbb területeibe kínáljon betekintést, gyakorlási lehetőséget, és hogy a félévközi kötelező konzultációk miatt könnyen megközelíthető legyen.

A gyakorlaton a hallgató munkanaplót vezet, melyet a gyakorlat vezetője ellenjegyzésével igazol. Az igazolással ellátott naplót a hallgatók a Teológiai Intézetben adják le, ahonnan a gyakorlatért felelős oktatóhoz kerülnek. A megbízott oktató a munkanaplót szakmai értékelés után ellenjegyzésével teljesítettnek minősíti. A gyakorlaton szerzett tapasztalatairól a hallgató felelős oktatóval konzultálhat. A szakmai gyakorlaton nyújtott hallgatói teljesítmények értékeléséről a Minőségbiztosítási Szabályzat értelmében a szakoktató egy kérdőív kitöltésével is nyilatkozik.

Tanító szak

Egyetemünk tanító szakos hallgatói egyéni és csoportos iskolai gyakorlatukat nagyjából Debrecenben, a 2011-ig intézményünk jogelődje által fenntartott Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskolában teljesítik.

Az iskola 8 évfolyamos, alsó tagozatban 21, felső tagozatban 15 osztállyal működik. A folyamatos gyakorlati képzés 8 alsó tagozatos osztályban, 8 kinevezett szakvezetővel folyik. A felső tagozatos műveltségterületi gyakorlatot megbízott szakvezetők irányítják. Az osztályokhoz történő besorolás után 6-7 fős hallgatói csoportok gyakorolnak egy-egy osztályban, ez a létszám lehetővé teszi a kics csoportos tanítási gyakorlatot.

A képzés és az osztályokhoz történő csoportbeosztás koncepciója az, hogy a négy féléves csoportos tanítási gyakorlat alatt a hallgatók négy évfolyamon, lehetőleg két szakvezető irányításával minden tárgyat tanítsanak. A kinevezett szakvezetők a közismereti tárgyak

(magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret) tanítását végzik, így a hallgatók az alapozó tárgyak gyakorlatát velük teljesítik. A készségtárgyak (technika, rajz, ének, testnevelés) és a felső tagozatos műveltségterületi tantárgyak tanításában megbízott szakvezetők működnek közre.

A gyakorlóiskola pedagógusai magasan képzett, többdiplomás szakemberek, akik a tanító alapdiploma mellett tanári, egészségfejlesztő mentálhigiénikus, tehetségfejlesztő, közoktatás-vezető, gyakorlatvezető, katekéta–lelképásztori munkatárs, etnográfus stb. másod- vagy szakirányú továbbképzési végzettséggel is rendelkeznek. A fentiek alapján elmondható, hogy a gyakorlóiskolában biztosított a személyi feltételrendszer a gyakorlatorientált és minőségi képzéshez. A gyakorlóiskola tárgyi feltételei is kiválóak: a gyakorlat tágas tantermekben, sok esetben szaktantermekben történik. A tanítási órák megbeszélésére, értékelésére megbeszélő-helyek állnak rendelkezésre. A hallgatók igénybe vehetik a 35.000 kötetes könyvtárat, melyben szakkönyvek, szakfolyóiratok, pedagógiai segédanyagok, IKT eszközök segítik a gyakorlati felkészülést. Az említett szaktanterek jól felszereltek, biztosítják a tanítási órák sikeres megtartását. A hallgatók rendelkezésére áll emellett két digitális táblás tanterem is, s az épülő új tornacsarnok is remélhetőleg mihamarabb a képzés szolgálatába áll majd.

Más intézmények bevonására is sor kerül a tanító szakon: mivel német nyelvi képzés a gyakorlóiskolában nem folyik, a német műveltségi területen (valamint 2012-ig az esti tagozatos) hallgatók a DE Arany János Gyakorló Általános Iskolájában végzik gyakorlatukat.

A nyolchetes egyéni gyakorlatot végzős hallgatóink általuk választott, többnyire lakóhelyükhöz közeli általános iskolákban teljesítik. Ez általában azt jelenti, hogy a hallgatók kb. harmada Debrecenben gyakorol, további egyharmada Hajdú-Bihar megyében, 10%-a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, míg a többiek közel arányosan osztoznak Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén és Jász-Nagykun-Szolnok megyei iskolákon.

Kántor szak

A külső helyszíneken történő stúdium a képzés specifikus feladataihoz igazodva iskolai környezetben és gyülekezeti közösségekben történik. A gyülekezeti és iskolai énektanítás gyakorlatában a hallgatók iskolai tanórai keretek között és gyülekezeti csoportoknak is tanítanak egyházi éneket. Az iskolai gyakorlat külső helyszíneinek egyeztetése a szakon oktatók szakmai kapcsolatain keresztül történnek, de az évek során az együttműködés állandósult a Dóczy Gedeon Református Gimnáziummal és a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskolával.

A Kántori szolgálat összefüggő szakmai gyakorlat megszervezését a hallgatók maguk által kiválasztott, a szak oktatóival jóváhagyott és ellenőrzött helyeken teljesítik, többnyire a lakóhelyük vagy jelenlegi aktív szolgálati helyük gyülekezeti közösségeiben, például: Kisvárdán, Nyíregyházán, Bocskai kertben, Debrecen-Józsán, Karcagon, Püspökladányban. Ez a gyakorlat (a stúdium végén) komplex módon láttatja az elmélet és gyakorlat egységét: az elméletben elsajátított ismeretek önálló alkalmazását az istentiszteleti keretekben. Szeretettel és örömmel végzik a hallgatók, sok segítséget és támogatást kapva a lelkészekről, gyülekezeti tagoktól, helyszínenként változó infrastrukturális és hangszerhasználati lehetőségek között is.

Az egyetemen belül megvalósuló csoportos gyakorlat az Énekkar, mely művészi remekművekkel énekes gyakorlat útján történő találkozás, és hozzásegít a tudatos értékválasztáshoz, zenei ízlésformáláshoz. A gyakorlatot dr. Kiss Csaba oktatónk, gyakorló karvezető oktatja. A Karvezetés gyakorlat szintén ez a kórus biztosítja a gyakorló terepet.

Összességében elmondható, hogy az intézményen kívüli helyszínek az iskolai keretek között mind szakmai vezetésben, mind az infrastrukturális feltételekben a modellértékűek.

Informatikus könyvtáros szak

Az informatikus könyvtáros szakon a szakmai gyakorlat időtartama 6 félév alatt összesen 300 óra, ebből külső összefüggő gyakorlati idő 240 óra, melyre az V., illetve VI. félévben kerül sor.

A hallgatók könyvtári gyakorlatának megszervezését nagyban segíti, hogy Debrecenben valamennyi könyvtártípus megtalálható. Ezek közül néhányat kiemelve: a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára, a Tiszántúli Református Egyházkerület Kollégiumi Nagykönyvtára, a Méliusz Juhász Péter Könyvtár és hálózata, a közép- és általános iskolák könyvtárai, gyakorló általános iskolák könyvtárai, valamint egyetemünk Maróthi György könyvtára. Ezekben a korszerűen felszerelt könyvtárakban felsőfokú könyvtáros szakképzettséggel, több évtizedes szakmai gyakorlattal rendelkező könyvtárosok várják hallgatóinkat. De nemcsak Debrecenben, hanem Hajdú-Bihar megye más városaiban is működnek olyan önálló könyvtárak, melyek szakmai gyakorlataink számára megfelelő nagyságú és összetételű könyvtári állománnyal rendelkeznek, valamint az ott folyó olvasószolgálati és tájékoztató munka, illetve a munkatársak iskolai végzettsége és szakmai kompetenciája is megfelel az előírásoknak.

A szakmai gyakorlatok szakmai feltételeinek meglétét az adott könyvtárakban a szak gyakorlati képzésért felelős (szakfelelős) oktatója ellenőrzi, és engedélyezi a hallgató számára a gyakorlati idő eltöltését. A hallgatókat a gyakorlati idő alatt legalább egy alkalommal a gyakorlati képzésért felelős oktató meglátogatja. A hallgatók a gyakorlatról munkanaplót vezetnek, melyet a gyakorlatvezető könyvtáros és a gyakorlati képzésért felelős oktató ellenőriz.

A munkanaplók szorgalmas, elkötelezett és jól irányított munkát tükröznek. Többször előfordul, hogy a hallgatónak munkát ajánlanak azon a helyen, ahol gyakorlatát töltötte. Idézem egyik jelentését Erdeiné Törőcsik Katalin könyvtárvezetőnek (Orvostudományi Szakkönyvtár, Debrecen): „Amennyiben lehetőségünk lesz újabb szakemberek alkalmazására, elsősorban a főiskolán végzett hallgatókat kívánjuk ismét alkalmazni.”

3.2.3 Felnőttképzési tevékenységek értékelése

Felnőttképzési Központ

A felsőoktatási intézmények képzési profiljában a felnőttképzés, illetve felnőttoktatás országos viszonylatban egyre jelentősebb szerepet játszik. Egyetemünkön a Felnőttképzési Központ az egyik olyan oktatási szolgáltató szervezeti egység, mely a különböző felnőttképzési formák előkészítését, szervezését és lebonyolítását végzi. A Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskolán 2006-ban jött létre a Felnőttképzési Intézet, ami az integrációt követően Felnőttképzési Központ névvel, de változatlan profillal járul hozzá az intézmény képzési és művelődési feladatainak teljesítéséhez.

A Felnőttképzési Központ fő tevékenységi területe a pedagógusok továbbképzése. 2009-től 2016-ig rendelkezünk az Oktatási Hivatal engedélyével az alábbi szakirányú továbbképzési szakok vonatkozásában: Befogadó (inkluzív) pedagógia, rehabilitáció, Biblioterápia, Drámapedagógia területen pedagógus szakvizsgára felkészítő, Fejlesztőpedagógus, Múzeumpedagógia szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő,

Múzeumpedagógiai szaktanácsadó, Pedagógus szakvizsga 4 féléves, valamint a Rendezvényszervező, a Család- és gyermekvédelem, illetve a Szocioterápiás eljárások az iskolai agresszió kezelésére 2 féléves szakirányú továbbképzési szakok.

Az intézményünk szakirányú továbbképzési programjai iránti kereslet az alábbi mutatók mentén értelmezhető (a táblázat a 2013-ban végzettekkel zárul):

Hallgatók megoszlása	2010	2011	2012	2013	Összesen
Tanító fejlesztő (diff.) szak	19				19
Fejlesztőpedagógus		8	20	10	38
Pedagógus szakvizsga		7		26	33
Drámapedagógus szv.				11	11
Rendezvényszervező		10			10
Összesen:	19	25	20	47	111
férfi		4	0	2	6
nő	19	21	20	45	105
főiskolai végzettségű	19	22	16	37	94
egyetemi végzettségű		3	4	10	17
tanító	19	16	8	14	57
általános iskolai tanár		3	7	9	19
gyógypedagógus		0	0	6	6
óvodapedagógus		1	0	7	8
középiskolai tanár		1	4	9	14
mérnök tanár		0	0	1	1
néprajz		0	0	1	1
kommunikáció		3	0	0	3
személyügyi szervező		1	0	0	1
könyvtáros		0	1	0	1
Hajdú-Bihar megye	15	22	19	33	89
Szabolcs-Szatmár megye	3	1	1	7	12
Békés megye		0	0	2	2
Jász-Nagykun-Szolnok m.		2	0	1	3
Borsod megye	1	0	0	4	5

15. tábla: A Felnőttképzési Központ képzései iránti kereslet kimutatása (2010–2013)

Mindezek alapján elmondható, hogy legkeresettebb a fejlesztőpedagógus és a pedagógus szakvizsgás szakirányú továbbképzési szakunk. A képzéseink iránt érdeklődők elsősorban, de nem kizárólagosan tanító végzettséggel rendelkező Hajdú-Bihar megyei nők. De jelentős a hallgatóink között a tanárok száma is, akik akár a távolabbi Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből is vállalják a konzultációkon való részvételt. Ennek magyarázata valószínűsíthetően az itt szerzhető végzettség elismertségében, a szakirányú továbbképzési szakjaink színvonalában, gyakorlat-orientáltságában keresendő.

Tanfolyamaink közül a legjelentősebbnek a 120 órás nem szakrendszerű oktatásra felkészítő tanfolyamunk bizonyult, melyet 2007 és 2009 között tíz alkalommal összesen 230 pedagógus számára tudtunk indítani. 2011 októberében fejeződtek be a Levéltári kezelő, iratkezelő irattáros (középfokú-érettségizetteknek /12 fő/: OKJ 54 322 02 01 0052 01, segédlevéltáros emelt szintű iratkezelő tanfolyamot végzetteknek /9 fő/: OKJ 54 322 02 0000 00) OKJ-tanfolyamok. 2011 novemberében pályázatíró tanfolyamot (52 fő), 2007-ben, 2009-ben és 2012-ben pedig RWCT (Reading and Writing for Critical Thinking) 60 órás

tanfolyamokat szerveztünk általános iskolák tantestületei (Polgár: 19 fő, Püspökladány: 20 fő, Téglás: 16 fő) számára.

A Felnőttképzési Központ feladatának tekinti a minél intenzívebb együttműködés megvalósítását a Tiszántúli Református Egyházkerület egyházmegyéivel, egyházközségeivel, lelkészeivel, hitoktatóival, iskoláival, a Református Pedagógiai Intézettel, a határon túli pedagógus szövetségekkel, felsőoktatási intézményekkel, a Munkaügyi Központtal, felnőttképzési cégekkel, iskolákkal, pedagógiai szakszolgálatokkal, tankönyvkiadókkal. 2013-ban együttműködési megállapodást kötöttünk a Furfang Kiadóval és a LOGO-PED Bt-vel, a Kulcsár Mihályné neuropedagógus által kidolgozott fejlesztő módszer tulajdonosával. A Furfang Kiadóval kötött megállapodás alapján valósult meg 2013 folyamán két debreceni (41+19 fő) és egy-egy 30 órás kihelyezett pedagógus-továbbképzés a karcagi Nagykun Református Általános Iskola (10 fő + 13 fő), a kunmadarasi Református Általános Iskola (15 fő), valamint Nagyecseden az Ecsedi Báthori István Református Gimnázium és Kollégium (13 fő) pedagógusai részvételével.

Jelentős és a minisztérium által is elismert szerepvállalásunk a határon túli magyar pedagógusok továbbképzésében: minden év júliusában a Bolyai Nyári Akadémián, kétévente augusztusban pedig a szlovéniai magyar pedagógusok továbbképzésében vállalunk és kapunk feladatokat. Ez alkalmanként 40 órás szakmai program biztosítását jelenti 30-40 fő számára.

A Felnőttképzési Központ munkáját összességében eredményesnek tekinthetjük, hiszen képzéseink, rendezvényeink változatlanul magas színvonalúak – a szaktanszékek oktatóinak, valamint a közreműködő előadóknak köszönhetően is. Meg kell ugyanakkor állapítanunk, hogy elsősorban a Tanítóképzési Intézet Pedagógia és Pszichológia Tanszéke oktatóinak és a tantárgypedagógus kollégáknak a munkájára számíthatunk.

Lelkészek továbbképzése

Az egyetemünkön végzett lelkészek továbbképzését a Tiszántúli Református Egyházkerület fenntartásában működő Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet (TRLI) végzi. A 2012-ben alapított intézet az alapító által meghatározott rend, illetve az MRE Zsinata által elfogadott országos továbbképzési szabályozás (Zs.-50/2009.11.20. szabályrendelet) szerint működik és a fenntartó által biztosított költségvetési kerettel, valamint saját bevételeivel gazdálkodik.

A továbbképző tanfolyamok előadói között egyetemünk tudományos fokozattal rendelkező, hitéleti képzéseken működő oktatói nagy arányban vesznek részt. Az intézet vezetője egyetemünk professzora, tudományos munkatársa pedig egyetemünk doktorandusza. Egyetemünk és a TRLI együttműködése a személyi feltételek és a szoros szakmai együttműködés mellett az infrastrukturális adottságok által is biztosított: az intézet egyetemünk helyiségében került elhelyezésre, ahol térítésmentesen használhatja infrastruktúránkat.

A továbbképző tanfolyamok szervezése során

- a képzési kínálat kialakítására a résztvevők szakmai tapasztalatára, kompetenciabővítési igényére tekintettel kerül sor, a résztvevők visszajelzései és igényei alapján;
- a kurzusok szervezésénél (15–30 órás képzések) és a tematika meghatározásánál fontos szempont az interdiszciplináris megközelítés;
- a képzések szakmai színvonalát a belső egyházi akkreditációs eljárás biztosítja, a zsinati szabályrendelet értelmében.

Az intézetben évente 100-120 képzési tanúsítvány kerül kiadásra. A részvételi arány jól tükrözi egyetemünk regionális és országos helyzetét: a résztvevők elsősorban egyetemünk fenntartó egyházkerületéből jelentkeznek, de más régiókból és a határon túlról is. A résztvevők legalább 1/3-a egyetemünk 5–10 év távlatában végzett hallgatója, azaz a TRLI által közös fenntartónk a végzett hallgatók pályakövetésére nézve is hatékony eszközzel rendelkezik.

A TRLI adatbázist és honlapot működtet (<http://www.lelkedtovabbkepzo.hu/>), valamint negyedévente szakmai folyóiratot ad ki (*Igazság és Élet*, ISSN: 1788-8174), amely a lelkészek továbbképzésének, valamint igehirdetői munkájuk támogatásának fontos eszköze.

Az intézet rendszeres részt vesz nemzetközi programok szervezésében, pl. német–magyar, valamint német, magyar és francia lelkészek közös továbbképző tanfolyamával (így pl. 2002, 2005, 2010 – Partner: Institut für Aus-, Fort- und Weiterbildung der Evangelischen Kirche von Westfalen und Rheinland).

A TRLI működésének szakmai elismertségét bizonyítja, hogy nagy szerepet vállalt az országos lelkésztovábbképzés rendjének kialakításában, amelyet az MRE Zsinata 2009-ben fogadott el és 2010. január 1-től léptetett hatályba. A Debrecenben kialakult gyakorlat jelentős mértékben szolgált mintaként a képzések országos kiterjesztésére nézve. Legutóbb az Erdélyi Református Egyházkerület dolgozta ki e modell alapján a saját továbbképzési rendszerét. Ugyancsak a TRLI szakmai elismertségét tükrözi, hogy az intézet vezetője részt vett az Európai Protestáns Egyházak Közössége (GEKE/CPCE) lelkészképzéssel- és továbbképzéssel kapcsolatos irányelveinek kidolgozásában is.

3.2.4 Képzésfejlesztési tevékenység értékelése

A mintatantervek folyamatos felülvizsgálata

Az oktatási stratégia változása, új munkaerőpiaci igények, illetve azok módosulása, a már végzett évfolyamok oktatási tapasztalatainak összegzése, értékelése, valamint a hallgatói elégedettségi mérések indokolhatják a képzési programok tartalmi korrekcióját, az előfeltételi rend változtatását, az elméleti és a gyakorlati oktatás módszertanának további fejlesztését. Az alapképzésben és természetesen a felsőfokú/felsőoktatási szakképzésekben kiemelt cél a gyakorlatorientáltság, különös tekintettel a szakmai gyakorlatok rendszerének hatékony működtetésére, a folyamatos monitorozás eredményei alapján új lehetőségek megvalósítására.

A mintatantervek felülvizsgálata az intézményben az Nftv. előírásának megfelelően folyamatosan, de legalább öt évente megtörténik. A módosításokat a szakfelelősök kezdeményezik, majd módosító indítványukat a Tanulmányi Bizottságon keresztül a Szenátus elé terjesztik. A módosításokat a Szenátus hagyja jóvá. Hitéleti szakok esetében egyetemünk szükség szerint az MRE Zsinatánál kezdeményezi a KKK-k felülvizsgálatát.

Intézményünk az integráció óta huszonnégy mintatantervet vizsgált és aktualizált.

A tantárgyak (és kurzusai) tartalmának kezelése, rendszeres felülvizsgálata

A szakok minden tantárgyához tartozik felelős, akinek a tantárgy oktatásának szervezése, a tantárgyfejlesztés, az oktatásban való részvétel, a tantárgyi program folyamatos tartalmi és módszertani korszerűsítése a feladata. A tantárgyfelelősök szakmai kompetenciájának, kutatási területének összhangban kell lennie a MAB előírásaival, a gondozott tantárggyal, és követelmény, hogy szakterületükön igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel kell rendelkezniük. A tantárgyfelelősöket a Szenátus választja meg, illetve menti fel, személyüket az adott képzési program mintatanterve is rögzíti.

A tantárgyak tartalmának rendszeres felülvizsgálatát a tantárgyfelelős folyamatosan végzi úgy, hogy arra legalább öt évente sort kell keríteni. A felülvizsgálatba a tantárgyfelelős bevonja az adott tantárgy oktatásában részt vevő oktatókat is, felhasználva azok észrevételeit, tapasztalatait. A tantárgyak tartalmának rendszeres felülvizsgálatát az illetékes intézetvezető ellenőrzi, és gondoskodik a frissített tantárgyleírásoknak a Neptun tanulmányi rendszerbe való feltöltéséről.

A tantárgyakhoz tartozó kurzusok tartalmáért és a kurzusleírásért annak a tanszéknek a vezetője felelős, amely tanszék – a mintatantervben rögzítettek szerint – az adott tantárgy képzéséért felel. A kurzusleírást a meghirdetendő kurzus (leendő) oktatója készíti el, tekintetbe véve a különböző képzési formák és képzési szintek speciális szükségleteit is. A Neptun tanulmányi rendszerbe a kurzusleírást a tantárgyfelelős és a tanszékvezető jóváhagyása után lehet feltölteni. A kurzusleírásokat minden tanévben frissíteni kell.

A tantárgyak tartalmának kezelésére, a tantárgy- és kurzusleírások rendszeres felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat az egyetem Minőségbiztosítási Szabályzatának 24. § (19)–(21) bekezdései rögzítik.

Új képzési programok előkészítése, indítása

Egyetemünk hosszú távú működésének biztosítása érdekében – a Magyar Református Egyház munkaerőigényeinek, valamint a világi munkaerőpiac igényeinek megfelelően – az intézmény új szakokat dolgoz ki, valamint új szakok indítását kezdeményezi.

A szakfejlesztési javaslatokat az oktatási rektorhelyettes, intézetvezető és a szakfelelős készíti elő és a rektor javaslatára a Szenátus fogadja el.

A szakindításhoz/szaklétesítéshez elengedhetetlenül szükséges a rendelkezésre álló erőforrások felmérése, ezen belül a humán erőforrás és a gazdasági erőforrás. A humán erőforrás vizsgálatát egyetemünk vezetése végzi, a rendelkezésre álló gazdasági erőforrások meghatározásában pedig a gazdasági vezető is közreműködik.

A szaklétesítés és szakindítás során érvényesítendő minőségbiztosítási szempontokat intézményünk Minőségfejlesztési Programjának 2. fejezete, részletesebb szabályait pedig a Minőségbiztosítási Szabályzat 24. §-a rögzíti.

A szükséges tanulási források, tananyagok és eszközök megléte, illetve előállítása; kutatási eredmények oktatási hasznosulása

Az egyes tantárgyak kötelező és ajánlott irodalmát a tantárgyleírások, valamint az adott tantárgyhoz tartozó kurzusleírások tartalmazzák.

Oktatóink felelőssége, hogy tananyagként szakkönyvtárunkban meglévő, katalogizált irodalmat adjanak ki – lehetőleg olyan műveket, amelyek kereskedelmi forgalomban is elérhetőek.

Az oktatás megfelelő szakirodalmi ellátásának alapját könyvtáraink összesen kb. 200.000 dokumentumot tartalmazó gyűjteménye képezi, amelyet az oktatási igényekre alapozva tervszerűen építünk, és amely ezért folyamatos fejlesztésre szorul. További fontos eszköze a szakirodalmi ellátásnak a jegyzetboltunk, ahol részben saját kiadású jegyzeteink, oktatási segédanyagaink, részben más kiadók teológiai és pedagógiai vonatkozású művei érhetőek el a hallgatók számára. A nem hitéleti képzések vonatkozásában egyre jelentősebb az e-learning programunk, amely digitális formában segíti a kurzusok szervezése mellett a szakirodalmi ellátást is.

A legfrissebb tudásanyag beépülése az egyetemi tananyagba természetesen tudományterületenként és képzési programonként eltérő mértékű. Különösen gyors ez a folyamat a doktorképzésben, illetve a hittudományok területén. Elsősorban hitéleti szakjainkon figyelhető meg, hogy oktatóink kutatási területe szorosan kapcsolódik az általuk gondozott egy vagy több tantárgy tematikájához, így publikált tanulmányaik és monográfiáik a kurzus- és tantárgyleírásokban is megjelennek.

Egyetemünk kiadói tevékenységet is folytatva rendszeresen jelentet meg oktatási segédanyagokat, illetve jegyzeteket, és ezeket a könyvtárain keresztül elérhetővé, jegyzetboltján keresztül pedig beszerezhetővé is teszi. Saját nyomdáját egyetemünk ugyan 2013 szeptemberével gazdasági okokból felszámolta, de e jegyzetek megjelentetését a jövőre nézve is fontos feladatának tekinti.

Tanítási módszerek fejlődésének követése, adaptációja

A tanítási módszerek terén az oktatók fejlődésének nyomon követése és segítése – ellenőrzési feladatkörük részeként – mindenekelőtt a tanszékvezetők feladata. A tanszékvezető óralátogatással, szakmai konzultációkkal ellenőrzi munkatársai oktatói tevékenységét, didaktikai felkészültségét, és segíti azokat tapasztalatainak és meglátásainak megosztásával.

A tanszéki értekezletek e téren kiváló alkalmát kínálják az egyeztetésnek. Jellemző, hogy informatikai jártasságuk révén a tanulás-tanításnak egy ellentétes irányú folyamata is gyakran megfigyelhető: a fiatalabb kollégák hívják fel az idősebbek figyelmét az interneten elérhető anyagokra, illetve a számítógépes szemléltetés legújabb eszközeire.

Az oktatók felkészültségét e téren az oktatói munka hallgatói véleményezése során ugyanakkor az Minőségbiztosítási és Értékelési Bizottság is felméri, illetve erre vonatkozólag a hallgatói visszajelzéseket begyűjti. Ezeket az adatokat a MÉB megosztja az illetékes oktatóval, a kurzus oktatásáért felelős tanszék vezetőjével, valamint a rektorral.

A hallgatók előrehaladásának és teljesítményének figyelemmel kísérése, értékelési módszereinek fejlesztése

A hallgatók előrehaladását és teljesítményét az oktatók az adott tantárgy jellegének megfelelő számonkérési módszerekkel kísérik figyelemmel. Alapvető szabály, hogy az elméleti ismereteket közlő előadások esetében a számonkérés a szemeszter végén, összevont formában, a gyakorlati jellegű képzés esetében félévközi számonkérésekkel vagy ezek előfeltételként való közbeiktatásával, a tudományos kutatás módszertanára is felkészítő, szemináriumi jellegű tantárgyak esetében pedig lehetőleg előre kiadott, a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati munka (írásbeli dolgozat) alapján történjen.

Az értékelés a tantárgyak túlnyomó többsége esetében ötfokozatú osztályzattal, ritkábban minősített aláírással vagy aláírással történik. Az ötfokozatú osztályzatok tartalmi kritériumait, külön a szóbeli, külön az írásbeli számonkérés vonatkozásában, az egyetem Minőségfejlesztési Programja rögzíti, ezzel igyekezve a szubjektív tényezőket az értékelésben minimalizálni.

A számonkérés módszerének a meghatározása a tantárgyfelelős feladata, aki ezt a tantárgyleírásban rögzíti. Az értékelés módszereinek fejlesztésére a tantárgy tematikájánál elmondottak az érvényesek.

A hallgatók időbeli előrehaladásának mérésére a Minőségbiztosítási Szabályzatban rögzítetteknek megfelelően a Neptun Egységes Tanulmányi Rendszer elektronikus adatbázisában (a továbbiakban: Neptun) keletkező, illetve ott tárolt adatok rendszeres értékelése, elemzése szolgál. Az értékeléshez alkalmazott legfontosabb mutatók a következők: aktív és passzív félévek szakonként számított átlaga, az aktív és passzív hallgatók aránya, a lemorzsolódás mértéke, a záróvizsgát tett és az abszolutóriumot szerzett hallgatók aránya, a záróvizsgát tett hallgatók között a nyelvvizsga hiányában oklevelet szerzett és nem szerzett hallgatók aránya, a záróvizsgáig igénybe vett aktív és passzív félévek száma. További eszköz a záróvizsgán, illetve az egységes Zsinati Lelkészsképző Vizsgán nyújtott hallgatói teljesítmények értékelése (oklevél-minősítések).

Azokon a szakokon, illetve képzési formáknál, ahol az egyetemi átlaghoz képest magasabb a lemaradók, a képzési időn túl végzetek aránya, folyamatosan vizsgáljuk ennek okait mind a képzési programok, mintatantervek, mind a hallgatói teljesítmények szemszögéből, mind értékelési, oktatói oldalról.

Esélyegyenlőség elősegítése, hátránykompenzáció

A fogyatékossgal élő hallgató részére intézményünk a Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában rögzítettek szerint biztosítja a fogyatékossg jellegéhez és mértékéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget nyújt az érintett hallgatók számára ahhoz, hogy teljesíteni tudják a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeiket. Indokolt esetben e hallgatókat mentesítjük egyes tantárgyak, tantárgyrészek teljesítése vagy a beszámolás kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesítjük a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól. A vizsgán biztosítjuk a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé tesszük a segédeszköz – így különösen írógép, számítógép – alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az így nyújtott mentesítés azonban kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet alap- és mesterképzésben az oklevél által tanúsított szakképzettség, illetve felsőfokú/felsőoktatási szakképzésben a bizonyítvány által tanúsított szakképzés megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

A fogyatékossgal élő hallgatók esélyegyenlőségét intézményi koordinátor segíti. A fogyatékossgal élő hallgatók koordinátorának megválasztásával és feladatkörével kapcsolatos kérdéseket a Szervezeti és Működési Szabályzat rögzíti.

A hátrányos helyzetű hallgatók hátrányának kompenzálására intézményesített eljárásaink nincsenek, ám az oktatók igény szerint egyéni konzultációkat, korrepetálásokat kínálnak fel ehhez. Öröndetes e téren a Hallgatói Önkormányzat öntevékeny aktivitása is. A Wáli István Református Cigány Szakkollégium együttműködési megállapodás keretében fogadja roma származású hallgatóinkat, és segíti a hátránykompenzációt: a szakkollégiumban a 2011/2012-es tanévben 2, míg a 2012/2013-as tanévben 4 hallgatónk tanult. A határon túlról, mindenekeelőtt az Ukrajnából érkező hallgatók esetében a Márton Áron Szakkollégium, az arra rászorulók esetében, hasonló szerepet is betölt: a vizsgált időszakban a szakkollégiumnak bentlakásos hallgatója az egyetemünkről – a korábbi évek gyakorlatával szemben – nem volt, de a szakkollégium tagjaiként annak szakmai programjában a 2011/2012-es tanévben 5, míg a 2012/2013-as tanévben 11 hallgatónk vett részt.

Rendszeres visszacsatolás kérése munkáltatóktól, a munkaerőpiac képviselőitől és más szervezetektől a képzésről és a végzett hallgatókról

A Minőségbiztosítási Szabályzatunkban rögzítetteknek megfelelően egyetemünk diplomás pályakövetést folytat, valamint rendszeresen felméri, illetve fel fogja mérni a végzett hallgatókat foglalkoztató munkáltatók elégedettségét.

A végzett hallgatók pályakövetését a sikeres záróvizsgát tett hallgatók körében, közvetlenül a záróvizsgát követően, valamint a végzést követő minden ötödik évben, a legalább 3 éve végzett hallgatók között az erre kidolgozott kérdőívek segítségével tervezzük elvégezni. A felmérést évente el kell végezni, és annak összesítő megállapításait az éves minőségfejlesztési jelentésben meg kell jeleníteni. A végzett hallgatókat foglalkoztató munkáltatók elégedettségét szintén évente tervezzük kérdőív segítségével felmérni.

Oktatásmenedzsment hallgató-centrikus megszervezésének mechanizmusai

A tanulmányi ügyekben, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat gondozásában illetékes Tanulmányi Bizottság hallgatói képviselői, valamint a Szenátus hallgatói képviselői a szabályzatalkotás szintjén is bekapcsolódhatnak az oktatásmenedzsment rendszerének kiépítésébe, illetve kifejtetik véleményüket, javaslatukat ezzel kapcsolatban.

Hallgatóink elégedettségét az oktatási és oktatásszervezési tevékenységgel kapcsolatban rendszeresen mérjük és értékeljük. A Minőségbiztosítási Szabályzat értelmében ez minden tanévben egyszer, kérdőíves felmérés alapján történik, a véleményezés folyamatát és eredményét az éves minőségfejlesztési jelentésben meg kell jeleníteni.

3.2.5 Képzési eredményesség értékelése

A hallgatói előrehaladás folyamatossága, a hallgatói lemorzsolódás mértéke

Egyetemünkön viszonylag magas azok aránya, akik hallgatói jogviszonyát tanulmányi okból megszüntetjük. Ez elsősorban a nappali alapképzésben részt vevő hallgatókat érinti. A fő ok az, hogy a középiskolából hozott tudásuk számos ponton utólag nem bizonyul megfelelőnek. A viszonylag magas lemorzsolódás a tanító szak esetében a tantárgyi felvételi vizsga hiányának is tulajdonítható: a középiskolai tanulmányok általános értékelése nem feltétlenül tükrözi a tanító szak szempontjából releváns ismeretek és kompetenciákat. A teológia szak és annak lelkes szakiránya esetében a lemorzsolódás egyik gyakori oka az egyházi életpálya

iránti elkötelezettségben beálló változás. Ugyanakkor a viszonylag magas felvételi pontszám sok esetben az osztatlan képzések esetében sem garantálja a szak szempontjából releváns ismeretek és kompetenciák meglétét.

Képzés	A képzésen elhasznált félévek száma															Záróvizsgázók száma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16	
FSZ-IFJSEG-N				22												22
BA-INF-KVT-N					12		2									14
BA-KLM-KN					2		1									3
BA-KOM-MT-N					26	1	37									64
BA-TANITO-E							16									16
BA-TANITO-L							1									1
BA-TANITO-N							51									51
MA-HITTAN-N					1											1
E-VALLTAN-N									2		1					3
E-LELKESZ-N											20	1	3	2		26

16. tábla: A képzésen elhasznált félévek száma (Záróvizsga: 2010)

Képzés	A képzésen elhasznált félévek száma															Záróvizsgázók száma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16	
FSZ-IFJSEG-N				14												14
FSZ-INTKOM-L				3												3
FSZ-INTKOM-N				20												20
FSZ-SPKOM-L				1												1
FSZ-SPKOM-N				8												8
BA-INF-KVT-N						2										2
BA-KANTOR-N								1								1
BA-KLM-KN						8		5	1							14
BA-KOM-MT-N						21	1	10	2	4						38
BA-TANITO-E									1							1
BA-TANITO-N								40	3	26						69
MA-PTSZF-L				4												4
E-TEOL-N												1	1			2
E-VALLTAN-N										2	2	5	1		1	11
E-LELKESZ-N												4	2	5		11

17. tábla: A képzésen elhasznált félévek száma (Záróvizsga: 2011)

Képzés	A képzésen elhasznált félévek száma																Záróvizsgázók száma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16		
FSZ-INTKOM-L				1													1
FSZ-INTKOM-N				13													13
FSZ-SAJTOT-N				6													6
FSZ-SPKOM-L				2													2
FSZ-SPKOM-N				6													6
FSZ-IFJSEG-N				20		2											22
BA-INF-KVT-N						4		1			1						6
BA-KLM-N						5											5
BA-KOM-MT-E						4											4
BA-KOM-MT-N						12		3	7	4	2						28
BA-TANITO-E										1							1
BA-TANITO-N								15		12	1	7					35
MA-HITTAN-L				7													7
MA-HITTAN-N				1	1	1											3
MA-PTSZF-L				2													2
E-VALLTAN-N										2		1					3
O-TEOL-N											2	1					3
E-LELKESZ-N												3	2	5	3		13
O-LELKESZ-N												1					1

18. tábla: A képzésen elhasznált félévek száma (Záróvizsga: 2012)

Az abszolutórium, illetve a diploma megszerzéséig a hallgatók képzési szintenként eltérő mértékben haladnak, illetve veszik igénybe a rendelkezésükre álló passzív féléveket, valamint a képzési idő felett még államilag finanszírozott féléveket.

A felsőfokú szakképzésekre alapvetően az a jellemző, hogy a hallgatók a képzési időhöz tartják magukat, és a 4. félév után OKJ-vizsgára állnak.

A BA szakokon már jelentősebb arányban nyújtják el a hallgatók a tanulmányaikat, ez különösen is jellemző a kommunikáció és médiatudomány alapszak nappali képzésén, ahol a vizsgált három évben a hallgatóknak kevesebb, mint a fele állt a képzési idő elteltével záróvizsgára. A tanító szak esetében 2010-ben minden hallgató 8 félév után záróvizsgára állt, ám 2011-ben már csak a hallgatók fele, míg 2012-ben kevesebb mint a felük tette ezt, amikor is harmaduk egy évvel később, míg ötödük 2 évvel később állt záróvizsgára.

Az MA szakokon a hallgatók túlnyomó többsége a képzési időnél nem vesz több félévet igénybe a záróvizsgáig. A kifutó egyetemi képzések esetében a hallgatók nagy hányada lépi túl a képzési időt.

Az osztatlan és egyetemi lelkész szakok esetében, ahol a képzési idő 12 félév, 2010-ben még a hallgatók 77%-a, 2011-ben már csak a 36%-a, míg 2012-ben 29%-a állt a képzési idő végeztével záróvizsgára.

Összességében azt mondhatjuk tehát, hogy minél hosszabb egy szakon a képzési idő, a hallgatóknak annál nagyobb hányada lépi is azt túl, illetve az is kimutatható, hogy a három vizsgált évben a képzési időt túllépő hallgatók száma összességében jelentősen növekedett. A kommunikáció és médiatudomány szakon a képzést elnyújtók száma folyamatosan a többi BA szak fölött áll, míg a tanító és a teológia szak esetében a növekedés üteme különösen is szembeötlő. E növekvő tendenciákra döntő hatással az országos felsőoktatási szabályozás van: a hallgatók ugyanis egyre nagyobb hányada használja ki a rendelkezésére álló államilag támogatott féléveket. A legújabb felsőoktatási szabályozás és a kötelező hallgatói nyilatkozat azonban ennek a tendenciának minden bizonnyal a jövőben – főleg a BA szakok esetében – ellene fog hatni.

Az oktatói állomány kapacitásának helyzete, az oktatók leterheltsége

Az egy oktatóra jutó hallgatói létszám tekintetében a hitéleti szakok alacsony hallgatói létszámai miatt egyetemünkön az integráció előtt meglehetősen alacsony volt, ám a főiskola kommunikációs és tanító szakjai esetében sem volt lényegesen magasabb ez a szám.

	Oktató összesen	Aktív hallgató összesen	Oktató/hallgató aránya
2010 – KFRTKF	79	740	9,36
2010 – DRHE	30	207	6,9
2011	112	984	8,78
2012	111	949	8,55

19. tábla: Egy oktatóra jutó aktív hallgatók száma (2010–2012)

Az integrációt követően ez a mutató 8,78 hallgató/oktató lett, ami 2012-ben – a hallgatói létszám alakulása miatt – enyhe csökkenést mutat (8,55 hallgató/oktató).

Ez a mutató semmiképpen sem értelmezhető úgy, hogy túl sok oktatót foglalkoztat az intézmény – ahogy ezt a heti óraterhelés és az akkreditációs terhelés is mutatja.

A tanegység (kurzus) kínálat mennyiségi megfelelése és kihasználtsága

	Főállású oktató	Össz-óraszám	Oktató/óraszám
2010 – KFRTKF	49	674	13,7
2010 – DRHE	21	265	12,6
2011	62	850,5	13,71
2012	62	706,45	11,4

20. tábla: Egy oktatóra jutó heti átlagos óraszám (2010–2012)

Oktatóink összességében leterheltek, többségük a Szervezeti és Működési Szabályzatban az adott munkakör vonatkozásában előírt heti kötelező óraszám fölött végez oktatói feladatokat. Ez a képzési paletta bővítésének komoly akadálya.

Vendég (V) (legfeljebb 20%)	Akkreditációs nyilatkozatát az intézménynek leadott oktató (A) (legalább 80%)		
6 fő (10%)	52 fő (90%)		
	Teljes munkaidőben alkalmazott oktató (AT: legalább ¾)		Egyéb formában alkalmazott oktató (AE: legfeljebb ¼)
	40		12
	max. 7 tantárgy és 35 kredit felelőse (legfeljebb 1/3)	max. 5 tantárgy és 25 kredit felelőse (legalább 2/3)	
12	28		

21. tábla: Tantárgyfelelősök intézményi megoszlása

A helyzet az akkreditációs leterheltség szempontjából, a tantárgyfelelősök szintjén is hasonló. A tantárgyfelelősként az adott szakon figyelembe vehető, minősített oktatók zöme a MAB előírások szerinti maximális mértékben le van tantárgyakkal és/vagy kreditekkel terhelve, a 7 tantárggyal és/vagy 35 kredittel terhelhető oktatók aránya tovább már nem növelhető. Ez azt jelenti, hogy további képzések részeként újabb tantárgyak indítása csak a minősített oktatók arányának növelése esetén lehetséges, a jelenlegi oktatói struktúra vonatkozásában a lehetőségek erősen behatároltak.

Intézetek	Félévek						Átlag
	2010-11/1	2010-11/2	2011-12/1	2011-12/2	2012-13/1	2012-13/2	
Teológiai/Alkalmazott Teológiai Intézet	21	19,2	21,7	19,1	22,1	20,7	20,6
Tanítóképzési intézet	20,3	19,3	21,4	21,3	19,5	19,9	20,3
Kommunikáció- és Társadalom-tudományi Intézet	18,3	15,7	23,1	22,1	21	18,5	19,8
Átlag:	19,9	18	22,1	20,8	20,9	19,7	20,2

22. tábla: Tantermi kurzusok átlagos hallgatói létszáma (2010–2013)

A meghirdetett tantermi kurzusok (tehát nem számítva a konzultációs jellegű szakdolgozatot, exegetikai alapszakdolgozatot, külső helyszínen teljesítendő félévközi szakmai gyakorlatokat stb.) átlagos hallgatói létszáma a képzési szintektől és az intézetektől függetlenül átlagosan 20 fő (20,2). Ez – az oktatók heti átlagos, meglehetősen magas óraszámával összehasonlítva – az oktatói kapacitás megfelelő kihasználtságáról tanúskodik.

A végzett hallgatók munkapiaci helyzete, a diploma (oklevél) értéke

Végzett hallgatóink munkapiaci helyzetét intézményünk eddig nem mérte, a 2013. december 10-én elfogadott Minőségbiztosítási Szabályzat azonban ezen a téren a diplomások pályakövetését írja elő. Az első felmérés ennek megfelelően 2014-ben készülhet el. A Diplomás Pályakövető Rendszernek (www.diplomantul.hu) egyetemünk nem regisztrált tagja.

Az integráció előtt ugyanakkor jogelőd intézményünkben, a volt Kölcsény Ferenc Református Tanítóképző Főiskolán a Trambulín Karrierközpont közreműködésével rendszeresen folyt a sikeres záróvizsgát tett hallgatók között egy elégedettségi és pályakövetési felmérés, aminek az adatai rendelkezésünkre állnak, mint ahogy a hitéleti szakok esetében – a munkáltató és a fenntartónk egybeesése révén – a pályakövetés viszonylag egyszerűen megoldható.

Összességében eddigi tapasztalataink, valamint a fent nevezett két csatornán keresztül begyűjtött adataink alapján annyit elmondhatunk, hogy nem hitéleti szakjainkon az álláskeresőket a volt hallgatók több mint fele (60%) a záróvizsga után kezdi meg, és a végzeteknek csupán 36%-a nyilatkozta azt, hogy a végzettségnek megfelelő munkakörben kíván majd elhelyezkedni, míg 20%-uk nyilatkozott úgy, hogy biztosan más, de főiskolai diplomához kötött területen kíván majd elhelyezkedni.

A hitéleti szakok esetében a teológia szak – lelkész szakirányon végzetek közel 100%-a a diplomájának megfelelő munkakörben helyezkedik el, méghozzá legfeljebb 2-3 hónap kihagyás (nyári szünet) után. Hasonlóan kedvező a katekétá-lelkipásztori munkatárs szakon végzetek elhelyezkedési helyzete is.

3.2.6 Nemzetközi dimenzió értékelése

Egyetemünk aktív résztvevője az Európai Felsőoktatási Térségnek: hallgatói, oktatói és személyzeti mobilitási programokkal, idegen nyelvi felkészítéssel biztosítjuk a nemzetközi felsőoktatási vérkeringésbe történő bekapcsolódás lehetőségét. Egyetemünk nemzetközi aktivitása a hazai református felsőoktatási intézmények viszonylatában kiemelkedő, ugyanakkor, elsősorban a beérkező mobilitások terén, komoly, még ki nem aknázott lehetőségeink vannak.

Hallgatói mobilitás intenzitása és iránya

Tanév	ERASMUS ösztöndíjas hallgatók			CEEPUS ösztöndíjas hallgatók (hitéleti szakok)	Zsinati ösztöndíjas hallgatók (hitéleti szakok)	Összesen:
	Hitéleti intézetek	TK intézet	KT intézet			
2010/2011	3 fő	11	3	-	6 fő	23 (2,7%)
2011/2012	6 fő	7	9	-	5 fő	27 (3,3%)
2012/2013	8 fő	4	6	1 fő	4 fő	23 (3,5%)
Összesen:	17 fő	22 fő	18 fő	1 fő	15 fő	73 (3,1%)
		40 fő				
	57 fő					

23. tábla: Külföldi részképzésben részt vevő hallgatók (2010–2013)

2010 és 2013 között egyetemünk 73 hallgatója hallgató folytatott valamilyen csereprogram vagy ösztöndíj keretében külföldi kreditelismert résztanulmányokat, a vizsgált három tanévben átlagban ez 24,5 hallgatót jelent. A nappali munkarend és az aktív hallgatói jogviszony alapján számolt teljes hallgatói létszámhoz viszonyítva ez a három év átlagában 3,1%, ami – a teljes hallgatói létszám csökkenésének köszönhetően – a vizsgált három évben javuló tendenciát mutat: a három év alatt ez az átlag 2,7%-ról 3,5%-ra emelkedett.

Kiemelkedően magas arányban vettek részt e programokban a hitéleti szakos hallgatók (33 fő). A legnépszerűbb az ERASMUS hallgatói csereprogram volt, de a hitéleti szakok esetében ezek mögött a zsinati ösztöndíjak részesedése sem marad el lényegesen. A CEEPUS ösztöndíj először a 2012/2013-as tanévben állt a hallgatóink rendelkezésére.

Az ERASMUS program keretében teljesített képzési szakaszok kurzusai lehetőséget biztosítanak hallgatóinknak speciális készségek, kulcskompetenciák elsajátítására, fejlesztésére, a szaknyelv elsajátítására. A szakmai gyakorlati mobilitás, amely téren az utóbbi két évben jelentős előrelépéseket sikerült elérnünk, innovatív módon teszik lehetővé a vonatkozó készségek gyakorlását európai dimenzióban.

Szak		Tanév		
		2010/2011	2011/2012	2012/2013
Teológia-lelkész (O)	tanulmányi	3	5	5
	szakmai gyakorlat	-	-	1
Katekéta–lelkipásztori munkatárs (BA)	tanulmányi	-	-	-
	szakmai gyakorlat	-	-	-
Tanító szak (BA)	tanulmányi	11	7	2
	szakmai gyakorlat	-	-	-
Kommunikáció és média-tudomány (BA)	tanulmányi	3	7	4
	szakmai gyakorlat	-	-	-
Informatikus könyvtáros (BA)	tanulmányi	-	1	1
	szakmai gyakorlat	-	-	-
Felsőfokú szakképzés	tanulmányi	-	1	3
	szakmai gyakorlat	-	-	-
Doktori képzés		-	1	2
Összesen:		17	22	18

24. tábla: Az ERASMUS programban részt vevő hallgatóink szakok szerinti megoszlása (2010–2013)

Az ERASMUS hallgatói program keretében a teológia-lelkész szakos, valamint a kommunikáció és médiatudomány szakos hallgatók részaránya kiemelkedő, abszolút értékben pedig a tanító szak részesedése is jelentős. A szakmai gyakorlat mobilitás program iránt az érdeklődés a hitéleti és a kommunikáció szakos hallgatók körében nagy elsősorban, bár ez csak a következő tanévekben lesz statisztikailag kimutatható. A hitéleti szakokon nőtt, a nem hitéleti szakokon viszont először nőtt, majd csökkent a kiutazó Erasmus ösztöndíjas hallgatók száma: ez utóbbi változás a nem hitéleti szakokon bekövetkezett létszámcsökkenéssel magyarázható.

Partnerintézmény képzési nyelve	Kiutazó hallgatók száma			
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	Összesen:
Angol	13	14	6	33
Német	3	6	5	14
Magyar	1	2	7	10
Összesen:	17	22	18	57

25. tábla: Az ERASMUS hallgatói mobilitás iránya (2010–2013)

Az ERASMUS programban 2010 és 2012 között partnerintézményeink közül 23 képzési helyszínt választottak hallgatóink, ezek közül 9 német nyelven, 12 angol (és hivatalos államnyelven), egy pedig magyar nyelven kínálja képzéseit. A hallgatók többsége a három legutóbbi tanév átlagában angol képzési nyelvű helyszínt választott, ezt követte a német nyelvterület, s végül a magyar. A legutóbbi tanévben a legtöbben a magyar képzési nyelvet választották: ennek a Babes-Bolyai egyetemmel a kommunikációs képzésre is kiterjesztett együttműködésünk az oka.

A CEEPUS csereprogram célja, hogy lehetővé tegye a részt vevő országok felsőoktatási intézményei számára vendégoktatók fogadását, a hallgatócserét, a nyelvi és szakmai kurzusokon, valamint nyári egyetemeken való közös részvételt, ezzel is elősegítve a közép-európai értelmiség szakmai kapcsolatainak erősítését és bővítését.

Egyetemünk a programba a 2012/2013-as tanévben kapcsolódott be, és azóta vesz részt egy hálózat munkájában a hittudományok (szociáletika) területén. A 2012/2013-as tanévben 1 fő kiutazó és 1 fő bejövő hallgató vett részt a programban.

Az MRE Zsinatának tanulmányi ösztöndíjai a hitéleti képzésben részt vevő hallgatóknak nyújtanak nyugat-európai, valamint egyesült államokbeli egyetemeken részképzésre lehetőséget, egy tanévnyi időre. Az ösztöndíjat hallgatóink jellemző módon a 10. félév teljesítése után, a segédlelkészi év teljesítése előtt veszik igénybe. A rendszer a PhD képzést alapvetően nem preferálja.

Szak	Zsinati ösztöndíjban részesült hallgatók		
	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Teológia-lelkész (O)	6	5	3
Doktori képzés (PhD)	---	---	1
Összesen:	6	5	4

26. tábla: Zsinati ösztöndíjjal külföldi részképzésben részt vevő hallgatóink száma (2010–2013)

A zsinati ösztöndíj iránti igény nagyjából állandó, a kiutazásokban mutatkozó ingadozást szervezési gondok okozzák: vagy a jelentkezett hallgatóknak nem sikerül a partnerek a magas nyelvi követelményeket teljesíteniük (jellemzően az USA-ban), vagy a fogadó partnerek a pályázatok elbírálását követő időszakban törlik az ösztöndíjas helyeket. A kereslet a német nyelvterület iránt fokozatosan csökken, míg az angol nyelvterület iránt ezzel arányosan nő.

A Washington D. C. Magyar Református Egyházközség és a Wesley Theological Seminary (USA) közös ösztöndíja keretében minden tanévben egy lelkész szakos hallgató végezhet gyakorlati gyülekezeti munka mellett egyetemi tanulmányokat a Wesley Theological Seminary egyetemen.

A New Brunswick-i (USA) magyar ajkú református gyülekezet (Magyar Reformed Church of New Brunswick) és az ottani hittudományi egyetem (New Brunswick Theological Seminary) közös ösztöndíja és szakmai programja keretében szintén minden tanévben egy lelkész szakos hallgató végezheti összefüggő szakmai gyakorlatát (segédlelkészi évet) a gyülekezetben, és folytathat ezzel párhuzamosan az egyetemen teológiai tanulmányokat.

Külföldi tanulmányokhoz kapcsolódó kredit-elismerési gyakorlat értékelése

Egyetemünk kiemelt hangsúlyt fektet arra, hogy a külföldön tanulmányokat folytató hallgatók tanulmányait elismerje a hazai képzési elvárások tükrében. A kreditfogadás a Kreditátviteli Bizottság közreműködésével egységesen, intézményi szinten történik. Az adott kurzus beszámíthatóságáról szakmai tantárgyak esetében előzetesen az érintett oktató, nem szakmai tantárgyak esetében az intézetvezető nyilatkozik. Alapelv, hogy a külföldi részképzésben szerzett kredit ne vesszen el: a teljesített kurzust lehetőleg kötelező tantárgyként, ha ez nem lehetséges, szabadon választható tantárgyként könyveljük el, mentesítve a hallgatót a kreditek esetleges túlteljesítésének hátrányos következményei alól. A kötelező tantárgyat azzal a kreditszámmal számítjuk be, ami a tantárgyhoz egyetemünkön tartozik; amennyiben a

beszámítandó tantárgy kredit száma magasabb, a töredék-kreditet szabadon választható tárgyként írjuk jóvá. Választható tárgyként a tantárgyat intézményünk annak eredeti, hozott kredit számával számítja be. Nem ECTS kreditek esetében, vagy ECTS kreditek híján egyetemünk 30 hallgatói munkaórát 1 kredittel számol el.

A kreditek beszámításában szakonként mutatkozik némi eltérés. Az osztatlan hitéleti szakok esetében viszonylag magas a kötelezően választható tantárgyak száma, így a külföldi részképzésben teljesített kurzusok jószerevével mind szakmai tantárgyként elszámolhatóak. A jóval kötöttebb képzési struktúrájú BA és MA képzések esetében a tantárgyak egy jelentős részét szabadon választható tanegységként lehet csak elkönyvelni.

Oktatói mobilitás intenzitása és iránya

Az oktatói mobilitás elősegíti a kiutazó oktatók szakmai és a személyes fejlődését, gazdagítja a tanítási tapasztalatokat és megkönnyíti az új kapcsolatok kiépítését. A diákok számára is előnyöket hordoz, hiszen nem csak a hallgatói mobilitásban részt vevő ösztöndíjasok jutnak hozzá speciális ismeretekhez, hanem az otthon maradt hallgatók is szélesebb spektrumú képzést kaphatnak a külföldön tapasztalatot szerzett oktatók révén. A mobilitás hozzájárul a képzési program gazdagításához, illetve a színvonal emeléséhez (idegen nyelven történő oktatás, külföldi vendégprofesszorok fogadása). A mobilitásban részt vevő oktatók kapcsolatszerzése előnyösen mozdítja elő az intézményi kapcsolatrendszer építését és felülvizsgálatát is.

A személyzeti mobilitás a nem oktatói állomány látókörének szélesedését, a partneregyetemek hasonló gondjainak és ügyvitelének megismerését és azt a törekvést szolgálja, hogy egyetemünk dolgozói minél több jó példát megismerve építhessék bele új tudásukat napi tevékenységükbe.

A mobilitás legfontosabb keretét oktatóink és egyéb munkatársaink számára is az ERASMUS mobilitási programok jelentik.

	Tanév	Hitéleti intézetek	Tanítóképzési intézet	Kommunikáció intézet	Összesen:
Oktatók	2010/2011	7	4	2	13 (20%)
	2011/2012	4	6	1	11 (20%)
	2012/2013	7	3	-	10 (18%)
Személyzet	2010/2011	1	-	1	2
	2011/2012	3	-	-	3
	2012/2013	1	1	1	3
Összesen:		23	14	5	42

27. tábla: ERASMUS oktatói és személyzeti mobilitás (2010–2013)

Az elmúlt három tanévben átlagosan egyetemünk 2-3 munkatársa vett részt az ERASMUS személyzeti mobilitási programban, és 10-13 fő volt a kiutazó oktató. A beérkező oktatók és személyzet létszáma összesen 12 fő volt. Ezzel egyetemünk rendre ki is használta a rendelkezésére álló személyzeti és oktatói mobilitási keretet.

Hitéleti szakokon a munkatársak mobilitása állandó, legfeljebb a személyzeti és az oktatói kiutazások belső arányai változnak – az oktatók egy része ugyanis az ERASMUS program szervezésében részt vevő személyként a személyzeti keret terhére is utazhat partnereinkhez. A nem hitéleti szakokon viszont összességében enyhe csökkenő tendenciát mutat a kiutazó oktatók száma, ami a személyzet és részben az oktatók megfelelő nyelvtudásának hiányával magyarázható. Összességében is jellemző, hogy mind a hitéleti, mind a nem hitéleti szakos

intézetek esetében ugyanaz a jól behatárolható munkatársi kör vesz részt évről évre a programban, az új belépők száma – sajnos, a szabályzatilag számukra biztosított előnyben részesítés ellenére is – mindig alacsony. A magyar képzési nyelvű partnerintézmények iránti érdeklődés elsősorban a hitéleti szakok, valamint a kommunikáció szak esetében jelentős, a többi szak esetében a kiutazási kedvet a megfelelő partnerek felkutatásával lehet majd a jövőben fokozni.

Összességében, mindezekkel együtt is, az oktatói mobilitás intenzitása jónak mondható: a teljes és részmunkaidőben foglalkoztatott oktatói létszámhoz viszonyítva az első két vizsgált évben a kiutazók részaránya 20%, míg a harmadik évben 18% volt.

A CEEPUS programban egyetemünk a 2012/2013-as tanévben kapcsolódott be egy hálózat munkájába a hittudományok (szociáletika) területén. A 2012/2013-as tanévben – a hallgatói mobilitás mellett – 1 fő kiutazó és 1 fő bejövő oktató vett részt a programban.

Idegen nyelvű képzési kínálat értékelése

Egyetemünk idegen nyelvű képzési kínálata a tanító szakon az angol, illetve német műveltségi terület mintatantervében lévő tantárgyakból áll.

Egyetemünk egyetlen képzési programját sem kínálja idegen nyelven, és ez, a szűkös kereslet és oktatói kapacitás miatt közép- és hosszútávon sem lehet reális cél.

A beérkező hallgatói mobilitás elősegítése érdekében azonban egyetemünk rendszeresen hirdet meg angol nyelven olyan tantárgyakat, amelyekkel a beérkező külföldi vendéghallgatók vállalt kreditjeiket teljesíthetik.

Célunk e téren a nemzetközi partnerinkkel való egyeztetés alapján olyan modulok és/vagy szakonként olyan képzési szakaszok (szemeszterek) idegen nyelvű meghirdetése, amelyek partnereink képzési programjában szerepelnek, és amelyeknek beszámítását a hozzánk érkező hallgatóknak a partnereink garantálni tudják. E részképzések előkészítése jelenleg is folyamatban van, és az előrelépés megkerülhetetlen előfeltételeként zajlik a képzési struktúrák és a tantárgyi tematikák jobb összehangolása.

Közös diploma kiadására irányuló együttműködések, közös képzések értékelése

Egyetemünk közös diploma kiadására irányuló együttműködések, közös képzéseket nemzetközi partnereivel nem folytat, és ezt, a szűkös kereslet és oktatói kapacitás miatt közép- és hosszútávon sem tekinti reális célnak.

Külföldön folytatott képzési tevékenység, határon túli magyar nyelvű képzésben történő részvétel értékelése (kihelyezett tagozatok, vendégoktatói programok, közös képzések)

Egyetemünk oktatói óraadóként rendszeres oktatói tevékenységet végeznek a hitéleti képzések terén Kolozsvárott a Protestáns Teológiai Intézetben (Románia), valamint Nagyváradon a Partiumi Keresztény Egyetemen (Románia).

Tanító szakos munkatársaink évek két határon túli pedagógus-továbbképzésben vállalnak aktív szerepet: Szóvátán, a Teleki Oktatási Központban zajlik a Bolyai Nyári Akadémia, az Emberi Erőforrások Minisztériuma felkérésére pedig Hajdúszoboszlón a szlovéniai magyar pedagógusok anyanyelvi kultúrájának módszertani továbbképzését szervezik.

Hallgatói és oktatói állomány nemzetközi jellegének értékelése

Intézményünk kiemelt jelentőségűnek tekinti a határon túli magyar hallgatók képzését, akiknek számaránya elsősorban a hitéleti szakok vonatkozásában magas. Ahogy azt a 3.1.5. fejezetben kimutattuk, a hitéleti szakok vonatkozásában jelentős a keleti szomszédos országokból (Románia, Ukrajna) érkező hallgatók számaránya: ez képzésenként és évfolyamonként ugyan 20% és 55% között mozog, de összesítve, a legutóbbi három év átlagában 25%. Nem hitéleti szakokon jelenleg nincs nem magyar állampolgárságú hallgatónk, de számuk a legutóbbi évek átlagában is elhanyagolható. A hitéleti szakokon megfigyelhető magas számarányuk ugyanakkor intézményi szinten is 5–10% közé emeli a külföldi hallgatók arányát.

Oktatóink között egy nem (csak) magyar állampolgársággal rendelkező oktató van, aki szintén magyar nemzetiségű.

Idegen nyelvű intézményi szolgáltatások értékelése

Egyetemünk a diploma kiadását valamennyi szakon nyelvi előfeltételhez köti, minden esetben egy nyelvből legalább B2 szintű (középfokú) komplex (C típusú) nyelvvizsgát írva elő.

Ennek teljesülését intézményünk azzal segíti, hogy valamennyi szakán legalább 3 félév kötelezően választható tantárgyként nyelvi felkészítő kurzusok teljesítését írja elő. Ezen felül a teológia szak, az informatikus könyvtáros, valamint a kommunikáció- és médiatudomány szak esetében szaknyelvi ismereteket is oktatunk. Szabadon választható tantárgyként a hallgatók további nyelvi kurzusokat is teljesíthetnek. A hallgatók nyelvi képzését az Idegen Nyelvi Tanszék munkatársai végzik.

A nyelvi felkészítő kurzusok alól a hallgatók csak a diploma kiadásához szükséges nyelvvizsga bemutatása esetén mentesülhetnek, a szaknyelvi ismereteket közlő kurzusok alól azonban felmentést nem kaphatnak.

Nyelvi felkészítő kurzusaink angol és német nyelven zajlanak, de megfelelő igény esetében – és erre korábban volt már precedens – holland, orosz, illetve francia kurzusokat is fel tudunk kínálni.

A beérkező vendéghallgatók számára meghirdetett nem magyar képzési nyelvű kurzusokat szabadon választható tantárgyként saját hallgatóink is felvehetik.

Egyetemünk angol nyelvű honlapja 2013 novemberére készült el, és jelenleg is fejlesztés alatt áll. Ugyancsak rendelkezünk olyan angol nyelvű, nyomtatott ismertetővel (szórólap), amely intézményünket és képzéseinket mutatja be röviden.

Nemzetközi mobilitást gátló tényezők azonosítása

A külföldi részképzésben részt vevő hallgatók aránya az összlétszámhoz képest meglehetősen alacsony (a legutóbbi három tanév átlagában 3,1%), túljelentkezés lényegében nincs. Ugyanakkor komoly eredményként könyvelhetjük el azt, hogy az intenzív kampány- és előkészítő munkálatoknak köszönhetően az egyetem hallgatói összlétszámának fokozatos csökkenése ellenére a kiutazó hallgatók száma nem esett vissza, és így, a teljes létszámhoz viszonyítva részesedésük növekvő tendenciát mutat (2,7%-ról 3,5%-ra nőtt).

A hallgatói mobilitás további növelésének elsősorban anyagi, másodsorban nyelvi, harmadsorban a tanulmányi feltételrendszer által okozott akadályai vannak. A részösztöndíjak alacsony összege és a magas megélhetési költségek miatt kevés azon hallgatók száma, akik vállalni képesek a külföldi tanulmányokkal járó kiadásokat; hallgatóink zöme ehhez otthoni támogatásra nem számíthat. Az MA szakok esetében a rövid képzési idő és a kötött képzési struktúra, a BA szakok esetében pedig a nyelvi felkészültség alacsony foka és a kötött képzési

struktúra jelenti a legfontosabb gátló tényezőket. A nem hitéleti képzésben részt vevő hallgatók a hallgatói szerződés szigorú korlátozásai miatt attól is tartanak, hogy a külföldön töltött félév miatt az itthoni tanulmányaikat nem tudják megfelelően és időben teljesíteni, és az esetleges gyenge félévi átlag vagy az évhalasztás újabb anyagi terhet róhat rájuk, illetve a családjukra. A zsinati ösztöndíjak iránti keresletre korlátozóan hat az elhelyezkedés szempontjából elveszítettnek tekintett egy év, az angol nyelvterület esetében a diplomához szükséges nyelvismeretet messze meghaladó nyelvi követelmény, valamint a rendszeresen meghiúsuló pályázati projektek által romló PR.

Az oktatók nemzetközi mobilitásának gátló tényezője az, hogy oktatóink egy része úgy érzi, nem rendelkezik megfelelő szintű idegen nyelvi tudással. Ezek az oktatók nem élnek a külföldi ösztöndíjak által nyújtott lehetőségekkel, és idegen nyelvű kurzusok meghirdetését sem vállalják. Komoly gond még bizonyos szakok és tanszékek esetében az oktatók leterheltsége is, ami szintén akadály a általában egy hetes időtartamú, de komoly előzetes felkészülést is igénylő külföldi, nem magyar nyelvű oktatói feladatok vállalásának.

3.2.7 Tehetséggondozás értékelése

Tehetséggondozás szervezeti keretei az intézményben

Intézményünkben az oktatói-kutatói munka középpontjában van a tehetségek felismerése, a tehetség kibontakoztatása, a tehetséges hallgatók munkájának figyelemmel kísérése. Egyetemünk, mint a nagy múltú Debreceni Református Kollégium felsőfokú oktatási intézménye már a kezdetektől fogva kiemelt feladatának tartja a tehetséggondozást, ami a jelenlegi keretek között lelkészek, tanárok, tanítók és kommunikációs szakemberek képzésében jut érvényre, és nem csak tudományos téren, hanem a sport és a művészetek (zeneművészet, vizuális művészet) területén is zajlik. A volt Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola hagyományai e téren szintén jelentősek, eredményeiket jól mutatja az a tény, hogy az intézmény 2010-ben regisztrált Tehetségpont lett (azonosító: TP 160 000 084).

Intézményünk a tehetséggondozás segítése és támogatása érdekében a Szenátus állandó bizottságaként Tudományos Diákköri Tanácsot működtet. A bizottság feladata az egyetemünk hallgatói tudományos munkájának koordinálása, segítése, a hallgatói kezdeményezésre indult önképző körök (pl. természettudományos és képzőművészeti önképzőkör, doktorandusz kollégium) munkájának támogatása, a TDK házi fordulójának megszervezése és lebonyolítása, az országos fórumokon, az OTDK-n való részvétel szervezése, a Tudományos Diákköri Szabályzat gondozása, módosításának előkészítése. A bizottság 5 oktató és 2 fő hallgató tagból áll.

A tehetséggondozás infrastrukturális háttereként – a jogelőd főiskola pályázati forrásából (NTP-OKA-XXII) – Tehetségműhelyt alakított ki, és működtet azóta is. A Tehetségműhely saját, megfelelő technikai háttérrel felszerelt helyiséggel, számítógépes munkaállomásokkal rendelkezik, amelyek hozzáférést biztosítanak az EBSCO nemzetközi adatbázishoz is. A helyiség részben a nyugodt egyéni munkavégzést teszi lehetővé, másrészt megfelelő helyszínt biztosít a tutori beszélgetésekre, a tehetségpont tagjainak közös szakmai rendezvényeire, helyi konferenciákra. A tehetségműhelybe kiemelkedő tanulmányi eredményeket elért hallgatók kerülhetnek be írásbeli jelentkezés, valamint témavezetői ajánlás és felvételi elbeszélgetés alapján. A felvételi bizottság a Tudományos Diákköri Tanács tagjaiból áll. A felvétellel elnyert tagság az adott félév szorgalmi időszakára és vizsgaidőszakára szól. A felvételt nyert hallgatók az adott félévben használhatják a tehetségpont infrastrukturáját, valamint a rendelkezésre álló lehetőségek alapján természetbeli (nyomtatás, fénymásolás, számítógép-

használat vagy -kölcönzés, pályázatokon induláshoz támogatás stb.), valamint pályázati keretből ösztöndíj jellegű juttatásokban részesülhetnek. A tehetségműhely tagjainak a TDT és saját témavezetőjük felé félévente beszámolási kötelezettségük van.

A Tudományos Diákköri Tanács 2012 óta minden év tavaszán Tehetségnapot rendez, hogy a tehetségműhely hallgatóinak tudományos fórumot teremtsen, a kutatómunkába még be nem kapcsolódott hallgatókat a tudományos munkára motiválja és a tudományos diákköri tevékenység módjairól, valamint a Tehetségpont kínálta lehetőségekről informálja. Az intézményi tehetséggondozás, TDK munka és a Tehetségműhely működésének rendjét – egyetemünk Szervezeti és működési Szabályzatának 23. számú mellékleteként – Tudományos Diákköri Szabályzat rögzíti.

A doktorandusz hallgatók szakmai kibontakozását segíti a Doktorandusz Kollégium. A Doktorandusz Kollégium a Doktorandusz Önkormányzat tagjainak bevonásával szerveződik, önkéntes alapon működő műhelymunka, amelynek célja, hogy tudományos ülései révén lehetőséget nyújtson egyetemünk doktori programjában részt vevő hallgatóinak egymás munkájának segítésére és kutatási eredményeinek megismerésére, illetve a nem hittudományi karokon tevékenykedő, de teológiai vonatkozású témával foglalkozó doktoranduszokkal való szakmai kapcsolattartásra. A Doktorandusz Kollégium igény szerinti gyakorisággal, de szemeszterenként legalább egyszer tartja üléseit, amelyek egyetemünk oktatói és hallgatói, továbbá minden érdeklődő számára nyilvánosak. A Kollégium kiemelt céljának tekinti a graduális képzésben részt vevő, tehetséges hallgatók felkarolását, szakmai támogatását.

A kiemelkedő, tudományosan is értékelhető teljesítményt nyújtó hallgatóink nemzetközi tapasztalatszerzésre és résztanulmányokra kapnak lehetőséget az ERASMUS hallgatói mobilitási programban, hitéleti szakos hallgatóink számára pedig nyitva áll az egyházi ösztöndíjháttér is (zsinati ösztöndíjak), jellemzően egyéves ösztöndíjakkal (USA, Németország, Svájc, Hollandia).

Az országos tanulmányi versenyekre való felkészítés a tehetséggondozásnak szintén fontos és hathatós eszköze. Hallgatóink rendszeresen vesznek részt például az Országos Apáczai Tanítási Versenyen, az Országos Szendrei János Matematika Versenyen, az Országos Neveléstörténeti Vetélkedőn, a Nagy J. Béla Országos Helyesírási Versenyen vagy a Pető József Országos Számítástechnikai Versenyen, és érnek el szép eredményeket. Természetesen a házi tanulmányi és tanítási versenyek is fontos impulzusokat adhatnak hallgatóinknak egy adott szakterületen való komolyabb elmélyedésre: ilyen a tanító szakos hallgatóink számára rendszeresen megszervezett anyanyelvi tanítási verseny, a versmondó és mesemondó verseny, valamint a testnevelés-tanítási verseny is.

Egyetemünk önálló szakkollégiummal nem rendelkezik, ám két szakkollégiummal is együttműködési megállapodása van: a Wáli István Református Cigány Szakkollégiumban roma származású hallgatóink részesülnek szakmai programban. A Boldog Teréz Katolikus Egyetemi Feminine Studies Szakkollégiumban hallgatóink ugyan nem laknak, ám a szakkollégium szakmai programjaiban oktatóink és hallgatóink is rendszeresen részt vesznek: az előbbieket előadóként (eddig 3 fő), utóbbiak a szakkollégium kurzusait szabadon választható tantárgyként teljesíthetik.

Tehetséggondozásra dedikált költségvetési források

A tehetségműhely működéséhez egyetemünk megfelelő infrastruktúrával felszerelt állandó helyiséget biztosít, költségvetésében pedig a tehetségműhely működtetésére éves keretösszeget különít el, a keretösszeg felhasználásáról a Tudományos Diákköri Tanács javaslatát mérlegelve a rektor határoz. Ez a keretösszeg 2012-ben 100.000.- Ft volt.

A tehetségpont működtetéséhez a Tudományos Diákköri Tanács a Szenátus előzetes engedélyével pályázati tevékenységet folytathat és pályázati forrásokat vonhat be.

A Doktorandusz Kollégium költségeit saját költségvetési keretösszegéből a Doktorandusz Önkormányzat viseli, szükség szerint azonban központi költségvetéséből egyetemünk is kiegészíti.

Egyetemünk egyik alapítványa, a Debreceni Lelkészképzésért alapítvány pályázati formában rendszeresen támogatja a kiemelkedő tehetségű hallgatóink konferencia-költségeit, tanulmányi útjaihoz pedig kiegészítő támogatást biztosít.

Oktatók bevonása a tehetséggondozás folyamataiba

A tehetségműhelyben valamennyi hallgatónak saját témavezetője van, aki szakmai tutorként kutatásait segíti, vele folyamatosan konzultál, a kötelező beszámolók révén pedig kutatási eredményeit nyomon követi.

A TDK munkának azonban nem csak a Tehetségműhely az egyetlen kerete. Számos esetben oktatóink a tehetségműhelyen kívül is a hallgatók rendelkezésére állnak, és lesz együttműködésüknek TDK dolgozat az eredménye.

Az Újszövetségi Tanszékhez hallgatói kutatócsoport kapcsolódik, amelynek tagjai a tanszékvezető irányítása mellett folytatnak összehangolt kutatómunkát a bibliai apokaliptika területén.

Hallgatók tudományos tevékenységének eredményei

A tehetséggondozás egyik fő területe és egyben eredményességének mérője a Tudományos Diákköri Konferenciák házi és országos fordulóra való felkészítés.

	2008/2009			2010/2011			2012/2013			Összesen:
	Hitéleti	Nem hitéleti	Összesen	Hitéleti	Nem hitéleti	Összesen	Hitéleti	Nem hitéleti	Összesen	
Intézményi TDK	7	26	33	6	14	20	3	-	3	56
OTDK	6	5	11	4	5	9	3	-	3	23
OTDK helyezés	5	2	7	1	2	3	1	-	1	11
I. hely	1	1	2	1	-	1	-	-	-	3
II. hely	2	1	3	-	1	1	1	-	1	5
III. hely	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1
különdíj	1	-	1	-	1	1	-	-	-	2

28. tábla: A TDK munka eredményessége (2008–2012)

Az utóbbi három OTDK-n összesen 23 hallgatónk vett részt, közülük 11-en díjazottak lettek, az intézményi fordulón továbbjutó pályamunkák tehát közel 50%-a országos szinten is eredményesnek bizonyul. Összehasonlítva az intézményi és az országos TDK-n részt vevő hallgatók létszámát azt láthatjuk, hogy a hitéleti szakok esetében az intézményi fordulón indulók zöme kijut az országos fordulóra – és ott magas arányban díjazott is lesz. Ez azt mutatja, hogy a jelöltek előzetes válogatása, majd felkészítése komoly szinten zajlik. A nem hitéleti szakok esetében az intézményi fordulóról csak a hallgatók fele/harmada jut ki az országos fordulóra, de a kijutottak nem szerepelnek rosszabb eredménnyel, mint a hitéleti képzésben részt vevő hallgatók: itt a házi forduló zsűrije végez szakmailag komoly válogatást.

Mivel a TDK és OTDK munkában részt vevő hallgatók száma drasztikus csökkenést mutat a 2008–2012-es időszakban (2008: 33 és 11 fő, 2010: 20 és 9 fő, 2012: 3 és 3 fő), intézményünk fontosnak tartja a hallgatók ütemezett bevonását a TDK munkába és az oktatók motiválását a témavezetői szerepre. A hallgatói motiváció erősítése érdekében 2012-ben a TDT egy szabadon választható, konzultációs jellegű tantárgy tematikáját dolgozta ki, mely 2013 ősztől bekerült a szabadon választható kredités tárgyak közé (Tudományos diákköri konzultáció 1-3).

Az OTDK mellett az intézményi tehetséggondozás más országos és nemzetközi versenyeket is szem előtt tart. Oktatóink szép eredménnyel készítettek fel hallgatókat az alábbi rangos megmérettetésekre:

A II. Kárpát-medencei Keresztény Tudományos Diákköri Konferencián, a hitéleti képzésben részt vevő hallgatók számára meghirdetett ökomenikus és nemzetközi tanulmányi versenyen hallgatóink rendre szép eredménnyel teljesítenek. A versenyen 2008-ban 1 fő ért el II. helyezést, 2 fő pedig III. helyezést, 2011-ben pedig 2 fő II. helyezést; 1 fő pedig III. helyezést.

Az Országos Apáczai Tanítási Versenyen 2012-ben egy hallgatónk lett IV. helyezett, az Országos Szendrei János Matematika Versenyen 2011-ben egy fő az V. helyen végzett, a Pető József Országos Számítástechnikai Versenyen 2011-ben és 2012-ben egyaránt egy-egy különdíjat nyertek el a hallgatóink, az Országos Neveléstörténeti Vetélkedőn pedig 2013-ban az első és a második helyezet is intézményünk csapatai lettek.

Egyetemünk tehetséggondozó tevékenységének eredményessége egykori hallgatóink pályakövetéséből is látszik. Kimutatható, hogy az OTDK-n helyezést elért, mesterképzésben részt vevő hallgatók kevés kivételtől eltekintve doktori iskolánkban folytatják tanulmányaikat és kutatásaikat, de a tehetséggondozó programokban való részvétel a tanító, a kommunikáció és informatikus könyvtáros szakos hallgatók posztgraduális továbbtanulását is jelentősen elősegíti. A tehetséggondozó programokba bekerült, de később nem tudományos pályát befutó hallgatóink közül a diploma megszerzése után többen váltak országos, regionális és helyi médiumok közismert, vezető munkatársaivá, magasan képzett zeneművészekké, képzőművészekké, sportolókká és edzőkké, valamint jó néhányan lettek egyházi vezetőkké, szociális intézmények vezetőivé, az *alma mater* és más felsőoktatási intézmény elismert oktatóivá, kutatóivá, volt gyakorlóiskolánk tanítóivá.

Középiskolás korosztályra irányuló kezdeményezések

Egyetemünk szoros kapcsolatokat ápol a vallásanár és hittanár–nevelő mesterszak gyakorlólhelyeiként működő középiskolákkal. Kiemelt partnerünk a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma, amely velünk egy ingatlanon, a szomszédos épületben működik. E gimnázium vezető vallásanára egyetemünk adjunktusa, hitéleti szakos oktatóink pedig gyakran tartanak istentiszteleteket, áhítatokat a gimnázium hallgatói számára.

A felvételi kampány idején egyetemünk küldöttsége gyakran felkeresi azokat a gimnáziumokat, amelyekről hagyományosan magas jelentkezési arány várható, és a Hallgatói Önkormányzat részvételével ismerteti szakjainkat és képzésünk erősségeit. A többi gimnáziumba szórólapokat és plakátokat juttatunk el, amelyek a nyílt napokra hívják az érdeklődőket.

2010-ben a volt főiskola 5 megye (Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok) 166 középiskolájába küldött ki plakátot, szóróanyagot. 2011-ben ugyanezekbe a gimnáziumokba juttattuk el szóróanyagainkat, de a kampányban megkeresett középiskolák köre az ország 33 református középiskolájával bővült. 2012-ben immár egy újabb megyével bővült (Heves megye) a kampány hatósugara, és a hat

megye összesen 193 középiskolába, valamint a 33 egyházi középiskolába juttattuk el ismertetőinket, meghívóinkat.

A nyílt napok elsősorban a továbbtanulási döntések meghozatalában segítenek azoknak, akik egyetemünkre látogatnak. A nyílt napok látogatottsága magasnak mondható, de a fentebb ismertett kampánytevékenység ellenére is a regisztrált résztvevők száma az utóbbi három évben drasztikus csökkenést mutat:

	2010		2011	2012
	DRHE	KFRTKF		
Hitéleti szakok	55	---	51	35
Nem hitéleti szakok	---	200	170	140
Összesen:	255		221	175

29. tábla: A nyílt napok látogatottsága (2010–2012)

3.3 K+F+I tevékenységek értékelése

3.3.1 Kutatási portfólió értékelése

K+F+I tevékenységek tudományterületi kiterjedtsége, az alap- és alkalmazott kutatási programok területi arányai, összefüggései

Egyetemünk, képzési portfóliójának megfelelően, alapvetően alapkutatási projekteket végez, 2012-ben sem alkalmazott kutatási projekteken, sem kísérleti fejlesztési projekteken nem vett részt. Az alapkutatások terén intézményünk 2012-ben összesen 80 kutatási projektben vett részt, ebből 6 projekt nemzetközi együttműködés keretében valósult meg. Legtöbb kutatási projektünk tanszéki szinten valósul meg.

Kutatásaink tudományterületi kiterjedtsége alapvetően a képzési portfóliónk összetételét képezi le, ezek a területek – és részesedésük 2012-es tárgyév alapkutatási projektjeire fordított költségekből – a következők:

- Vallástudományok, hittudományok: 35%
- Neveléstudományok: 33%
- Pszichológiai tudományok: 11%
- Média- és kommunikációs tudományok: 6,5%
- Egyéb bölcsész tudományok: 5%
- Művészetek, művészeti és művelődéstörténeti tudományok: 5%
- Nyelv- és irodalomtudományok: 1,5%
- Filozófia- és vallástudományok: 1,5%

Kutatás-fejlesztési és képzési portfólió szinergiái, illetve hiányosságai

A kutatási portfólió és a kutatás-fejlesztési portfólió nagymértékű szinergiát mutat egymással: összességében elmondható, hogy oktatóink elsősorban az általuk oktatott tantárgyak területén vesznek részt alkalmazott kutatási projekteken. A Vallástudományok, hittudományok, a Neveléstudományok, a Pszichológiai tudományok, a Média- és kommunikációs tudományok,

valamint a Művészetek, művészeti és művelődéstörténeti tudományok részesedése kutatási portfólióinkban lényegében a képzési palettánk tudományterületi megoszlását mutatják.

Egyetemünk egyik fontos minőségbiztosítási alapelve, hogy az oktatás minősége hosszú távon csak kapcsolódó tudományos kutatások révén biztosítható, illetve a képzési tevékenység fejlesztésének is ezek a kapcsolódó kutatások a legfontosabb eszközei és garanciái. A képzési programjainkhoz erősen kapcsolódó kutatási projektek száma és aránya ezen alapelvünk érvényesítésének bizonyítéka, így e szinergián a jövőben sem kívánunk változtatni – annak ellenére sem, hogy e kutatási területek közösségi, hazai vagy piaci forrásból való finanszírozása nehezen megoldható.

Ugyanakkor jól látható a százalékos megosztáson az is, hogy oktatóink kutatási aktivitásukat az ezekhez a területekhez interdiszciplinárisan kapcsolódó tudományterületekre is kiterjesztik. Az Egyéb bölcsész tudományok részesedése e téren jelentős, de említésre méltó a Nyelv- és irodalomtudományok, valamint a Filozófia- és vallástudományok részesedése is.

Doktori képzés volumene és eredményessége

Az egyetemi tudományos tevékenységeink kiemelkedő színtere a doktori iskola. Az elmúlt időszakban az egyetemen belül átalakult a doktori képzés rendszere. Az Egyetem megújult doktori szabályzata új, egységes követelményeket határozott meg a doktori felvételtől kezdve, a doktori képzésen át egészen a fokozatszerzés formai és tartalmi követelményeiig. A Minőségbiztosítási szabályzat a doktorképzésre is kitér, nevesítve a minőségfejlesztés és -biztosítás eljárásait és eszközeit.

A hittudományok területén működő doktori iskolákban jelenleg 7 törzstag-témavezető és 13 témavezető dolgozik, valamint 38 doktorandusz folytat PhD tanulmányokat, közülük 10 fő nappali, államilag finanszírozott képzésben, 28 fő pedig levelező, önköltséges képzési formában. Az állami ösztöndíjas helyek száma évfolyamonként 3 fő.

	Nappali	Levelező	Összesen
Felvett hallgatók létszáma	49	61	110
Hallgatói jogviszonya megszűnt	6	8	14
Jelenleg képzésben van	10	28	38
Abszolutóriumot szerzett	33	25	58
3 évnél hamarabb	0	3	3
képzési időn belül	23	10	33
5 év alatt	9	4	13
több mint 5 év alatt	1	8	9
Doktori fokozatot szerzett	8	11	19
2 éven belül	3	7	10
3-5 éven belül	5	3	8
6-10 éven belül	0	1	1
Abszolutóriumot igen, de doktori fokozatot még nem szerzett	25	14	39
0-2 éve	10	4	14
2-5 éve	8	6	14
5-10 éve	7	4	11

30. tábla: A doktorképzés eredményessége (2000–2013)

Egyetemünkön 2000 óta a felvett doktoranduszoknak 12,7%-a nem jutott el az abszolutórium megszerzéséig, ez az arány a nappali és a levelező képzésben lényegében azonos (12, illetve 13%). A felvett nappali tagozatos doktoranduszoknak 16%-a jut el a fokozatszerzésig, míg a

levelezők esetében ez az arány 17%. Ha a doktoráltak számát az abszolutóriumot megszerzett volt hallgatókhoz viszonyítjuk, akkor ez az arány 24%, illetve 44%. A lemorzsolódás aránya tehát viszonylag magas.

A doktoranduszok többsége az előírt képzési idő alatt jut el az abszolutóriumhoz (57%), míg nagyjából a negyedük (22,4%) 1-4 passzív félév beiktatásával jut el az abszolutóriumig, és 16%-uk a tanulmányaik lezárása előtt ennél több passzív félévet vesz igénybe. Csak a levelező tagozaton fordult eddig elő, hogy hallgatók a képzési idő lejártá előtt sikeresen lezárták tanulmányaikat.

Az abszolutóriumot szerzett doktorjelölteknek valamennyivel több, mint a fele (53%) 2 éven belül, további 42%-uk 3–5 éven belül jut el a fokozatszerzési eljárás sikeres lezárásáig. 2000 óta a Doktori Iskola volt hallgatói közül 19 fő szerzett doktori oklevelet. Az évente átlagosan 1,5 megvédett értekezést összevetve az ugyanezen időszak átlagosan 8 fős évfolyamlétszámával (nappali és levelező összesen) a doktori képzés eredményessége 20%-osra tehető. Ha ugyanezt az értéket a 2000 óta felvett, a képzésből már kikerült volt hallgatók és fokozatszerzések száma alapján számítjuk, akkor az eredményesség 26%, ha az öt évnél nem régebben szerzett abszolutóriumokat is potenciális fokozatszerzésnek tekintjük (hiszen eddig intézményünkben, egy kivételével, minden sikeres fokozatszerzési eljárás 5 éven belül zajlott le), akkor ez a számarány (prognózisként, a várható eljárásokat is beleszámítva) 40%. Egyetemünk doktorképzésének súlyát jelzi, hogy a 2012. évi államilag finanszírozott hallgatói keretszámok tekintetében az egyházi egyetemek közül a hittudomány területén egyetlen intézmény sem rendelkezik magasabb állami ösztöndíjas létszámkerettel.

3.3.2 K+F kapacitások értékelése

K+F+I tevékenység humánerőforrás minősége és mennyisége

Intézményünk elsősorban oktatói és kutatói feladatot együttesen ellátó munkatársakra építi kutatás-fejlesztési tevékenységét. 2011–2012-ben az intézménynek volt egy főállású kutatója, de ez a foglalkoztatás 2013 szeptemberétől megszűnt. Főállású kutatók foglalkoztatására a jövőben pályázati források terhére lehetne ismét lehetőségünk.

Év	Intézmény/Intézet	Teljes munkaidős oktatók	Közülük minősített oktató
2010	KFRTKF	49	17 (35%)
	DRHE	17	14 (82%)
	Összesen	66	31 (47%)
2011	DRHE - Összesen	56	31 (55%)
	Teológiai / Alkalmazott Teológia Intézet	18	15 (83%)
	Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet	26	9 (35%)
	Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet	12	7 (58%)
2012	DRHE - Összesen	57	32 (56%)
	Teológiai / Alkalmazott Teológia Intézet	18	15 (83%)
	Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet	27	10 (37%)
	Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet	12	7 (58%)

31. tábla: Minősített oktatók száma és aránya (2010–2012)

Ahogy azt a 3.2.5. pont alatt már ismertettük, 2012-ben a főállású oktatóknak 56%-a rendelkezett tudományos minősítéssel: ebből egy fő az MTA doktora, egy fő kandidátus, a többiek PhD, illetve DLA fokozattal rendelkeztek. Az integráció előtt egyetemünk esetében ez a számarány kiemelkedően magas, 82% volt, ami a volt főiskola 35%-os minősítettségi mutatója miatt az integrációval, illetve az azzal kapcsolatos mozgásokkal végül 55%-ra módosult. Az intézetenkénti bontás azt mutatja, hogy a gyakorlatorientált tanítóképzés terén a legalacsonyabb a minősítettség.

A teljes állású oktatók száma az elmúlt két év alatt lényegében nem változott (56-ról 57 főre), a minősítettségi mutató pedig szignifikánsnak aligha nevezhető mértékben, de emelkedett (55%-ról 56%-ra).

Év	Intézmény/ Intézet	Össz.	25 alatt	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45-49	50- 54	55-59	60-64	64 felett
2010	KFRTKF	49/21	---	1/0	2/0	4/2	5/2	11/5	6/1	13/5	7/6	---
	DRHE	21/19	---	1/1	2/2	4/4	5/5	11/10	6/5	13/13	7/7	
2011	DRHE	62/37	---	3/1	1/1	6/5	10/7	12/7	6/2	19/9	4/4	1/1
	T./A.T. I.	20/17	---	1/0	---	3/3	4/4	3/2	2/2	4/3	2/2	1/1
	K.F.T. I.	27/12	---	2/1	1/1	2/2	4/2	3/2	3/0	11/3	1/1	---
	K.T.I.	15/8	---	---	---	1/0	2/1	6/3	1/0	4/3		1/1
2012	DRHE	62/37	---	2/0	2/2	5/4	8/6	14/9	7/4	14/4	8/6	2/2
	T./A.T. I.	22/19	---	1/0		2/2	5/5	4/3	2/2	5/4	3/3	1/1
	K.F.T. I.	27/10	---	---	2/2	2/2	3/1	5/3	3/0	8/0	4/2	
	K.T.I.	12/8	---	---	---	1/0	1/1	5/3	2/2	1/1	1/1	1/1

32. tábla: Oktatói kar korosztály szerinti megoszlása (2010–2012), ezen belül a fokozattal rendelkezők száma

Az oktatói kar kortábla szerinti összetétele azt mutatja, hogy 2012-ben 60 év felett volt az oktatói kar 16%-a, 50-59 év között az egyik (33%), míg 40-49 év között a másik harmada (35%). Ez egyben azt is jelenti, hogy az oktatói kar 84%-a negyven év feletti, és majdnem a fele (49%) 50 év feletti. Ez a korfa egyelőre stabil, terhelhető oktatói karra utal, ugyanakkor a saját nevelésű tudományos utánpótlás szempontjából a 40 év alatti korosztály alacsony részaránya (16%) nem nevezhető optimálisnak.

A korfa és a minősítettségi mutató egybevetése azt is elárulja, hogy a fiatalabb és az idősebb korosztályban viszonylag magas a minősítettség, ezzel szemben éppen az oktatói kar zömét kitevő középkorosztály esetében ez a ráta viszonylag alacsony. A 60 év feletti korosztály kiválása így öt éven belül – a jelenlegi állománnyal és minősítettekkel számolva – komoly visszaesést okozhat, amit a minősített fiatalabb oktatók, alacsony részarányuk miatt, nem fognak tudni kompenzálni. A fiatal tudományos munkatársak jelenléte és a doktori iskolák eredményessége mellett is komoly feladat tehát egyetemünk számára, hogy kutatási aktivitásunk fókuszterületeire megfelelő kutatói utánpótlást biztosítsunk.

K+F+I tevékenységhez szükséges infrastruktúra minősége és rendelkezésre állása

A csak kutatási célokat szolgáló eszközök, területek száma és mérete egyetemünkön arányaiban kicsi: a kutatói tevékenységekbe bevont eszközök és területek általában ugyanis oktatási célokat is szolgálnak. Oktatóink kutatói tevékenységüket zömében a tanszéki szobákban elhelyezett munkaállomásokon, az intézmény számítógépein végzik.

A kutatási infrastruktúra meghatározó eleme a könyvtár. Egyetemünk két, saját fenntartású szakkönyvtárral rendelkezik, ezek állománya összesen kb. 200.000 könyvtári dokumentum. Ugyancsak jelentős támogatást jelent a Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Nagykönyvtár, amely a maga 600.000 könyvtári dokumentumával együttműködési megállapodás keretében segíti oktatói és kutatói munkánkat. A Teológiai Szakkönyvtár és a Nagykönyvtár a Debreceni Egyetemmel közös könyvtári adatbázist épít és működtet, aminek köszönhetően kutatóink a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár katalógusában és saját könyvtáraink adatbázisában együttesen tudnak keresni. A kiemelkedő színvonalú kutatásfejlesztési, valamint képzési tevékenységhez nélkülözhetetlen külföldi folyóiratok és elektronikus adatbázisok egyetemünkön szintén elérhetőek. A könyvtárak olvasótermei, szabadon használható számítógép-parkjukkal az oktatási feladatok támogatása mellett elsősorban a doktoranduszok kutatói munkáját segítik.

Elsősorban az egyháztörténet és az intézménytörténet terén kínál kiváló kutatási lehetőséget az egyetemünkkel egy épületben elhelyezkedő Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Levéltár.

Kutatási infrastruktúránk további meghatározó elemei a kutatóintézetek, melyeket egyetemünk a tudományos kutatás segítése, illetve időszerű és kiemelt tudományterületek vizsgálata céljából működtet. A kutatóintézetek egy vagy több tanszékhez kapcsolódva, az adott tanszék/tanszékek oktatóinak bevonásával végzik munkájukat: szerveznek konferenciákat, végeznek publikációs tevékenységet, jelentetik meg saját sorozataikat. A kutatóintézetek működésének rendjét külön szabályzatok rögzítik, melyek egyetemünk Szervezeti és Működési Szabályzatának mellékleteit képezik.

A kutatóintézetek – a Teológiai Szakkönyvtár letéti könyvtáraiként – kutatóintézeti könyvtárakat építenek. A kutatóintézeti könyvtárak állományának fejlesztését pályázatokból, adományokból és a Teológiai Szakkönyvtár költségvetéséből a kutatóintézetek vezetői végzik; az állományt a Teológiai Szakkönyvtár olvasószolgálat a Szakkönyvtár központi olvasótermében, helyben olvasásra és fénymásolásra adhatja ki.

Egyetemünkön az alábbi kutatóintézetek működnek:

- a) Hatvani István Teológiai Kutatóintézet,
- b) Katechetikai Központ,
- c) Kelet-Közép-Európai Karl Barth Kutatóintézet,
- d) Közép-Európai Reformáció és Protestantizmus Történeti Kutatóintézet,
- e) Liturgiai Kutatóintézet,
- f) Missio et Oikodome – Missziológia és Ökumenika Kutatóintézet,
- g) Ószövetségi Kutatóintézet,
- h) Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet,
- i) Sepphoris Bibliai Régészeti és Posztbiblikus Zsidó Irodalmi Kutatóintézet,
- j) Szociáletikai Kutatóintézet.

A Doktori Iskola munkáját, ezen belül a doktoranduszok kutatómunkáját segíti a doktorandusz szoba. Ebben a helyiségben a nappali tagozatos doktoranduszok számára alakítottunk ki munkaállomásokat és rendeztünk be kis kézikönyvtárat. A szobában négy számítógépes munkaállomás üzemel, Internet hozzáféréssel. Doktoranduszaink ugyanakkor a tanszéki szobákat, valamint a könyvtárak hosszított nyitva tartású olvasótermeit és azok informatikai eszközeit és rendszerét is használni tudják.

Egyetemünk K+F+I célra is használt helyiségeinek száma jelenleg összesen 32 db, amelyek összterülete 1.088 négyzetméter. A K+F+I célú helyiségek kapacitása összesen 135 fő, azaz volumenét tekintve képes kiszolgálni a kutatási tevékenységet végző munkatársakat és doktoranduszokat. A tanszéki szobák, a kutatóintézeti helyiségek és a doktorandusz szoba

rendelkezésre állása lényegében korlátlan, a Teológiai Szakkönyvtár rendelkezésre állása 52 óra/hét, a Maróthi György Könyvtaré 32 óra/hét.

K+F+I tevékenységet támogató intézményi szervezetek, mechanizmusok, szolgáltatások és eszközök

A K+F+I tevékenységek támogatására az Egyetem a Szenátus állandó bizottságaként Tudományos és Művészeti Bizottságot működtet.

A bizottság feladata a Tudományos Tanács számára törvényileg előírt feladat- és hatáskörök ellátása, az egyetemünkön folyó tudományos és művészeti munka koordinálása, értékelése, a tudományos és művészeti kiadványtervek véleményezése, tudományos konferenciák és művészeti rendezvények szervezése, konferencia-kiadványok előkészítése, az Egyetemi Kutatás-finanszírozási Pályázat Szabályzatának, valamint az Egyetemi Kitüntetések és Címek Adományozásának Rendje című szabályzatnak a gondozása, módosításának előkészítése, az újonnan alapítandó kutatóintézetek szervezeti és működési szabályzatának előzetes véleményezése.

Egyetemünk költségvetésében kutatás-finanszírozási célokra pályázati keretösszeget különít el, és annak szétosztására a rektor minden szemeszterben egyetemi kutatás-finanszírozási pályázatot ír ki. A pályázatokat a Tudományos és Művészeti Bizottság rangsorolja, és a rektor ítéli oda.

A pályázatok elbírálása során a Tudományos és Művészeti Bizottság azon színvonalas kutatást vagy művészeti tevékenységet végző, egyetemünkkel munkaviszonyban álló főfoglalkozású oktatók pályázatát részesítheti előnyben, akiknek munkája intézményünk stratégiai céljaival összhangban áll.

A támogatást, egyéni és csoportos kutatások segítéseként, az alábbi célokra lehet felhasználni:

- a) konferencia részvétellel kapcsolatos költségek fedezésére,
- b) egyetemünk tulajdonát képező, kutatást segítő tárgyi eszköz vagy szakirodalom beszerzésére,
- c) helyszínen végzett kutatómunka költségeire,
- d) kutatómunka adminisztrációs költségeinek fedezésére,
- e) új kutatási eredmények publikálásának költségeire,
- f) hazai tanulmányút támogatására,
- g) külföldi tanulmányút támogatására.

A pályázat meghirdetésének és elbírálásának szabályait egyetemünk Szervezeti és Működési Szabályzatának 10. számú mellékleteként az Egyetemi Kutatás-finanszírozási Szabályzat rögzíti.

Egyetemünkön a teljes munkaidős munkaviszonyban álló egyetemi tanárok, egyetemi docensek, főiskolai tanárok és főiskolai docensek részére tudományos kutatások végzése, továbbá egyéni tudományos továbbképzésük elősegítése érdekében, hétévenként legfeljebb két félév időtartamra oktatásmentes kutatási, alkotó időszak (a továbbiakban: alkotói szabadság) engedélyezhető, a Foglalkoztatási Követelményrendszer 25. § rendelkezései szerint.

Legfeljebb egy félév alkotói szabadság engedélyezhető a teljes munkaidős munkaviszonyban álló tanársegédek és adjunktusok számára is a PhD/DLA tanulmányok

igazolt ideje alatt, vagy a doktoranduszi abszolutorium megszerzését követő 4 félévben, amennyiben az adott oktató a számára ez idő alatt biztosítható heti 2 óra órakedvezményt egyetlen félévben sem vette, illetve előzetes nyilatkozata alapján nem veszi igénybe. Alkotói szabadság alatt végzendő tudományos kutatási feladatokról (kutatómunkában, tanulmányutakon, tudományos rendezvényeken való részvétel, tankönyv, szakkönyv írása, művészi alkotómunka stb.) a kérelemmel egyidejűleg részletes munkatervet kell benyújtani a rektorhoz. Az alkotói szabadságot a benyújtott írásbeli kérelem alapján a rektor engedélyezi.

Intézményünk minden szemeszterben intézményi tudományos konferenciát szervez, ahol oktatóink folyamatban lévő kutatási projektjeiket, illetve kutatási eredményeiket ismertethetik. A konferenciák szervezésében a rektori vezetést a Tudományos és Művészeti Bizottság segíti. Az őszi félév konferenciáját általában novemberben, a Magyar Tudomány Ünnepe országos rendezvénysorozathoz kapcsolódva, annak intézményi alkalmaként rendezzük, 10-15 referátum, illetve előadás bevonásával.

A tanszékek vezetői minden tanév végén tanszékvezetői jelentésben számolnak be tanszékük tárgyévi munkájáról. A jelentés állandó, kötelező eleme a tanszék oktatói által végzett kutatások nevesítése, kutatási eredményeik, úgymint a konferencia-előadásaik és publikációik lejelentése. A Minőségbiztosítási Szabályzat értelmében a rektor e jelentések alapján minden tanév végén értékeli az oktatók kutatói teljesítményét, az Oktatói követelményrendszerben rögzítettek szerint.

Egyetemünk minden tanévről évkönyvet jelentet meg *Orando et laborando* címmel. Az évkönyv állandó fejezete az oktatóink kutatási eredményeit bemutató rész, amely – a tanszéki jelentések alapján – közli az adott oktató által megjelentetett publikációk listáját. Ugyancsak megjelennek az évkönyv megfelelő rovataiban az intézményi vagy egyéni oktatói kutatási pályázatok és azok eredményei.

Doktoranduszaink kutatói munkájának a Doktori Iskola nyújt megfelelő szervezeti keretet, a Doktori és Habilitációs Szabályzat pedig nevesíti a doktoranduszok publikációs kötelezettségeit, valamint az iskola és a témavezetők támogatási feladatait.

Hatékony eszköze a doktoranduszok kutatás-támogatásának a hallgatói önképzőkörök hagyományait követő Doktorandusz Kollégium. A Doktorandusz Kollégium a Doktorandusz Önkormányzat tagjainak bevonásával szerveződő, önkéntes alapon működő műhelymunka, amelynek célja, hogy tudományos ülései révén lehetőséget nyújtson egyetemünk doktoranduszainak egymás munkájának megismerésére, segítésére, illetve a nem hittudományi karokon tevékenykedő, de teológiai vonatkozású témával foglalkozó doktoranduszokkal való szakmai kapcsolattartásra. A Doktorandusz Kollégium igény szerinti gyakorisággal, de szemeszterenként legalább egyszer, a DÖK Elnökségének szervezésében tartja üléseit, amelyek oktatóink és hallgatóink, továbbá minden érdeklődő számára nyitottak.

K+F+I tevékenység támogatására dedikált intézményi pénzügyi erőforrások értékelése

Egyetemünk a KSH számára a 2012-es évről készített statisztikai összesítése szerint K+F+I tevékenységét teljes mértékben hazai forrásokból, még hozzá az állami intézményi támogatásokból és működési normatívából finanszírozta.

	Teológiai Intézet	Alkalmazott Teológiai In.	Tanítóképzési Intézet	Kommunikáció- és TT-i Intézet	Összesen:
A saját szervezetben végzett K+F tevékenység költségei összesen:	22.995 e	22.534 e	70.865 e	12.097 e	128.473 e
Működési normatívából K+F finanszírozásra felhasznált rész	13.592 e	13.426	60.537 e	11.866 e	99.421 e
Ebből PhD képzés támogatása:	624 e	587 e	---	---	1.211 e
A kutatási feladathoz nyújtott támogatás	9.003 e	8.822 e	10.328 e	231 e	28.384 e
Kutatóintézeti kutatástámogatás	400 e	286 e	---	---	686 e
Beruházás	---	---	---	---	---

33. tábla: A 2012-ben K+F+I tevékenységre fordított költségvetési összegek (2012)

E ráfordítások zöme személyi jellegű ráfordítás (az oktatók munkabérének arányosított hányada), minimális mértékben anyagköltség és igénybe vett szolgáltatások ellenértéke. Beruházás ezekből az összegekből 2012-ben nem valósult meg.

Egyetemünk – a jogelőd Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola gyakorlatát megőrizve – költségvetésben kutatás-finanszírozási célokra pályázati keretösszeget különít el, amelynek szétesztására a rektor minden szemeszterben egyetemi kutatás-finanszírozási pályázatot ír ki. Az egyetem kutatás-finanszírozási pályázatának keretösszege a 2011/2012-es tanév első félévében 750.000.-, második félévében pedig szintén 750.000.- Ft volt.

Ezen felül egyetemünk a kutatóintézetei számára kutatóintézeti kutatástámogatási keretösszeget biztosít.

Sajnos az állami támogatások jelentős visszaesése, valamint a visszamenő hatályú elvonások miatt a 2012/2013-as tanévben a Szenátus kutatás-finanszírozási keretet nem tudott elkülöníteni, a pályázatot ennek megfelelően a rektor nem írta ki.

3.3.3 K+F eredményesség és technológia transzfer értékelése

Tudományos publikációs teljesítmény

Egyetemünk alaptevékenységének jellegéből adódóan elsősorban az alapkutatásokban aktív, és ezek eredményeit oktatóink – a tudományos karrierpálya és a motivációs környezet hatására – aktív hazai és nemzetközi publikációs tevékenység formájában törekszenek megjeleníteni.

Az impakt faktor kutatásaink tudományterületeinek jellege és hagyományai miatt lényegében nem mérhető, a tudományos publikációs teljesítményt a publikációk számában tudjuk és szoktuk megjeleníteni.

	2010			2011			2012			Összesen:	
	Hitéleti (T+AT)	Nem hitéleti		Hitéleti (T+AT)	Nem hitéleti		Hitéleti (T+AT)	Nem hitéleti			
		KF	KT		KF	KT		KF	KT		
Magyar nyelvű hazai	68	32	27	83	19	23	87	8	18	375	399
		59			42			36			
Magyar nyelvű külföldi	1	2	0	6	2	1	8	4	0	24	65
		2			3			4			
Idegen nyelvű hazai	1	1	0	2	3	0	4	3	0	14	
		1			3			3			
Idegen nyelvű külföldi	17	3	0	7	5	0	12	6	1	51	
		3			5			7			
Összesen:	87	65		98	53		111	50			
		152			151			161			464

34. tábla: Az oktatók publikációs aktivitása (2010–2012)

(T= Teológiai intézet; AT = Alkalmazott Teológiai Intézet; KF = Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet; KT = Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet)

2010 és 2012 között az Egyetem munkatársai összesen 464 tudományos publikációt jelentettek meg, ami egy évre és főre vetítve 2,5 publikáció/fő/év átlagot jelent. E 464 publikációból 65 publikáció (14%) megjelentetése idegen nyelven történt, 75 publikáció (16%) pedig külföldön jelent meg. Intézményi szinten növekedés tapasztalható a külföldön megjelent magyar nyelvű publikációk számában, mely a határon túli magyar felsőoktatási intézményekkel (Komárom, Kolozsvár, Nagyvárad) való egyre intenzívebb partneri kapcsolatoknak jele és eredménye. Hasonlóan növekedés tapasztalható az idegen nyelvű hazai publikációk terén, mely oktatóink nemzetközi fórumokon/konferenciákon való aktív részvételét jelzi.

A táblázat világosan mutatja, hogy az oktatói karban a publikációs aktivitás intézetenként erős eltéréseket mutat. A két teológiai intézet adja mindhárom vizsgált évben a publikációk zömét, 2012-ben több mint kétharmadát, holott ezek az intézetek az oktatói karnak csupán egyharmadát teszik ki (20 oktató az 58-ból). Számszerűsítve: a hitéleti szakos intézetek esetében a publikációs átlag 5 publikáció/fő/év, a nem hitéleti intézetek esetében ez 1,5 publikáció/fő/év. A hitéleti szakos oktatók publikációs teljesítménye a vizsgált három év átlagában növekvő, a nem hitéleti szakos oktatók publikációs teljesítménye viszont csökkenő tendenciát mutat.

A magyar nyelvű hazai publikációk terén a két nem hitéleti intézet közül a Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet részesedése kimagasló, az idegen nyelvű publikációk terén viszont a Tanítóképzési Intézet mutatói lényegesen jobbak – köszönhetően az Idegen Nyelvi Tanszék oktatóinak. Öröndetes, hogy a nem hitéleti szakokon évről-évre növekszik az idegen nyelvű külföldi publikációk száma.

Az oktató 2012-ben megjelentetett publikációinak száma:	Hitéleti szakok	Nem hitéleti szakok		
	T+AT	KF	KT	Összesen
0	2 fő	15 fő	7 fő	22 fő
1–2	5 fő	8 fő	4 fő	12 fő
3–4	3 fő	2 fő	1 fő	3 fő
5–	10 fő	0 fő	1 fő	1 fő

35. tábla: Az oktatók publikációs aktivitás szerinti megoszlása (2012)

(T= Teológiai intézet; AT = Alkalmazott Teológiai Intézet; KF = Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet; KT = Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet)

2012-ben a hitéleti szakos intézetekben a legtöbb oktató öt vagy annál több publikációt jelentetett meg, és csak 2 oktató volt, akinek nem jelent meg publikációja. Ezzel szemben a nem hitéleti intézetek esetében az oktatók kb. a fele nem adott ki publikációt 2012-ben, de a publikálók zömétől is az adott évben csak 1-2 írás látott napvilágot.

Publikációs eredményeinket az alábbi fórumokon és eszközökkel igyekszünk nyilvánossá tenni:

- Intézményi honlapunk oktatói oldalain minden oktátónak lehetősége van legfontosabbnak ítélt publikációit feltüntetni, illetve teljes publikációs listáját elérhetővé tenni.
- Intézményünk évkönyve az adott tanévben megjelentetett publikációk teljes jegyzékét közli a tanszéki jelentések adatai alapján.
- A Magyar Tudományos Művek Tárában és a Köztisztviselői Publikációs Adattárban (<http://www.mycite.omikk.bme.hu/>) doktori iskolánk törzstagjainak adatai naprakészen elérhetőek, de törekszünk minden más oktatót is az adatbázis feltöltésére ösztönözni. Így a doktoranduszok számára ez a Doktori Szabályzatban rögzített köteletség.
- Az egyetemünkre benyújtott doktori értekezéseiket, illetve az ehhez kapcsolódó tézisfüzeteket digitális formában, teljes terjedelmükben feltöltjük a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (DEA), ezzel biztosítva publicitásukat.

Tudományos eredmények elismertsége: szervezeti tagságok, tudományos díjak, kitüntetések

Egyetemünk oktatói számos regionális, országos és nemzetközi szakmai szervezetben, testületben tagok, illetve töltenek be vezetői/vezetőségi megbízásokat.

		Teológiai Intézetek	Tanítóképzési Intézet	Kommunikációs Intézet	Összesen:
Hazai szervezeti	tagság	13 (0,6/fő)	26 (0,93/fő)	23 (1,92/fő)	62 (1/fő)
	vezetőség	3 (0,14/fő)	3 (0,11/fő)	7 (0,58/fő)	13 (0,21/fő)
Nemzetközi szervezeti	tagság	23 (1/fő)	2 (0,07/fő)	2 (0,17/fő)	27 (0,44/fő)
	vezetőség	1	1	1	3
Országis egyházi	tagság	14 (0,64/fő)	2 (0,07/fő)	1 (0,08/fő)	17 (0,27/fő)
	vezetőség	12 (0,55/fő)	1 (0,036/fő)	---	13 (0,21/fő)
Regionális szervezeti	tagság	7 (0,32/fő)	4 (0,14/fő)	1 (0,08/fő)	12 (0,19/fő)
	vezetőség	12 (0,55/fő)	7 (0,25/fő)	2 (0,17/fő)	21 (0,34/fő)
Összesen:		85 (3,86/fő)	46 (1,64/fő)	37 (3,08/fő)	168 (2,7/fő)

36. tábla: Oktatók szervezeti tagsága (2013)

A 62 alkalmazotti viszonyban lévő oktató a 2012/2013-as tanszéki jelentések szerint összesen 168 szervezetenél tag vagy vezető/vezetőségi tag, ez átlagosan 2,7/fő tagságot jelent. Nemzetközi vonatkozásban 30 tagságot mutat az intézményi összesítés, azaz átlagosan minden második oktató tagja vagy vezetője nemzetközi/külföldi tudományos szervezetnek vagy testületnek (0,5/fő). Összességében intézményünk elismertsége a szervezeti tagságok terén jónak mondható.

Az intézetek ezen a téren is eltérő sajátosságokat mutatnak. Az nyilván kézenfekvő, hogy az országos egyházi szervezetben és testületekben a hitéleti intézetek oktatói adják a tagsággal rendelkezők 87%-át, míg a másik két intézet esetében ez a tagság jellemzően egyetlen országos egyházi tudományos testületre, a Doktorok Kollégiumára korlátozódik. A nemzetközi szervezetekben is a hitéleti intézetek adják a tagságok 80%-át, holott ez a két

intézet az oktatói karnak csak egyharmadát teszi ki: itt az egy főre vetített mutató csaknem a tízszerese a másik két intézet mutatóinak (1/fő, illetve 0,07 és 0,17/fő). A hazai országos testületekben ugyanakkor a nem hitéleti szakos intézetek mutatói a jobbak, különösen is a Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet eredményességét kell itt kiemelni. A hitéleti intézetek erőssége tehát a nemzetközi és közegyházi tagságok terén jelentős, míg a nem hitéleti intézetek oktatói az országos szakmai testületekben rendelkeznek magas tagsági aránnyal.

Egyetemünk külön is büszke arra, hogy a Magyarországi Református Egyház legmagasabb szintű tudományos testületében, a Doktorok Kollégiumának 31 fős vezetőségéből hitéleti szakos munkatársaink 11 vezetői tisztséget töltenek be, ők adva többek között a három fős elnökséget is.

A tudományos díjak és elismerések terén nem rendelkezünk olyan egységes szempontrendszerrel, amely alapján releváns kimutatást készíthetnénk; ez különösen is igaz a hittudományok és a református felsőoktatási intézmények vonatkozásában.

K+F+I tevékenységek pénzügyi eredményessége

Egyetemünk a KSH számára a 2012-es évről készített statisztikai összesítése szerint K+F+I tevékenységét teljes mértékben az állami intézményi támogatásokból és működési normatívából finanszírozta, K+F célú államháztartási forrásból (pályázat), elkülönített állami pénzalapokból és külföldi forrásokból nem volt bevétele. Ennek az oka az, hogy a pályázati támogatások összege, illetve a pályázat terhére elszámolt kiadások, ráfordítások a fenntartó egyházkerület Gazdasági Hivatalának gyakorlatában a pénzügyi beszámolóban nem jelennek meg, ezek könyvelése külön szervezeti egység kódokon történik.

Egyetemünk, valamint jogelőd intézménye, a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola ugyanakkor 2010–2012-ben jelentős összegű pályázati támogatásban részesült, melynek egy részét K+F tevékenységekre nyerte és használta fel. A K+F célú támogatások a következők:

Megvalósulás ideje	Támogatási összeg	Támogató szerv	Pályázat száma	Pályázat címe
2007–2011	3 558 119	OTKA	K 68849	Egyházi műkincsek felmérése a Kárpát-medencében
2009–2012	1 945 660	OTKA	K 78247	Szlovákiai Magyar Református Egyházközség tárgyi emlékeinek felmérése
2009–2010	4 190 432	OKM	TÁMOP 3.3.3-08/1-09-0008	Kéz és kézben
2009–2010	3 518 666	OKM	TÁMOP 3.3.3-08/1-09-0001	Ugyanazt másképpen egymásért
2011–2012	19 018 000	OKM	TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-001	RE-PE-T-HA Regionális Pedagógusképző és -Továbbképző Hálózat és Adatbázis az Észak-Alföldi Régióban
2011–2012	850 000	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	XXI-E/600/2011	Könyvkiadás
2011	1 000 000	Oktatásért Közalapítvány	NTP-OKA-XXII.-104	Kutatóműhely kialakítása
2012–2013	465 000	Tempus Közalapítvány	34974-1/2012/OKNEF-CE/005	CEEPUS program

37. tábla: Sikeres intézményi, K+F vonatkozású pályázatok (2010–2012)

Az intézmény 2010–2012. években a pályázati bevételek az alábbiak szerint alakultak: 2010-ben: 5.052.000.-, 2011-ben: 12.132.000.-, 2012-ben pedig 10.653.000.- forint.

K+F+I együttműködések fejlődése

Egyetemünk K+F+I pályázati eredményességét oktatóink szakmai elismertsége, hazai és nemzetközi tudománypolitikai beágyazottsága mellett mindenekelőtt intézményünk nemzetközi és regionális partnerkapcsolatainak köszönheti.

A HU-RO Magyarország–Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007–2013. (HURO-ETE) – TF/HURO/0901/203/2.3.1/01 – ADULT LEARNING Felnőtt- és szakképzési együttműködés a hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci esélyeinek növeléséért a Bihar–Hajdú-Bihar Eurorégióban című pályázatban a Nagyvárad Partiumi Keresztény Egyetem konzorciumi felkérésére vettünk részt, a RE-PE-T-HA Regionális Pedagógusképző és -Továbbképző Hálózat és Adatbázis az Észak-Alföldi Régióban – TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-001 projekt esetében pedig a főpályázó a Debreceni Egyetem, további konzorciumi partnerünk pedig a Nyíregyházi Főiskola volt.

Nyilvánvaló, hogy hasonló együttműködésekre a jövőben is törekednünk kell, keresve és ápolva a partnerkapcsolatokat a potenciális projektgazdákkal és konzorciumi tagokkal. A Debreceni Egyetemet ezen a téren továbbra is kiemelt stratégiai partnernek tekintjük.

K+F+I eredmények hasznosítása

A K+F+I alapkutatásaink eredményét mindenekelőtt az oktatásban hasznosítjuk: a kutatási projektek eredménye nagy százalékban jelenik meg képzési programjaink tananyagában.

3.4 Intézményirányítás értékelése

3.4.1 Intézmény-irányítási folyamatok, eszközök értékelése

Az intézmény szervezeti modelljének értékelése

Egyetemünk küldetésnyilatkozatában vállalt feladatait oktatási, tudományos és szolgáltató egységek látják el, amelyek munkáját funkcionális szervezeti egységek segítik.

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem első számú vezetője a rektor, akinek a munkáját magasabb vezetőként két rektorhelyettes, valamint a rektori hivatal vezetője segíti. A rektorhelyettesek funkcionális rektorhelyettesek: egyikük oktatási rektorhelyettes, míg a másikuk általános rektorhelyettes, aki egyben a tudományos, stratégiai és külügyi feladatok felelőse is.

Hitéleti és nem hitéleti képzéseink nem rendeződnek kari struktúrába. Az integráció után egyetemünk négy intézetet hozott létre, amelyek egy-egy szakcsoport folyamatos működtetését és felügyeletét végzik. Az intézetek élén vezetői beosztású alkalmazottakként intézetvezetők állnak. Az intézetek az adminisztráció terén önállóan, intézeti ügyintéző(k) közreműködésével végzik feladataikat. Ez a struktúra biztosítja, hogy egyetemünk irányítása, szabályozása, a tudományos élet szervezése, hazai és nemzetközi képvisellete egységesen valósuljon meg.

A Rektori Hivatal rektor-közvetlen funkcionális szervezeti egységként működik, amely a rektor és a vezetés munkáját segítő, az egyetem szervezeti egységeinek munkáját közvetlenül összefogó, koordináló központi igazgatási és ügyviteli tevékenységeket lát el. A hivatalon belül Gazdasági és Munkaügyi Csoport működik, a rektor minőségbiztosítási és –fejlesztési feladatait pedig minőségbiztosítási referens segíti. A rektor felügyelete alá tartozik szolgáltató egységként a Műszaki és Ellátási csoport, az Informatikai Szolgáltató Csoport, a Felsőoktatási Kollégium és az egyetem könyvtárai. A Tanulmányi Osztály az oktatási rektorhelyettes közvetlen felügyelete alatt végzi a munkáját, az intézetvezetők tevékenységét pedig intézeti irodák segítik.

Az intézmény döntéshozatali modelljének értékelése

Egyetemünk legfőbb döntéshozó testülete a Szenátus, amely az intézményre vonatkozó állami és egyházi jogszabályokban, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott feladatokat látja el.

A döntéshozatali mechanizmus különböző testületi eljárásokat igénylő, egymásra épülő fázisból áll.

A Rektori Tanács (tagjai: a rektor, a rektorhelyettesek és a Rektori Hivatal vezetője) legalább kéthetente ülészik, feladata a döntés-előkészítés és a rektor adminisztratív feladatainak támogatása. A Vezetői Értekezlet (tagjai: a Rektori Tanács tagjai és az intézetvezetők) a Szenátus tárgysorozatát és határozati javaslatait, a Szenátus illetékes bizottságai pedig a hatáskörükbe tartozó tárgysorozatokat készítik elő, illetve a vonatkozó határozati javaslatokat előzetesen véleményezik. A Hallgatói Önkormányzat és a Doktorandusz Önkormányzat képviselője a Szenátusban és annak bizottságaiban biztosítva van.

Alkalmazott menedzsment eszközök értékelése

Egyetemünkön a stratégia tervezése kétirányú: egyrészt az intézetektől, egyes szolgáltató egységektől kiindulva egyetemünk vezetőségének irányába; másrészt egyetemünk vezetésétől az intézetek és a szolgáltató egységek irányába, azonban elsődlegesen a felülről történő kezdeményezés a jellemző.

Az oktatási, kutatási és innovációs stratégia tervezés eszköze az intézményfejlesztési terv. Az intézményfejlesztési terv elkészítése egyetemünk magasabb vezetőinek és vezetőinek, a Szenátusnak, valamint a Minőségbiztosítási és Értékelési Bizottságnak közös feladata, és igen fontos ezen alapvető kérdésekben a lehető legszélesebb körű egyeztetés és egyetértés kialakítása. Az intézményfejlesztési tervet a Szenátus fogadja el. Az abban rögzített oktatási, kutatási és innovációs stratégia keretein belül az egyes szolgáltató, valamint funkcionális szervezeti egységek megtervezik a maguk stratégiáját az adott szervezeti egység feladatainak és konkrét céljaival megfelelően, az azokhoz tartozó feladatokkal, felelősökkel és határidőkkel. A stratégiai célok teljesülését az egyetem vezetése és a Minőségbiztosítási és Értékelési Bizottság folyamatosan nyomon követi, és minden évben minőségfejlesztési jelentésben számol be azok teljesüléséről, intézkedési javaslatokat fogalmazva meg az esetlegesen szükségessé váló intézkedésekre, korrekciókra.

A teljesítményértékelés és minőségirányítás eszköze a minőségbiztosítási rendszer. Minőségbiztosítási rendszerünk az egyetem egészére kiterjedő intézményvezetési és -szabályozási rendszer, mely magában foglalja a küldetés, jövőkép, minőségpolitika, a stratégiai célrendszer meghatározását, a minőségbiztosítást és a minőségfejlesztést, valamint a megvalósítás tapasztalatainak visszacsatolását és a stratégiai célok módosítását. Rendszerünk középpontjában az oktatási, nevelési és kutatási feladatainak folyamatos fejlesztése és ellenőrzése áll, különös tekintettel a hallgatókra, a munkatársakra, a fenntartó egyházkerület

elvárásaira, a hallgatóinkat alkalmazó munkaerőpiac szereplőire, a kutatások megrendelőire, valamint a hazai és nemzetközi szakmai tudományos közösségekre.

A minőségbiztosítási rendszere szervezeti önértékelésen alapul. Egyetemünk – az önértékelések eredményei alapján – meghatározza a stratégiai szempontból fejlesztendő területeket, és Intézményfejlesztési Tervként minőségfejlesztési stratégiát alakít ki, amely távlatosan és éves bontásban rögzíti az egyetemi szintű minőségbiztosítási feladatokat és azok felelőseit. Az Intézményfejlesztési Tervben foglaltak teljesülését a Szenátus folyamatosan nyomon követi, a Minőségügyi és Értékelési Bizottság által összeállított éves minőségfejlesztési jelentésben értékeli, és szükség szerint a beavatkozás eszközével élve biztosítja.

Összegzés

Egyetemünk jelenlegi szervezeti struktúrája 2011-ben került kialakításra. Eddigi tapasztalataink alapján a struktúra bevált, és jelenlegi feladatainak egyetemünk meg tud általa felelni – még akkor is, ha méretünkben adódóan a funkcionális működés szükségszerűen dominál a folyamatszempléthez képest.

Kérdéses azonban a Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet sorsa, hiszen intézményünk a kommunikáció és médiatudomány BA szak, valamint az ehhez kapcsolódó felsőoktatási szakképzések megszüntetése mellett döntött. Az intézet felszámolása a tanszéki struktúra átgondolását is szükségessé teszi majd, mint ahogy a négy intézetvezetőre épülő középvezetői kar átalakítását is elkerülhetetlenné teszi. Ugyancsak elmondható, hogy a jelenlegi struktúra kialakítása során a hitélet területén bizonyos párhuzamosságok, nehezen szabályozható kompetencia-átfedések alakultak ki, amelyek feltárása és rendezése, illetve a szervezeti hatékonyság javítása hatékonysági és eredményességi alapon szükségessé válhat.

A közeljövőben tehát olyan új szervezeti struktúrát kell majd kialakítanunk, amely a megváltozott képzési struktúránk mellett a folyamatosan változó és növekvő bizonytalanságú társadalmi-gazdasági környezet kihívásainak is könnyebben meg tud majd felelni.

3.4.2 A gazdálkodási tevékenység értékelése

A működés pénzügyi-gazdasági feltételei, jogszabályi háttér

Az egyetem a Tiszántúli Református Egyházkerület (székhely: 4026 Debrecen, Kálvin tér 17.) fenntartásában működő egyházi felsőoktatási intézmény, a Számviteli törvény szerinti egyéb szervezet. Gazdálkodása részben önálló, a fenntartó által jóváhagyott éves költségvetésen belül önálló.

Az intézmény gazdálkodását, működését, illetve a foglalkoztatást szabályozó legfőbb jogforrások:

- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
- 50/2008. (III. 14.) Korm. rendelet a felsőoktatási intézmények képzési, tudományos célú és fenntartói normatíva alapján történő finanszírozásáról

- 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről
- a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény,
- éves költségvetési törvény,
- adótörvények
- 218/2000. (XII. 11.) Kormányrendelet az egyházi jogi személyek könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól
- a Magyarországi Református Egyház (MRE) 2002. évi I. törvénye az MRE gazdálkodásáról,
- az MRE 2007. évi III. törvényét az MRE felsőoktatási intézményeiről,
- az MRE 2013. évi I. törvénye a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról,
- az intézmény belső szabályzatai.

Az éves beszámoló (Mérleg, Eredmény kimutatás, szöveges gazdasági beszámoló) fenntartói szinten készül, mely az Egyházkerület fenntartásában – közös adószám alatt – működő valamennyi intézmény eszköztét, forrását, bevételeit, kiadásait összevontan tartalmazza.

Az egyetem éves gazdasági beszámolója a költségvetéssel azonos felépítésben készül el. A beszámoló főkönyvi számokra bontva tartalmazza a tervezett és ténylegesen teljesült beruházásokat, felújításokat, kiadásokat, ráfordításokat, bevételeket, valamint a megelőző évi, illetve a tárgyévi maradványt.

Pozitív maradvány esetén a maradvány összegét a fenntartó jóváhagyásával az intézmény a következő évben felhasználhatja. A fenntartó forráshiányos gazdálkodás esetén, azaz amikor a ténylegesen teljesült kiadások meghaladják a ténylegesen teljesült bevételeket, fenntartói támogatást nyújt az intézménynek, mindemellett megköveteli a racionális, takarékos gazdálkodást.

Az állami és egyházi támogatások igénylését, jogszerű felhasználását, elszámolását, valamint az intézmény teljes gazdálkodását minden évben a fenntartó által megbízott könyvvizsgáló ellenőrzi.

2011. szeptember 1-től került sor a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola egyetemünkbe való integrálására. Az integráció a hallgatói, oktatói létszámban, illetve a bevételek, kiadások összegében jelentős növekedést, szerkezetében változást eredményezett. A folytatásban a 2010–2012. évekre vonatkozóan a pénzügyi és hallgatói adatok a két intézményre vonatkozóan összevontan jelennek meg, mert így biztosítható az adatok összehasonlíthatósága és a tendenciák elemzése.

Főkönyvi szám	Számla megnevezése	2010	2011	2012
16	Beruházás, felújítás	34560	14810	1582
51	Anyagköltség	131894	57444	48660
52	Igénybevett szolgáltatások	237239	177958	144665
53	Egyéb szolgáltatások	2338	2589	2297
54	Béreköltség	618032	396618	369127
55	Személyi jellegű egyéb kifizetések	169911	142505	133293
56	Bérbírálatok	165061	109193	106138
58	Belső szolgáltatások	14543	14069	10362
8	Ráfordítások	24476	67054	44449
19	Kölcsön folyósítás dolgozónak	0	6500	500
	Kiadások összesen	1398054	988740	861073

Főkönyvi szám	Számla megnevezése	2010	2011	2012
91	Belföldi értékesítés árbevétele	1217	416	306
92	Belföldi szolgáltatás bevétele	204670	155831	165651
96	Egyéb bevételek	6485	9262	38558
9671	Költségvetési támogatás (TÁH)	354402	0	0
9672	Költségvetési támogatás (EMMI)	727060	735588	603733
967507	Felsőoktatási zsinati támogatás	30480	28228	34422
97	Pénzügyi műveletek bevétele	0	260	43
98	Rendkívüli bevételek	0	62	866
19	Dolgozói kölcsön megtérülés	0	0	901
	Előző évi maradvány	116810	43070	31
	Bevételek összesen	1441124	972717	844511
	Maradvány	43070	-16023	-16562

38. tábla: A 2010–2012. évi pénzügyi beszámolók adatai (e Ft-ban)

Hallgatói létszám	2010			2011			2012		
	államilag támogatott	költség-térítéses	összesen	államilag támogatott	költség-térítéses	összesen	áll. tám. / áll. öszt. díj	költségtér./ önköltség.	összesen
Nappali	704	141	845	655	156	811	639	131	770
Levelező	32	26	58	27	53	80	29	49	78
Esti	18	52	70	13	80	93	6	95	101
Összesen	754	219	973	695	289	984	674	275	949

39. tábla: A hallgatói létszám alakulása és megoszlása a finanszírozási forma szerint (2010–2012)

Az intézmény bevétel-szerkezetének alakulása

Az oktatási tevékenység és a működés finanszírozása a hitéleti és nem hitéleti képzésre kapott állami képzési, valamint tudományos célú normatívákból, fenntartói támogatásból és működési feladatok ellátására kapott támogatásból valósul meg. Ehhez társul a zsinati felsőoktatási támogatás, az intézmény saját bevételei, valamint forráshiányos gazdálkodás esetén a fenntartótól kapott támogatás, mely biztosítja az intézmény zavartalan, kiegyensúlyozott működését.

A hallgatók részére kifizetett ösztöndíjak, támogatások fedezete a hallgatói juttatás, valamint egyéb címzett támogatások:

- kollégiumi támogatás,
- lakhatási támogatás,
- tankönyv-, jegyzettámogatás,
- köztársasági ösztöndíj,
- miniszteri ösztöndíj,
- doktorandusz ösztöndíj,
- Bursa Hungarica ösztöndíj,

melyekre az intézmény a felsőoktatási törvényben, valamint az 51/2007. (III. 26.) Kormányrendeletben foglaltak szerint az állami intézményekkel azonos mértékben jogosult. Ezen felül az intézmény kötött felhasználású támogatásokban (pedagógus díszoklevél, fogyatékossgal élő hallgatók támogatása) is részesül.

A bevételek legnagyobb hányadát a költségvetési normatív támogatások képviselik. A költségvetésből kapott normatív támogatások aránya az összes bevételhez viszonyítva 2010-ben 50,5%, 2011-ben 75,6%, 2012-ben 71,5%. 2010-ben jelentős a Területi Államháztartási Hivataltól kapott közoktatási támogatás összege (354.402 e Ft), mivel az integrált főiskola fenntartásában gyakorló általános iskola is működött. Az általános iskola időközben a Tiszántúli Református Egyházkerület közvetlen fenntartásába került át, így 2011-ben és 2012-ben közoktatási támogatás a bevételek között már nem jelenik meg.

A költségvetési normatív támogatás összege 2011-ről 2012-re jelentős csökkenést mutat, mely összefüggésben van egyrészt a hallgatók, ezen belül az államilag támogatott/állami ösztöndíjas hallgatók létszámának csökkenésével, másrészt a hitéleti képzésre kapott normatívák elvonásával.

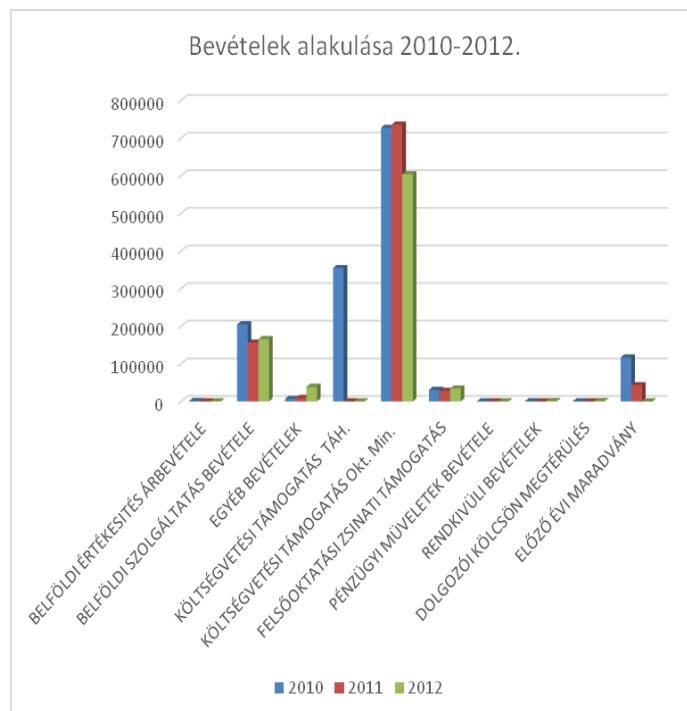
Az egy államilag támogatott/állami ösztöndíjas hallgatóra jutó költségvetési normatív támogatás fajlagos összege 2010-ben 964.271.- Ft, 2011-ben 1.058.400.- Ft, 2012. évben 894.263.- Ft.

A Magyarországi Református Egyház Zsinata felsőoktatási támogatással járul hozzá a képzés, működés költségeihez. A Zsinati támogatás aránya az összes bevételhez viszonyítva 2010-ben 2,1%, 2011-ben 2,9%, 2012-ben 4,1%, azaz növekvő tendenciát mutat.

A bevételek jelentős részét adja a belföldi értékesítés és a belföldi szolgáltatás árbevétele, melynek aránya 2010-ben 14,3%, 2011-ben 16,1%, 2012-ben 19,7%. A belföldi értékesítés árbevétele főként könyv, kiadvány, jegyzet értékesítéséből származik.

A belföldi szolgáltatás árbevétele az alábbi tételekből tevődik össze.

- ingatlan-bérbeadásból, -hasznosításból származó bevétel,
- kollégiumi díj bevétel,
- közüzemi díjak továbbszámlázása,
- szállásdíj bevétel (a kihasználatlan kollégiumi kapacitások terhére)
- költségtérítések,
- eljárási díjak,
- felnőttképzési, tanfolyami díjak.

40. tábla: Bevételek alakulása (2010–2012)

Pályázati támogatások

A pályázati támogatások összege, illetve a pályázat terhére elszámolt kiadások, ráfordítások a pénzügyi beszámolóban nem jelennek meg, azok könyvelése ugyanis külön szervezeti egység kódokon történik. Az intézmény 2010–2012. években jelentős összegű pályázati támogatásban részesült, melyet oktatással összefüggő feladatokra (rendezvények, képzések, kirándulások szervezése), kutatási tevékenységre (könyvkiadás, OTKA pályázatok), határon átnyúló programok megvalósítására (HURO), hátrányos helyzetű hallgatók felzárkóztatására, épületek felújítására és eszközbeszerzésekre használt fel. A támogatások összege 2010-ben: 17.144 e Ft, 2011-ben 29.386 e Ft, 2012-ben 8.741 e Ft volt. A Tempus Közalapítványtól elnyert Erasmus pályázati támogatások összege 2010-ben 41.425 EUR, 2011-ben 63.590 EUR, 2012-ben 60.640 EUR volt. HURO pályázat keretében elnyert összeg 2011-ben 29.160 EUR.

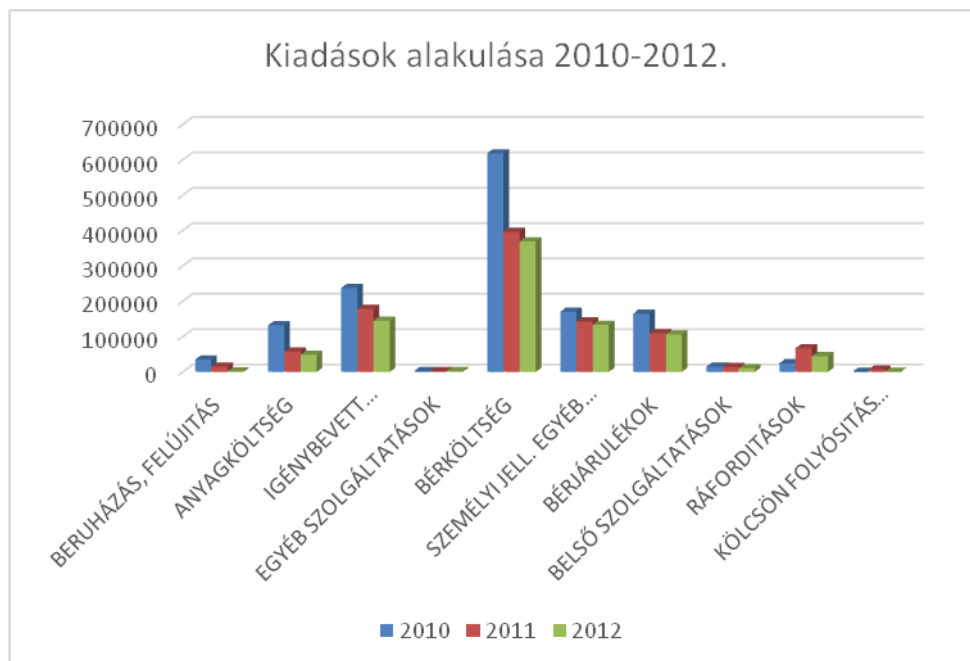
Az intézmény bevételtermelő képessége

Az intézmény az elemzett időszakban folyamatosan törekedett saját bevételeinek növelésére, mely 2012-ben megközelítette az összes bevétel 20%-át. Jelentős bevételt ért el az ingatlanok bérbeadásából, kihasználva a felesleges kapacitásokat. A saját bevételek növelése valamelyest ellensúlyozta a normatív támogatások csökkenése miatti bevétel kiesést.

Emellett pályázati támogatásokból jelentősebb beruházásokat, infrastruktúra-fejlesztéseket, eszközbeszerzéseket tudott megvalósítani.

Az intézmény kiadás-szerkezetének alakulása

A kiadások alakulására jellemző, hogy a bevételekhez hasonlóan csökkenő tendenciát mutatnak. A 2010-es év (bázis) adataihoz képest 2011-ben 29,3%, 2012-ben 38,5% csökkenés tapasztalható:

41. tábla: Kiadások alakulása (2010–2012)

Beruházások, felújítások

2010-ben egyetemünk a Debrecen, Kálvin tér 16. sz. alatti, valamint az egyetembe integrált Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola Debrecen, Péterfia u. 1–7. sz. alatti épületén és a Maróthi György Kollégium és Könyvtár Debrecen, Blaháné u. 15. sz. alatti épületén közel 10 millió forintos értékű felújításra került sor.

A felújítás összege 2011-ben 4910 e Ft, 2012-ben 1.500 e Ft volt. Jelentős volt a beruházások – kis- és nagy értékű eszközök beszerzésének – összege is. A beruházások és felújítások együttes összege 2010-ben 34.560 e Ft, 2011-ben 14.810 e Ft, 2012-ben 1.582 e Ft volt. A bevételek csökkenésével egyre kevesebb lehetőség nyílt felújítások, beruházások költségvetésből történő megvalósítására, így az intézmény igyekezett kihasználni a pályázati lehetőségeket.

Anyagköltség, igénybe vett szolgáltatások

Az anyagköltség és igénybe vett szolgáltatások legnagyobb hányadát a víz, gáz, villamos energia, vezetékes telefon, internethasználat, hőszolgáltatási díjak költségei alkotják, melyek igen nagy terhet rónak az intézményre. A Péterfia utcai, a Kálvin téri, valamint a Blaháné utcai épületeink komplex felújításától az energiafelhasználás hatékonyságának javítását és az energiaköltségek jelentős csökkenését reméljük.

Béreköltség, személyi jellegű egyéb kifizetés, bérjárulékok

A legjelentősebb kiadási tétel a béreköltségek, a személyi jellegű egyéb kifizetések és a bérjárulékok. Ezek együttesen 2010-ben az összes kiadás 68,1%-át, 2011-ben 65,6%-át, 2012-ben 70,7%-át alkotják. A béreköltség abszolút értékben 2011. évben jelentősen csökkent, mivel

az integrált főiskola fenntartásában működő gyakorló általános iskola fenntartója a Tiszántúli Református Egyházkerület lett, így az általános iskola önálló gazdasági egységként működött tovább. 2011. évről 2012. évre abszolút összegben releváns változás nem tapasztalható, egyetemünk jelentősebb bérfejlesztést nem hajtott végre. A normatív állami támogatások stagnálása, egyes képzéseknél visszaesése nem teremt lehetőséget a béremelésre. A közalkalmazotti bértábla és a Kjt. 2. sz. melléklete 2008. óta változatlan, így a dolgozók bére – a soros lépéstől, valamint a minimálbér-emeléstől eltekintve – nem változott. A megbízási díjak összegében jelentős változás nem tapasztalható, a főállású és óraadó oktatók aránya 2011–2012. évek tekintetében közel azonos, közelítőleg 55–45%.

Az intézmény adósságállományának alakulása

Egyetemünknek hosszúlejáratú kötelezettsége nincs. Rövidlejáratú kötelezettségeinek (szállítói tartozás, adó-, járuléktartozás, egyéb rövidlejáratú kötelezettség) határidőben mindig eleget tett, 30 napot meghaladó lejárt esedékességű kötelezettség állománya nem volt.

Intézményi tulajdonrészrel működő vállalkozások eredményessége

Egyetemünk vállalkozásokban, gazdasági társaságokban tulajdonrészrel nem rendelkezik.

Az intézmény pénzügyi tartalékai, eszközei

Egyetemünk pénzügyi tartalékát képezheti az éves maradvány, amely a bevételek és kiadások, ráfordítások pozitív egyenlegeként keletkezhet. Az éves maradványt a fenntartó jóváhagyásával egyetemünk a következő gazdasági évre átviheti, működéséhez felhasználhatja.

2012. évben az éves maradvány negatív összegű volt, de a fenntartó a hiányzó forrást egyetemünk rendelkezésére bocsájtotta, ezáltal a zavartalan működést biztosította.

A fenntartó ingyenesen biztosítja az ingatlan nyilvántartásban a Debreceni Református Kollégium tulajdonaként bejegyzett alábbi ingatlanok használatát:

- Debrecen, Kálvin tér 16. sz. alatti ingatlan,
- Debrecen, Péterfia u. 1–7. sz. alatti ingatlan,
- Debrecen, Blaháné u. 15. sz. alatti ingatlan.

Egyetemünk az oktatási és egyéb feladatok ellátásához szükséges tárgyi erőforrásokkal, infrastruktúrával rendelkezik, azokat folyamatosan fejleszti, bővíti.

A gazdálkodás eredményessége

Egyetemünk az elemzett időszakban törekedett a takarékos gazdálkodásra. A bevételek csökkenése miatt jelentős költségcsökkentéseket hajtott végre, főleg az anyagköltség, igénybevett szolgáltatások és a bérköltségek területén. A bevételcsökkenés mértéke azonban meghaladta a költségcsökkenés mértékét, így az intézmény a korábbi évek pénzügyi maradványainak felhasználására kényszerült. Szembetűnő a beruházások, felújítások költségvetésből történő megvalósításának visszafogottsága a 2012. évben.

Egyetemünk ugyanakkor növelni tudta saját bevételeit, mellyel mérsékelte a normatív állami támogatások csökkenésének hatását. A fenntartó által 2011–2012. években nyújtott támogatás hozzájárult az intézmény kiegyensúlyozott működéséhez.

3.4.3 Pályázati abszorpciós képesség és forrásbevonó képesség elemzése

A vizsgált időszakban egyetemünk, valamint jogelőd intézménye, a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola az alábbi pályázatokon keresztül tudott bevételekre szert tenni:

Megvalósulás ideje	Támogatási összeg	Támogató szerv	Pályázat száma	Pályázat címe
2007-2013	29.160 EUR	VÁTI	HURO 2185/2011-HURO0901-K	Felnőtt- és szakképzési együtt. a hátrányos helyzetű személyek munkaerő-piaci esélyeinek növeléséért a Bihar–Hajdú-Bihar Eurorégióban
2007-2011	3 558 119	OTKA	K 68849	Egyházi műkincsek felmérése a Kárpát-medencében
2009-2012	1 945 660	OTKA	K 78247	Szlovákiai Magyar Református Egyházközség tárgyi emlékeinek felmérése
2009-2010	4 190 432	OKM	TÁMOP 3.3.3-08/1-09-0008	Kéz és kézben
2009-2010	3 518 666	OKM	TÁMOP 3.3.3-08/1-09-0001	Ugyanazt másképpen egymásért
2010	2 831 000	OKM	2127-4/2010	Szlovéniai magyar pedagógusok nyári továbbképzése
2010	200 000	OKM	7124/2010	Tanulmányi kirándulás költségeihez való hozzájárulás
2010	50 000	Pro Renovanda Cultura Hungariae	Koll. 2010/32.	Diakóniai csoport kirándulásainak támogatása
2010	20 000	Pro Renovanda Cultura Hungariae	Koll. 2010/33.	Kézműves kör támogatása
2010	30 000	Pro Renovanda Cultura Hungariae	Koll. 2010/34.	Citerakör hangverseny részvételi ktg.
2010	41425 EUR	Tempus Közalapítvány	10/242-E-1022	Erasmus mobilitas 2010/2011 tanév
2010	800 000	OTP Bank Nyrt.	Megállapodás alapján	Fejlesztési támogatás nyújtása
2011-2012	23 280 EUR	Tempus Közalapítvány	11 0029 E 1008	Erasmus
2011-2012	1 620 000	Nemzeti Erőforrás Minisztérium	XX/20/25/6	Egyházi felsőoktatási intézmények felújítási programja
2011-2012	500 000	MKB	Megállapodás alapján	Szakképzési támogatás
2011-2012	19 018 000	OKM	TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-001	RE-PE-T-HA Regionális Pedagógusképző és -Továbbképző Hálózat és Adatbázis az Észak-Alföldi Régióban
2011-2012	600 000	OTP Bank Nyrt.	Megállapodás alapján	Fejlesztési támogatás nyújtása
2011-2012	850 000	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	XXI-E/600/2011	Könyvkiadás
2011	998 150	Oktatásért Közalapítvány	NTP-OKA-XXII-116	Képzőművészeti önképzőkör
2011	1 000 000	Oktatásért Közalapítvány	NTP-OKA-XXII.-104	Kutatóműhely kialakítása
2011	4 800 000	Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság Méditanácsa	NPRESZI2011-R-KM-24/2011	Üzemeltetési költséghez való hozzájárulás
2011	39 310 EUR	Tempus Közalapítvány	E-1023	Erasmus

2011	1000 EUR	Tempus Közalapítvány	11/0029-E/2004	Erasmus egyszeri előkészítő látogatás
2012	4 790 000	Nemzeti Erőforrás Minisztérium	13891/2011	Főiskola épület felújítási munkái
2012	2 586 000	Emberi Erőforrások Minisztériuma	12610-7/2012	Szlovén pedagógus továbbképzés
2012-2013	60 640 EUR	Tempus Közalapítvány	12/0034-E-1009	Erasmus
2012-2013	900 000	OTP Bank Nyrt.	Megállapodás alapján	Szakképzési támogatás
2012-2013	465 000	Tempus Közalapítvány	34974-1/2012/OKNEF-CE/005	CEEPUS program

42. tábla: Sikeres intézményi pályázatok (2010–2012)

A pályázati támogatások összege, illetve a pályázat terhére elszámolt kiadások, ráfordítások a fenntartó egyházkerület Gazdasági Hivatalának gyakorlatában a pénzügyi beszámolóban nem jelennek meg, ezek könyvelése külön szervezeti egység kódokon történik.

Egyetemünk a 2010–2012. években jelentős összegű pályázati támogatásban részesült, melyet oktatással összefüggő feladatokra (rendezvények, képzések, kirándulások szervezése), K+F tevékenységre, határon átnyúló programok megvalósítására, hátrányos helyzetű hallgatók felzárkóztatására, épületek felújítására és eszközbeszerzésekre használt fel. A támogatások összege a vizsgált időszakban – a korábbi években elkezdődött pályázati időszak részarányos támogatási összegeit is beszámítva – a következőképpen alakult:

Év	Pályázati bevétel				Költségvetési bevételek	Százalékos arány
	Forint	Euro	= Ft	Összesen		
2010	8.716 e	45.590	12.556 e	21.270 e	1.441.124 e	1,5%
2011	19.290 e	56.115	15.668 e	34.958 e	972.717 e	3,6%
2012	19.839 e	46.125	13.349 e	33.188 e	844.511 e	3,9%

43. tábla: Pályázati forrásból származó bevételek (2010–2012)

A táblázat mutatja, hogy pályázati forrásból az utóbbi 3 év átlagában a költségvetési bevételeinknek nagyjából 3%-át tudjuk biztosítani. Öröndetes tény azonban, hogy a pályázati bevételek abszolút értelemben is lassú emelkedést, illetve stagnálást, arányaiban pedig a 2011-es évben jelentős, majd 2012-ben további releváns emelkedést mutatnak. Összességében azonban ezek a bevételek a teljes költségvetés vonatkozásában még mindig szerény tételek.

3.4.4 Infrastruktúra-menedzsment és vagyongazdálkodási tevékenységek értékelése

Infrastrukturális kapacitások értékelése a hallgatói, munkavállalói létszámok tükrében

Egyetemünk a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola integrációjával Debrecenben két épületben folytatta képzéseit: a hitéleti képzéseket továbbra is a Kálvin tér 16. szám alatti épületben, annak földszintjén és első emeletén, míg a volt főiskola épületében, a Péterfia utca 1–7. szám alatt folytak tovább a nem hitéleti képzési programok. Az intézmény

összes 14.005 m² alapterületen folytatta tevékenységét, ennek 21%-án folyt lakhatási (2.933 m²), míg 79%-án (11.072 m²) oktatási tevékenység.

Egyetemünk fenntartója a Debrecenben lévő, református egyházi oktatási intézmények felújítására és jobb épületgazdálkodási feltételek kialakítására benyújtott pályázatára jelentős kormányzati támogatást kapott. Ennek az átalakítási és felújítási projektnek a részeként a fenntartó döntése értelmében 2013. szeptember 4-ére a Péterfia utca 1–7. szám alatti épületünket kiürítettük és azt átadtuk a fenntartónak egyéb hasznosításra.

Az átalakítás részeként a Kálvin tér 16. szám alatti épület földszintjén elhelyezkedő Teológiai Internátusunk helyiségeit oktatási felületté alakítottuk át. Az épület második emeletét a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma átadta egyetemünk számára, amit a nyár során szintén tanszéki szobákká és előadótermékké alakítottunk. Az így létrehozott új oktatási felületekre költözött át a nem hitéleti képzés a Péterfia utca 1–7. szám alól. A 2.207 m² alapterületű Maróthi György Kollégiumot és a 469 m² alapterületű Maróthi György Könyvtárat az átköltözés nem érintette.

Az összeköltözés eredményeként egyetemünk teljes infrastrukturális kapacitása ideiglenesen 14.005 m²-ről 9.078 m²-re, oktatási célú infrastrukturális kapacitása pedig 11.072 m²-ről 6.871 m²-re csökkent. A földhivatali ingatlan nyilvántartás szerint az egyetem által (más, a fenntartó egyházkerület egyéb intézményeivel közösen) használt két ingatlanának (8324 hrsz.: 4026 Debrecen, Kálvin tér 16.; 8480 hrsz.: 4026 Debrecen, Blaháné u. 15.) bejegyzett területének 100%-a a Debreceni Református Kollégium tulajdonában van.

Ez az infrastruktúra a 2012/2013-as tanévben 956 fő nappali munkarendű (továbbá 216 esti/levelezős) hallgatónak, 193 fő dolgozónak (ezen belül 112 oktatónak-kutatónak), összesen tehát 1.149 főnek biztosított helyet, és 76%-a oktatási tevékenységet, 24%-a pedig lakhatási tevékenység ellátását szolgálta.

Kapacitásfelesleg és kapacitásigények azonosítása, infrastrukturális kapacitások fenntarthatóságának értékelése

Az oktatási infrastruktúra a kapacitásokat tekintve képes jelenleg is kiszolgálni egyetemünk aktuális oktatási igényeit.

A tantermek kihasználtsága ugyanakkor nagyon magas, átlagban heti 20 óra. Nincs megoldva a hallgatói kápolna helyzete, és a hallgatói közösségi terek összesített felülete is kevés. Kevés a nagy hallgatói létszámot befogadni képes előadóterem, mint ahogy egy színházi jellegű előadásra is alkalmas *auditorium maximum*-mal sem rendelkezünk jelenleg. A lelkészképzés fontos eszköze az internátus: a Kálvin tér 16. szám alatti Teológiai Internátusunkat az átalakítások idejére, szükségből, be kellett zárni, területét oktatási felületté alakítottuk át. Egy hitéleti szakos hallgatók számára kialakított internátusra a felújítási tervekben a fenntartótól ígéretet kaptunk. Ugyancsak problémát jelent a volt főiskola könyvtárának a központi épületünkön kívüli elhelyezkedése, ami a két szakkönyvtárunk integrációjának egyrészt akadálya, másrészt a fajlagos fenntartási költségen szempontjából sem kedvező. A felújítási munkálatok eredményeként két szakkönyvtárunk egy épületbe, a jelenlegivel azonos alapterületre (718 m²) költözik majd.

A 2016-os évvel bezárólag megvalósuló infrastrukturális fejlesztések, felújítások eredményeképpen mindezek az igények kielégítésre kerülnek: egyetemünk kapacitása 13.756 m² felület lesz, ami a volt főiskola átköltözése előtti állapothoz képest összességében 249 m² növekedést jelent majd, ugyanakkor a jelenlegi, átmeneti állapothoz képest az oktatási célú felületünk 6.871 m²-ről 7.997 m²-re nő. A teljes alapterületen belül az alapvető funkciók közötti arány jelentősen módosulni fog, hiszen a lakhatási célokat szolgáló kapacitás az összeköltözés előtti 21%-ról 42%-ra emelkedik.

A kollégiumi normatívának köszönhetően a nagyobb lakhatási felület több bevételt jelent az intézménynek, a két oktatási épület helyett egynek a fenntartása szintén alacsonyabb fajlagos költségekkel jár, az épületeink teljes felújítása, gépészeti rekonstrukciója, fűtésének modernizálása, a részben megújuló energiaforrásra való átállás pedig a fajlagos működtetési költségeket várhatóan szintén csökkenteni fogják.

Kapacitásfőleslegként fognak jelentkezni a kommunikáció- és médiatudomány szakunk kifutása után a gyakorlati képzésnek helyszínt biztosító tévéstúdió és gyakorlórádió helyiségei és felszerelése, melyek az épületrekonstrukció keretében nem is költöztek át a központi épületünkben. A kapacitás hasznosítását a fenntartó egyházkerület, és a kapacitás egy részét együttműködési megállapodás keretében igénybe bevő Európa rádióval egyeztetve kell majd megoldanunk.

Infrastruktúra hasznosításából származó bevételek értékelése

A Péterfia utca 1–7. szám alatti épületünk szabad kapacitását a kiköltözésünkig bérbeadással igyekeztünk hasznosítani. A telephely felszámolása során ezeket a szerződéseket felmondtuk, a Kálvin tér 16. szám alatt pedig ilyen szabad kapacitással nem rendelkezünk. A Maróthi György Kollégiumban a kihasználatlan kollégiumi kapacitások egy részét részben bérbe adtuk a Magyar Honvédségnek és a Wáli István Református Cigány Szakkollégiumnak, részben pedig, elsősorban a nyári időszakban, szálláshelyként értékesítjük azokat. Szálláshelyekből szerény bevételt a Teológiai Internátus is termelt.

Telephely	Bevétel e Ft		
	2010	2011	2012
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.	-	340	-
4026 Debrecen, Blaháné u. 15.	6 710	6 406	6 214
4026 Debrecen, Péterfia u. 1–7.	17 494	13 631	13 867
Összesen:	24 204	20 378	20 081

44. tábla: Infrastruktúra hasznosításából származó bevételek (2010–2012)

3.4.5 Humánerőforrás értékelése

Oktatói és kutatói munkakörben foglalkoztatottak arányának értékelése az összes foglalkoztatotthoz képest

Az oktatói állomány a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola 2011. évi integrációjával lényegében nem változott, egyetemünk a korábban különálló két intézmény oktatói karát viszi tovább:

	Összlétszám	Oktató	Kutató	Egyéb dolgozó
2010 – KFRTKF	158	79 (50%)	---	79 (50%)
2010 – DRHE	51	30 (59%)	---	21 (40%)
2011	305	112 (37%)	1	192 (63%)
2012	193	111 (58%)	1	81 (42%)

45. tábla: Foglalkoztatottak megoszlása tevékenységi kör szerint (2010–2012)

Lényeges változást csupán az egyéb, azaz nem oktatói állományban foglalkoztatott alkalmazottak számának 2011-ben bekövetkezett drasztikus visszaesése jelent: ennek oka az, hogy a korábban a főiskola, majd az egyetem fenntartásában működő Gyakorló Általános Iskola átkerült a Tiszántúli Református Egyházkerület közvetlen fenntartói hatáskörébe. Jelenleg az egyéb alkalmazottak számaránya 42%.

A főállású kutatók száma 2011–2012-ben egy fő volt, ez a státusz 2013-ban sajnos megszűnt. Méreténél, s így anyagi lehetőségeinél fogva intézményünk tehát a kutatási feladataiban teljes mértékben oktatói karára és doktori iskolájára támaszkodik.

Év	Intézmény/Intézet	Oktatók összesen	Teljes munkaidős	Részmunkaidős	Óraadó
2010	KFRTKF	79	49 (62%)	---	30 (38%)
	DRHE	30	17 (57%)	4 (13%)	9 (30%)
2011	DRHE - Összesen	112	56 (50%)	6 (5%)	50 (45%)
	Teológiai / Alkalmazott Teológia Intézet	42	18 (43%)	6 (14%)	18 (43%)
	Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet	50	26 (52%)	---	24 (48%)
	Kommunikáció- és Társadalom-tudományi Intézet	20	12 (60%)	---	8 (40%)
2012	DRHE - Összesen	111	57 (51%)	5 (5%)	49 (44%)
	Teológiai / Alkalmazott Teológia Intézet	31	18 (58%)	4 (13%)	9 (29%)
	Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet	53	27 (51%)	1 (2%)	25 (47%)
	Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet	27	12 (44%)	---	15 (56%)

46. tábla: Teljes munkaidejű/részmunkaidős/óraadó oktatók aránya (2010–2012)

Az oktatói karon belül az óraadók aránya az integráció előtti sinthez képest jelentősen, 30%-ról, illetve 38%-ról 45%-ra megemelkedett, és ez a számarány 2012-ben csak minimális csökkenést mutat (44%). Ez a számarány mindenképpen magas, aminek több oka is lehet: Az integráció előtt az intézményből eltávozott oktatókat az intézmény visszafoglalkoztatja, illetve helyüket nem tudja minősített oktatókkal betölteni, az intézmény az esti és a levelező képzések miatt „túlvállalja magát”, és az alkalmazott oktatók óraterhelésén túl kötelezi el magát képzési programokban.

A teljes munkaidőben (főállásban) foglalkoztatott oktatók számaránya a részmunkaidőben foglalkoztatott oktatókhoz viszonyítva alacsony, és valójában csak a hitéleti szakos intézetekre jellemző. A magas számarány természetesen pozitív jelenség, amennyiben az valóban a kötelező óraterhelés magas kihasználtságával párosul.

Oktatók és kutatók munkaköri megoszlásának értékelése

Munkakör	2010 DRHE + KFRTKF			2011 DRHE			2012 DRHE		
	Teljes m.i.	Rész-m.i.	Össz.	Teljes m.i.	Rész-m.i.	Össz.	Teljes m.i.	Rész-m.i.	Össz.
e. tanár	6 (9%)	1 (1%)	7 (10%)	6 (9%)	1 (2%)	7 (11%)	6 (11%)	1 (2%)	7 (11%)
f. tanár	7 (10%)	---	7 (10%)	5 (9%)	1 (2%)	6 (11%)	5 (9%)	---	5 (9%)
e. docens	8 (11%)	2 (3%)	10 (14%)	5 (9%)	1 (2%)	6 (11%)	6 (11%)	2 (4%)	8 (15%)
f. docens	22 (31%)	---	22 (31%)	18 (32%)	---	18 (32%)	19 (33%)	---	19 (33%)
e. adjunktus	1 (1%)	---	1 (1%)	3 (5%)	2 (4%)	5 (9%)	3 (5%)	1 (2%)	4 (7%)
f. adjunktus	14 (20%)	---	14 (20%)	11 (20%)	1 (2%)	12 (22%)	10 (17%)	---	10 (17%)
tanársegéd	1 (1%)	---	1 (1%)	3 (5%)	---	3 (5%)	1 (2%)	---	1 (2%)
gyakornok	1 (1%)	---	1 (1%)	---	---	---	---	---	---
nyelvtanár	2 (3%)	---	2 (3%)	2 (4%)	---	2 (4%)	2 (3%)	---	2 (3%)
testnevelő t.	1 (1%)	---	1 (1%)	1 (2%)	---	1 (2%)	1 (2%)	---	1 (2%)
kollégiumi t.	2 (3%)	---	1	1 (2%)	---	1 (2%)	2 (3%)	---	2 (3%)
egyéb tanár	1 (1%)	1 (1%)	2 (3%)	1 (2%)	1 (2%)	2 (2%)	2 (4%)	1 (2%)	3 (6%)

47. tábla: Teljes munkaidejű/részmunkaidős oktatók munkakör szerinti megoszlása (2010–2012)

Az oktatói kar zömét, közel a felét a docensi réteg teszi ki (48%), amit az oktatók közel egynegyedét kitevő adjunktusok követnek (24%). A főiskolai adjunktusok és docensek esetében a tudományos fokozat még gyakran hiányzik: bízunk benne, hogy az intézmény Szenátusa által kiszabott átmeneti időszak lejártáig (2015. augusztus 31.) számos oktató eleget tesz utólag ennek a követelménynek.

A tanárok (14%) aránya önmagában nem magas. Mivel azonban a tanárok az adott tanszéken státuszt foglalnak le, ez a szám a minősített utánpótlás státuszba kerülésének szempontjából semmiképpen sem növelhető, inkább csökkentendő.

A tudományos utánpótlás intézményen belüli kinevelésének szempontjából aggasztóan alacsony a gyakornokok és a tanársegédek aránya (0 és 2%). Az egyetemi és főiskolai tanárok számaránya kedvező (20%).

Oktatói és kutatói munkakörben foglalkoztatottak minősítettségének értékelése

Év	Intézmény/Intézet	Teljes munkaidős oktatók	Közülük minősített oktató
2010	KFRTKF	49	17 (35%)
	DRHE	17	14 (82%)
	Összesen	66	31 (47%)
2011	DRHE - Összesen	56	31 (55%)
	Teológiai / Alkalmazott Teológia Intézet	18	15 (83%)
	Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet	26	9 (35%)
	Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet	12	7 (58%)
2012	DRHE - Összesen	57	32 (56%)

Teológiai / Alkalmazott Teológia Intézet	18	15 (83%)
Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet	27	10 (37%)
Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet	12	7 (58%)

48. tábla: Minősített oktatók száma és aránya a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatói létszámhoz képest (2010–2012)

2012-ben a főállású oktatóknak 56%-a rendelkezett tudományos minősítéssel: ebből egy fő az MTA doktora, egy fő kandidátus, a többiek PhD, illetve DLA fokozattal rendelkeznek. Az integráció előtt egyetemünk esetében ez a számarány kiemelkedően magas, 82% volt, ami a volt főiskola 35%-os minősítettségi mutatója miatt az integrációval, illetve az azzal kapcsolatos mozgásokkal végül 55%-ra módosult. Az egyetemekkel szemben az Nftv.-ben támasztott minimális követelményeknek (50%) intézményünk ezzel megfelel, de komoly feladat a minősítettségi mutató gyors és érzékelhető megemlése – az akkreditációs (tantárgy- és szak/szakirányfelelősi megbízatások) terhelhetőség érdekében is.

Az intézetenkénti bontás azt mutatja, hogy a gyakorlat-orientált tanítóképzés terén a legalacsonyabb a minősítettség.

Oktatói és kutatói korösszetétel értékelése

Év	Intézmény/ Intézet	Össz.	25 alatt	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45-49	50- 54	55-59	60-64	64 felett
2010	KFRTKF	49/21	---	1/0	2/0	4/2	5/2	11/5	6/1	13/5	7/6	---
	DRHE	21/19	---	1/1	2/2	4/4	5/5	11/10	6/5	13/13	7/7	---
2011	DRHE	62/37	---	3/1	1/1	6/5	10/7	12/7	6/2	19/9	4/4	1/1
	T./A.T. I.	20/17	---	1/0	---	3/3	4/4	3/2	2/2	4/3	2/2	1/1
	K.F.T. I.	27/12	---	2/1	1/1	2/2	4/2	3/2	3/0	11/3	1/1	---
	K.T.I.	15/8	---	---	---	1/0	2/1	6/3	1/0	4/3	---	1/1
2012	DRHE	62/37	---	2/0	2/2	5/4	8/6	14/9	7/4	14/4	8/6	2/2
	T./A.T. I.	22/19	---	1/0	---	2/2	5/5	4/3	2/2	5/4	3/3	1/1
	K.F.T. I.	27/10	---	---	2/2	2/2	3/1	5/3	3/0	8/0	4/2	---
	K.T.I.	12/8	---	---	---	1/0	1/1	5/3	2/2	1/1	1/1	1/1

49. tábla: Oktatói kar korosztály szerinti megoszlása (2010–2012), ezen belül fokozattal rendelkezők száma

Az oktatói kar kortábla szerinti összetétele azt mutatja, hogy 2012-ben 60 év felett volt az oktatói kar 16%-a, 50–59 év között az egyik (33%), míg 40–49 év között a másik harmada (35%). Ez egyben azt is jelenti, hogy az oktatói kar 84%-a negyven év feletti, és majdnem a fele (49%) 50 év feletti.

Ez a korfa egyelőre stabil, terhelhető oktatói karra utal, ugyanakkor a saját nevelésű tudományos utánpótlás szempontjából a 40 év alatti korosztály alacsony részaránya (16%) nem nevezhető optimálisnak.

A korfa és a minősítettségi mutató egybevetése azt is elárulja, hogy a fiatalabb és az idősebb korosztályban viszonylag magas a minősítettség, ezzel szemben éppen az oktatói kar zömét kitevő középkorosztály esetében ez a ráta viszonylag alacsony. A 60 év feletti korosztály kiválásával így öt éven belül – a jelenlegi állománnyal és minősítettekkel számolva – komoly hiány támadhat majd ezen a téren, amit a minősített fiatalabb oktatók, alacsony részarányuk miatt, nem fognak tudni kompenzálni.

Az adminisztratív munkatársak létszámának értékelése

	2010		2011	2012
	DRHE	KFRTKF		
Rektori Hivatal	3	2 (+1)	4 (+1)	5 (+1)
Tanulmányi Osztály	1	5 (+1)	5 (+1)	7 (+1)
Intézetek/Tanszékek	---	3	7	5
Felnőttképzési Intézet/Központ	---	4	4	4
PR iroda	---	3	---	--
Karrierközpont	---	1	1	---
Összesen	4	18 (+2)	21 (+2)	21 (+2)

50. tábla: Adminisztratív munkatársak létszáma (2010–2012)

Az adminisztratív munkatársak száma az integrációval lényegében nem változott, a jelenlegi létszám a volt főiskola és az egyetem integráció előtti állománya létszámának az összege. Az átszervezések, valamint a hitéleti intézetek felállítása miatt az egyes hivatalok között jelentős mozgás zajlott, a felmondások vagy nyugdíjazások miatt megüresedett státuszokat pedig az egyetem ismét betöltötte. A munkaviszonyban vagy egyházi szolgálati viszonyban alkalmazott munkatársak mellett két fő megbízásos jogviszonyban segíti az intézményi adminisztrációt.

A foglalkoztatottak továbbképzésével kapcsolatos intézményi szerepvállalás értékelése

A humán erőforrás-gazdálkodás alapjaként egyetemünk arra helyezi a hangsúlyt, hogy elsősorban alsóbb szintekre vesz fel munkavállalókat, akiket aztán megpróbál hozzásegíteni ahhoz, hogy a megfelelő követelmények teljesítését követően előreléphessenek. A jogszabály kötelező előírásának alapulvételével bizonyos kényszerítő erő is segíti az egyetemet abban, hogy rövid időn belül számon kérje az oktatóktól az előrehaladást. A docens szinttől kezdődően már elsősorban arra próbálja ösztönözni egyetemünk őket, hogy maradjanak az intézmény alkalmazásában és adják át a megszerzett tudást a hallgatóknak, kutatási tevékenységüket az egyetemen folytassák.

Ugyanakkor az integrációval előállt új oktatói kar fentebb ismertetett sajátosságai miatt a nem hitéleti szakok esetében elengedhetetlen, hogy minősített, komolyabb szakmai tapasztalattal rendelkező oktatókat igyekezzünk egyetemünk számára megnyerni.

A foglalkoztatottak továbbképzését intézményünk az alábbi eszközökkel igyekszik ösztönözni:

- az alkotói szabadság biztosításával,
- a kötelező kontaktórák számának időszakos csökkentésével,
- a külföldi tanulmányutak intézményi támogatásával,
- a kutatásfinanszírozási pályázat lehetőségével,
- publikációs lehetőségekkel,
- lehetőségeihez mérten a szakmai konferenciákon való részvétel támogatásával,
- esetenként tanulmányi szerződésekkel,
- a doktori fokozatszerzési eljárás során biztosított pénzügyi kedvezményekkel, valamint
- a szervezeti és működési szabályzatban és az oktatói követelményrendszerben biztosított kényszerítő eszközökkel.

A hazai és nemzetközi mobilitás támogatása a kompetencianövelés szintén kiemelten fontos eszköze.

Belső karriermenedzsment eszközök értékelése

A munkatársak karrierjének érdekében egyetemünk a menedzsment és a szabályzatok szintjén egyaránt a kiszámítható és tervezhető életpálya biztosítására törekszik. Ennek szerves részei az oktatói követelményrendszerben világosan körülírt alkalmazási és folyamatos foglalkoztatási feltételek, a szakmai követelmények teljesítésére megfelelő idő biztosítása és a következetes ellenőrzés utáni pozitív visszajelzés.

3.4.6 Intézményi szolgáltatások értékelése

Hallgatói mentorálás, tanácsadás

Egyetemünk a hallgatók tanulmányi tanácsadása céljából fogadóórák tartását írja elő oktatóinak: ennek időtartama legalább heti 2 óra. Ez a fogadóóra kínál alkalmat a szakdolgozati és egyéb szakmai konzultációknak.

A hitéleti, életviteli és mentálhigiénés tanácsadásnak egyetemünkön – hitéleti, egyházi jellegéből adódóan komoly hagyományai vannak. Az egyetemen egyetemi lelkészség működik, amelynek – egyelőre részmunkaidőben alkalmazott – munkatársa egyebek mellett a hallgatók hitéleti, életviteli és mentálhigiénés tanácsadását is végzi, a személyes beszélgetések lehetőségének felkínálásával. A hitéleti szakos hallgatók ezen felül évfolyamfelelős mentor-tanárral is rendelkeznek, akik a hozzájuk beosztott hallgatók rendelkezésére állnak mind az egyéni beszélgetés, mind a heti rendszerességgel megtartott közös évfolyamórák keretében. Az évfolyamfelelősök egyben karrier-tanácsadást is végeznek.

Egyetemünk jogelőd intézménye, a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola pályázati összegből Trambulín Karrierközpontot alapított, ahol egy fő foglalkoztatásával nyújtott karrierszolgáltatásokat a nem hitéleti szakok hallgatóinak. A pályázati futamidő 2013 júliusával lejárt, a megtakarítások miatt pedig a központot az egyetem nem tudta tovább működtetni.

A fogyatékossgal élő hallgatók számára intézményünk igyekszik minden segítséget megadni ahhoz, hogy teljesíteni tudják a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeiket. A fogyatékossgal élő hallgatók esélyegyenlőségét intézményi koordinátor segíti, aki személyes konzultációk formájában tájékoztatja őket az igénybe vehető kedvezményekről és szolgáltatásokról, illetve segíti érdekvédelmüket.

Kollégium

Egyetemi Kollégiumunk két tagkollégiumból áll, valamint rendelkezünk 200 férőhellyel a DE-TEK Kossuth Lajos III. Kollégiumában (4032 Debrecen, Egyetem tér 1). Kollégista hallgatóink összlétszáma 150 fő.

A Teológiai Internátus az ideiglenes tanévig a Kálvin tér 16. szám alatt, az Ókollégium épületében, valamint a gimnázium épületének 3. emeletén működött, 97 férőhelyet biztosítva

az egyetem hitéleti szakos hallgatóinak. Ez a lehetőség a kollégiumi rekonstrukció miatt megszűnt, csak a gimnázium épületének harmadik emeletén működő szárny maradt meg, ahol 25 fő elhelyezésére van továbbra is lehetőség 2014. június végéig. Itt kettő-négyágyas, alacsonyabb komfortfokozatú szobákban tudjuk elhelyezni hallgatóinkat. A hallgatók között népszerű kedvező fekvése és alacsony ára miatt.

A Blaháné utca 15. szám alatt található a Maróthi György Kollégium, ami szintén hallgatóink rendelkezésére állt az idei évig, a rekonstrukció megkezdéséig. Itt 180 fő elhelyezésére volt lehetőség. Jelenleg – a rekonstrukció idején – a Református Gimnázium diákjai használják az épület nagy részét középiskolai kollégiumként.

Jelenleg hallgatóink a DE–TEK Kossuth Lajos III. Kollégiumban laknak, az első szemeszterben 124, februártól 120 hallgató. A modern, minden igényt kielégítő kollégiumban két szint áll hallgatóink rendelkezésére.

Három év múlva fog elkészülni az Andaházy-Szilágyi Leányinternátus épületében (4026 Debrecen, Poroszlay út 10.) a DRHE Szakkollégium. Az átalakítás után az öt épületszárnyban, 2-3 fős szobákban, 204 fő elhelyezésére lesz lehetőség. Ehhez társul még a teljes felújítás után a Maróthi György Kollégium, és továbbra is rendelkezésre áll majd 200 férőhely a Kossuth kollégiumban.

Könyvtáraink

A Teológiai Szakkönyvtár az egyetem hitéleti képzéseit és a hittudományok területén végzett kutatómunkát hivatott első rendben kiszolgálni. Ehhez a feladathoz rendelkezik egy 40 ülőhelyes olvasóteremmel, 8 terminálként működő számítógéppel, illetve a dolgozók használatában lévő 5 számítógéppel. Két főállású és két négy órás munkaidőben dolgozó egyetemi végzettségű könyvtáros szolgálja ki az olvasókat, összesen heti 52 órában. A nyomtatást, fénymásolást egy multifunkcionális, színes nyomtatásra is alkalmas 2 éves gép és egy már 700.000 másolatot kiszolgált öreg fénymásoló végzi. A számítógépek kora 10-11 év. A tartalom-szolgáltatás a hagyományos könyv- és folyóirat-kölcsönzés, helyben olvasás formájában történik. Egy internetes tudományos adatbázis hozzáférhető könyvtárunkon keresztül, az EBSCO. A könyvtár kb. 100.000 dokumentumot birtokol, ebből az elektronikus katalógus, amely folyamatos fejlesztés alatt áll, 30.000 dokumentumot tartalmaz. A könyvtár – a Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Nagykönyvtárral együtt – a Debreceni Egyetem könyvtárainak Corvina rendszerű központi katalógusához csatlakozik. A beszerzésre fordítható keret már hosszú ideje változatlan, évi 1,5 millió Ft. Az állomány elektronikusan jelenleg még nem kölcsönözhető. Fejlesztéséhez hagyományosan nagymértékben hozzájárulnak a különféle adományok, illetve olyan akciók, mint a Márai-program.

A Maróthi György Könyvtár 2000 óta nyilvános könyvtárként működik. A könyvtár állománya közel 100 ezer kötet, melynek 40%-a pedagógiai és pszichológiai szakirodalom. A könyvtár külön állományegysége a Tankönyvtár, amely a tanító, valamint az informatikus könyvtáros szak hallgatóinak gyakorlati képzését hivatott támogatni. Itt találhatóak azok az általános iskolai tankönyvek, tankönyvcsaládok, tanári kézikönyvek 1-6. osztályig, amelyek a legelterjedtebbek és leggyakrabban használatosak az általános iskolai oktatásban. A sokoldalú képzés támogatására gazdag szakfolyóirat állománnyal rendelkezünk.

A könyvtár 22 modern számítógépével, 20 férőhelyes olvasótermében jól felkészült szakember segíti a hallgatók, kutatók munkáját, heti 32 órában. Az állomány 95%-át tartalmazza az elektronikus katalógus (S-LIB Könyvtári Lekérdező rendszer), a TIOP pályázatnak köszönhetően pedig lehetővé vált a könyvtár távoli elérése is. A sikeres NKA pályázat széleskörű állományvédelmet tett lehetővé. A beszerzésre fordítható keret évi 3 millió Ft.

Informatikai feltételek

Egyetemünk hálózatán az informatikai szolgáltatásokat az egyetemi Informatikai Szolgáltató Csoport nyújtja. Az intézményi rendszer a Debreceni Egyetemen keresztül éri el az országos akadémiai és közintézményi 20 Gbit/sec hálózatot (HBONE), amin keresztül elérhető az internet is. Az egyetemi hálózat főként optikai kapcsolatok segítségével köti össze az egyetem tevékenységéhez szorosan kapcsolódó szervezeti egységeket, és kiszolgálja a végfelhasználói számítógépeken keresztül a felhasználókat.

Az egyetem központi épületében – a nem hitéleti képzések és szervezeti egységek átköltöztetése során – az informatikai belső hálózatot 2013-ban ideiglenesen fejlesztettük tovább, az épületet több helyen újrakábeleztek és korszerűbb aktív eszközöket szereltünk be a biztonságos üzemeltetéshez.

Egyetemünkön jelenleg több mint 200 hálózatba kötött munkaállomás üzemel, közel ennyi IP telefont használunk. A szolgáltatásokat 18 szerver biztosítja. Sajnos a munkaállomásoknak kevesebb, mint egyötöde fiatalabb három évnél (18%), több mint a fele pedig (57%) hat évnél is régebbi:

Életkor	Darabszám
0–3 éves	38
4–6 éves	54
6 évesnél régebbi	120
Összesen:	212

51. tábla: Munkaállomások életkora (2013)

Az épületben teljes egészében elérhető WiFi hálózatot alakítottunk ki, 8 fejállomással szolgáltatunk mobil elérést a közösségi és oktatási terekben. A hivatalokban, intézetekben minden oktatásszervezőnek, ügyintézőnek külön gépe van, multifunkciós eszközökhöz csatlakoztatva. A hallgatói gépterem reggel 8 órától este 21 óráig látogathatók, informatikusi felügyelet segíti a hallgatói munkákat. Három multimédiás előadóterem támogatja az előadások megtartását, ezen túl 4 szemináriumi terem rendelkezik interaktív táblával is, ezen felül 3-4 mobil számítógép, projektor eszköz biztosítja az oktatás informatikai hátterét. A tantárgyi kurzusok adminisztrációját, hallgatói segédletekkel, feladatokkal való ellátását a blended learning elvét követve évek óta egy, az intézmény által működtetett elearning portál segíti.

Az egyetem központi épületének tervbe vett felújítása után a megvalósuló fejlesztés eredményeként minden tagintézmény gyors megbízható optikai kábeles hálózati kapcsolaton keresztül lesz elérhető. Az irodákban megtöbbszöröződnek a hálózati végpontok számai, és ezzel együtt mindenütt kialakításra kerülnek az IP telefonálás lehetőségei, valamint az épület egészében WiFi hálózat is használható lesz. Szervereink funkcióit áttekintve racionalizálunk és a fenntartó által működtetett Informatikai Központ erőforrásait jobban kihasználva igyekszünk korszerű infokommunikációs hálózatot üzemeltetni.

Testnevelés, tömegsport

Egyetemünkön az integráció óta a Testnevelési Tanszék koordinálja a hallgatók kötelező testnevelési foglalkozásait. A Debreceni Egyetemmel kötött együttműködési megállapodás ugyanakkor lehetővé teszi, hogy hallgatóink térítésmentesen részt vegyenek a Debreceni Egyetem testnevelési foglalkozásain is. A Péterfia utca 1–7. szám alatti épületből való kiköltözéssel egyetemünk saját tornatermét elveszítette, a testnevelési foglalkozásokat jelenleg a városközpont egyik üres közoktatási intézménye tornatermének bérlésével oldja meg. A hallgatói tömegsport szervezésében a Hallgatói Önkormányzat komoly szerepet vállal – és ehhez a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma az épületünkkel közös udvaron

elhelyezkedő, kisméretű tornatermének szabad kapacitását a hallgatóink rendelkezésére bocsátja.

Étkeztetés

Egyetemünkkel azonos ingatlanon, a Debreceni Református Kollégium területén közétkeztetés működik, amely a hét minden munkanapján, az egyetemi oktatók és hallgatók, valamint a középiskolai tanárok számára külön étkezőben kínál kedvező áron ebédelési lehetőséget. A választék gazdag: az érdeklődők három menüből és két egyéb főételből választhatnak.

A tanári társalgóban adminisztratív munkatársaink és oktatóink számára berendezett minikonyha áll a rendelkezésére, ahol a magukkal hozott ebédet megmelegíthetik és elfogyaszthatják, illetve maguk számára kávé és teát készíthetnek.

A hallgatók étkezését segíti az épületben található két, mikrohullámú sütővel felszerelt hallgatói teakonyha is.

Egyetemünk területén 3 snack ételautomata és 9 kávéautomata működik, ebből a 3 snack-étel automata és 6 kávéautomata a hallgatók számára is elérhető.

3.5 Az intézmény versenytárselemzése

Az intézmény potenciális versenytársai, velük szemben azonosítható versenyelőnyök és hátrányok értékelése

A hitéleti képzések vonatkozásában egyetemünk a Magyarországi Református Egyház négy felsőoktatási intézményének, illetve két egyetemének egyike. Történetileg a legrégebbi, folyamatosan működő felsőoktatást is folytató, majd egyetemi szintű intézménye országunknak, hitéleti szakkínálatával és hallgatói létszámával pedig egyaránt megelőzi a másik három intézményt.

Valós versenytársi helyzet azonban a négy intézmény között nem áll fenn, hiszen az intézményeket fenntartó egyházkerületek alapvetően regionális hitéleti képzést folytatnak, arra törekedve, hogy saját egyháztagjaikat, illetve leendő egyházi alkalmazottaikat a saját, területileg illetékes intézményükben képezzék ki. Lényegében csak a levelező és esti képzések terén törekcszenek az intézmények országos beiskolázásra, ám ezen a téren részben egyházkerületi, részben intézményközi (hallgatólagos) megállapodások gondoskodnak a kiegyenlítődésről.

Versenyhelyzet alakulhatna ki elméletileg egyetemünk és a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, valamint a Babeş-Bolyai Tudományegyetem hitéleti képzéseivel, ám a földrajzi távolság egyrészt ennek természetes határt szab, másrészt a fenntartó egyházak közötti megállapodások szellemében, a határon túli magyar felsőoktatási intézmények támogatása érdekében, önkorlátozással élünk.

Tanítóképzés Hajdú-Bihar megyében kizárólag egyetemünkön folyik, sőt e szak vonatkozásában az egész Tiszántúlon meghatározó a szerepünk, a Debreceni Egyetem pedig nem kívánt eddig e téren versenyhelyzetet teremteni velünk. Az elmúlt évek hallgatói létszámcsökkenése ellenére országos viszonylatban is sikerült megőriznünk vezető

szerepünket: a hallgatói létszám tekintetében változatlanul a magasan vezető ELTE Tanító- és Óvóképző Karát követő élemezőnyhöz tartozunk olyan intézményekkel együtt, mint a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kara Győrött, illetve a Szegedi Egyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kara.

Az informatikus könyvtáros képzést tekintve a Debreceni Egyetemmél sikerült megvalósítanunk a képzési profilok elkülönítését, és ez, a szak állami támogatott férőhelyeinek jelenlegi állása szerint, biztosítja mindkét intézményben a képzés jövőjét. Míg ugyanis a Debreceni Egyetem képzése elsősorban elméleti és inkább informatikai irányultságú, a mi képzésünk erősen gyakorlatorientált és a könyvtárosi ismeretekre helyezi a hangsúlyt. Nagy vonzerő az intézményünket választók számára a képzés 50 éve alatt megszerzett hírnév, a kiváló gyakorlóhelyek bevonásával szervezett gyakorlatias képzés és az a több évtizedes könyvtárosi tapasztalat, amellyel a szak oktatói rendelkeznek - tudományos minőségük mellett.

Versenyhelyzet alakult ki viszont egyetemünk és a Debreceni Egyetem között a kommunikáció képzés területén. Intézményünk BA szinten, gyakorlatias jellegű képzése keresett és elismert volt a régióban, és állta a versenyt a Debreceni Egyetem jóval elméletorientáltabb képzésével, ám az államilag finanszírozott férőhelyek elosztásával, illetve elvonásával, kisebb intézményként, mi kerültünk abba a helyzetbe, hogy a képzést kénytelenek vagyunk felmenő rendszerben kifuttatni.

A Szociális és ifjúsági munka felsőoktatási szakképzés esetében sikerült a Debreceni Egyetem képzésétől markánsan megkülönböztethető profilt kialakítanunk: míg nálunk a szociális munka a befogadó szak, nálunk a tanító szakon várjuk a tanulóiraikat folytatni vágyókat, így elsősorban az ifjúságsegítő professzió pedagógiai és animációs feladatait hangsúlyozza a képzésünk. Bízunk benne, hogy képzési programunk jövője biztosított.

Az intézmény potenciális partnerei, velük kapcsolatban azonosítható együttműködési lehetőségek és szinergiák értékelése

Az előző fejezetben ismertetett helyzet miatt a hitéleti képzések terén együttműködési szinergiák kialakítására a fenntartó egyházkerületek felől hozzánk nem érkezett igény. Képzéseinket a hitéleti szakok vonatkozásában egyedül működtetjük, partnerségünk – a folyamatos szakmai kapcsolattartás és a doktorképzés, valamint a habilitációk mellett – leginkább a szakalapítási konzorciumokra korlátozódik. Egyedül a Sárospataki Református Teológiai Akadémiával van együttműködési megállapodásunk, amelynek értelmében a Doktori Iskolánk oktatói karába az ő oktatóikat is foglalkoztatjuk, és számukra témavezetői feladatokat biztosítunk.

Komoly potenciális partnerünk azonban a Debreceni Egyetem, amely, történelmi gyökereinél fogva is, őszintén elkötelezett a velünk való együttműködésre, munkánk támogatására. A két egyetem közötti együttműködési megállapodás kiterjed egymás hallgatóinak tandíjmentes képzésére, a szabad áthallgatásra, a könyvtárak közötti együttműködésre, a közös könyvtári digitális katalógus kiépítésére, a sport- és szabadidős infrastruktúrák szabad használatára, hallgatóink számára a testnevelési kurzusok felkínálására, a doktori iskoláink közötti együttműködésre és természetesen közös képzések indítására, valamint egymás képzési programjai számára bizonyos részképzési modulok felkínálására is.

A hitéleti képzések terén így a Debreceni Egyetemmél közös képzésként működtetjük a hittanár-nevelő mesterszakot, amennyiben a Debreceni Egyetem biztosítja a pedagógiai és pszichológiai tantárgyak („tanárképesítő modul”) oktatását. Partnerünk oktatói közreműködnek a pasztorális tanácsadás és szervezettefejlesztés MA szakunk, valamint a katekéta-lelkipásztori munkatárs BA szakunk működtetésében is, jogi, illetve pedagógiai

szakismeretüket és képzési kapacitásukat kínálva fel nekünk. A Debreceni Egyetemre az osztatlan tanárképzésre történő átállás során is számítunk.

Az informatikus könyvtáros képzés terén is folyamatos, jó együttműködés zajlik a két intézmény között: Végzett hallgatóink továbbtanulhattak és -tanulhatnak jelenleg is a DE informatikus könyvtáros szakán, és ott egyetemi, illetve mesterszakos diplomát szerezhetnek. Minden évben több hallgatónk élt, és él jelenleg is ezzel a lehetőséggel. Az egyetem informatikus könyvtáros szakának oktatói közül néhányan tanítanak a mi képzésünkben is, mint ahogy a mi munkatársaink is részt vesznek az egyetem informatikus könyvtáros képzésében. A jó partneri kapcsolatok között kell megemlíteni nálunk a MINOR képzés bevezetését a 2009/2010-es tanévtől kezdődően. Együttműködési megállapodást dolgoztunk ki a Debreceni Egyetem Informatikai Karával, melynek értelmében azok a hallgatók, akik nem informatikus könyvtáros szakon tanulnak intézményünkben, és informatikus könyvtáros szakunkon 6 félév alatt 50 kredit értékű tantárgyat teljesítenek, a Debreceni Egyetem informatikus könyvtáros szakán mesterképzésben vehetnek részt, és egyetemi diplomát szerezhetnek.

Mivel tanító szakos hallgatók pedagógiai végzettséggel is rendelkeznek, az 50 kredit teljesítésével a pedagógia tanár – könyvtár-pedagógia tanár szakon is továbbtanulhatnak a Debreceni Egyetemen mesterképzés keretében.

3.6 A fenntartható fejlődés szempontjainak értékelése

Képzési tevékenységek

Kis, egyházi fenntartású intézményként a fenntarthatósághoz kapcsolódó szakok indításában nem gondolkodhatunk. Ám az élhető jövő kialakításához szükséges általános értelmiségi kompetenciák fejlesztése nekünk is célunk és feladatunk.

A hitéleti szakok esetében a hosszú távú gondolkodásra és a felelősségvállalásra való nevelés a képzés természetes és fontos része, ami a tanító szak esetében is markánsan van jelen. Ugyanakkor a teremtésvédelem a bibliai és a szociáletikai tantárgyak keretében nevesítve is előkerül, hangsúlyozva a teremtett világért szóló felelősségünket a bibliai „örizd és műveld” gondolat jegyében. A pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés hitéleti szak esetében ezen felül a rendszergondolkodás is a kialakítandó kompetenciák egyike.

Mindezen túl a szabadon választható tantárgyak keretében rendszeresen kerülnek meghirdetésre a természetvédelemmel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tantárgyak, gyakran terepgyakorlattal és ökológiai bemutatótermek látogatásával egybekötve.

Kutatás-fejlesztés

Egyetemünk kifejezetten fenntartható fejlődést segítő K+F alapkutatásokat a Szociáletikai és Egyházzsociológiai Tanszékének keretében végez, mindenekelőtt a keresztyén teremtésvédelem területén, és segíti e témakörben publikációk elkészültét és megjelenését.

Társadalmi szolgáltatások

Egyetemünk a fenntartható fejlődés terén meghatározó, felelős tagja kíván lenni környezetének, tudatosan segíteni kívánja a fenntarthatóság felé történő elmozduláshoz szükséges változásokat, készséggel vállalva szerepet a regionális fejlesztési célok

meghatározásában, a demokratikus, az állampolgárok bevonására épülő programok kialakításában, hallgatóinak aktív bevonásával is.

Intézményi működés

Egyetemünk fenntartója a beruházási és felújítási projektjeiben, így az egyetemünk infrastrukturális megújítására elnyert pályázatában is célul tűzte ki intézményünk infrastruktúrája és működtetése által használt környezeti erőforrások terhelések racionalizálását, optimalizálását. Ennek érdekében a tervezésre, beruházásra, felújításra, közbeszerzésre vonatkozó döntéseinél mérlegelte a környezeti és társadalmi hatásokat is, mindenekelőtt az energiahasználat csökkentése, a megújuló energiaforrások (napkollektorok) bevonása, a beszerzett és felhasznált anyagmennyiség, a hulladékcsökkentés, külső és belső környezet minősége terén.

3.7 Az intézmény szervezeti önállóságának értékelése

Egyetemünk a fenntartó döntésének értelmében, 2011 szeptemberével lezáródóan, jelentős felsőoktatási integrációs lépés részese volt, amikor a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola beolvadással integrálódott az intézménybe. Az integrációval Debrecen két református egyházi fenntartású felsőoktatási intézménye egyesült, és végzi tovább a munkáját Debreceni Református Hittudományi Egyetem néven.

Az integráció eredményeként egyetemünk átvette a volt főiskola mint jogelőd intézmény képéseit, hallgatóit, oktatási helyszíneit, tanszékeit és teljes oktatói karát.

Az integráció az intézmény szervezeti és működési rendjének jelentős átalakítását tette szükségessé, amely munka – hosszabb előkészületek után – már az integrációt megelőző tanévben megkezdődött. Az Nftv. értelmében létrehozott Ideiglenes Intézményi Tanács elfogadta egyetemünk új Szervezeti és Működési Szabályzatát, majd a megválasztott új Szenátus sorra alkotta meg az SzMSz mellékleteit, összehangolva a volt két intézmény működését. A szabályzatalkotási folyamat egyik utolsó lépéseként került sor a Minőségbiztosítási Szabályzat elfogadására (2013. december 10.), ami jelen Intézményfejlesztési Terv megalkotásának az alapfeltételeit is megteremtette.

További integráció elméletileg a Magyarországi Református Egyház keretében működő, egyházi fenntartású intézményekkel lehetséges lenne. Az MRE Zsinatának elnöksége elvi síkon már kezdeményezte különböző integrációs forgatókönyvek, valamint ezek előnyeinek és hátrányainak végiggondolását. Hivatalos állásfoglalást azonban az MRE Zsinata – amely saját hatáskörében meghatározza a magyarországi református felsőoktatási stratégiát – végül nem fogadott el. A kérdés a jelentős állami elvonások megindulásával vetődött fel, amelyek elsősorban a nem csak hitéleti képzést folytató két egyetemet és fenntartóit érintették hátrányosan. További érvként hangzott el ebben az összefüggésben a négy felsőoktatási intézményben az oktatói utánpótlás nehézségei.

Egyetemünk a jelenlegi jogi, egyházpolitikai és kormányzati szándékokat figyelembe véve úgy véli, hogy

- egyetlen integrációs modell sem eredményez az MRE számára jelentős mértékű költségmegtakarítást,

- az integráció során beolvadással megszüntetendő intézmények esetében a fenntartó számára kisebb egyházpolitikai kihívás és kisebb anyagi teher a saját intézmény deficitjének fedezése, mint egy integrált nagy egyetem deficitjének rá eső hányadát vállalni,
- a megszüntetendő intézmények történelmi jelentőségű, s ezért piaci értékesítésre aligha bocsátható, rendeltetésében pedig radikálisan nem módosítható egyházi ingatlanjainak fenntartási költségeit a fenntartó a funkcióváltás esetén csak a jelenleginél nagyobb ráfordítással tudná megoldani,
- az integráció során megszüntetendő intézmények az adott egyházkerület kisugárzással bíró szellemi, évszázados hagyományokkal és gazdag regionális beágyazottsággal bíró központjai, s ebben a funkcióikban egy távolabbi, központi egyetemmel nem pótolhatók,
- a felsőoktatási szakemberek utánpótlásában a több képzési helyszín – a kritikus tömeg és a képzési piramis elve alapján egyaránt – nagyobb előnyökkel jár, mint hátrányokkal,
- egyetemünk számára a jelenlegi szervezeti önállóság megőrzése a legalkalmasabb forma küldetésének betöltéséhez és fejlesztési céljainak megvalósításához.

Mindezek alapján a fenntartónak azt javasoljuk, hogy egyetemünk részvételével további intézményi akkreditációt, úgymint hálózati együttműködést, affiliációt, beolvadást, integrálást – rövid és középtávon – ne hajtson végre.

3.8 C-SWOT analízis

Intézményünk 2013. december 19-én két nevelői értekezlet keretében készítette el C-SWOT analízisét, melynek eredményeit egyetemünk vezetősége, a szakfelelősökkel kiegészülve, 2013. december 20-án foglalta össze. Az összedolgozást követően az értekezlet résztvevői pontozásos szavazással nyilvánítottak véleményt arról, hogy az egyes szempontokat az adott kategóriában mennyire érzik valóban jellemzőnek és fontosnak, magasabb pontot adva a fontosabbnak és jellemzőbbnek ítélt szempontokra, és alacsonyabbat a kevésbé annak ítéltre. Minden résztvevő az adott kategóriában legfeljebb öt szempontot értékelhetett pontokkal, így voltak olyan szempontok, amelyeket a munkatársak ugyan nevesítettek, de végül vezetői értékelésben pontot nem kapott.

Az analízis eredményei a következők:

Erősségek:

- Jelentős hagyományok, szakmai múlt (48 pont)
- Szakmailag felkészült, tapasztalt, elkötelezett, nyitott, esetenként több végzettséggel is rendelkező oktatók (40 pont)
- Gyakorlatorientált képzések, szakmai gyakorlattal is rendelkező oktatók magas aránya, tapasztalt gyakorlatvezetői kör (40 pont)
- Kedvező földrajzi fekvés – határon átívelő vonzáskörzet (32 pont)
- Kiterjedt hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer az oktatás és a pályázati tevékenység terén, a Debreceni Egyetemhez igazított szakstruktúra, közös képzések (22 pont)
- Egyértelmű jövőkép a meghatározó szakok vonatkozásában (14 pont)

- A képzési formák és struktúrák széles választéka (10 pont)
- Egyetemünkön az oktatás és a kutatás tárgyi feltételei megfelelőek, az infrastruktúra kihasználtsága gazdaságos (6 pont)
- Rugalmas viszonyulás a változó felsőoktatási igényekhez és lehetőségekhez (0 pont)

Gyengeség

- Minősített oktatók alacsony aránya, egyenetlen eloszlása, a minősítettség megszerzésére irányuló szándék alacsony foka, részben a nyelvtudás hiánya miatt (56 pont)
- A kutatási területek szétforgácsoltsága, kevés jól működő tudományos műhely, a kutatások, publikációk, konferenciák belső támogatási eszközeinek alacsony foka (44 pont)
- Hiányos együttműködés az oktatók és intézetek között, egymás elismerésének deficitje (42 pont)
- Az egyháziasság mértéke nem egyenletes, az intézményi missziói munka infrastruktúrája hiányos (24 pont)
- Intézményi szinten alacsony publikációs ráta és hajlandóság (22 pont)
- Erőtlen intézményi PR tevékenység (16 pont)
- A könyvtári kapacitás széttagoltsága, a könyvtári állomány digitális feldolgozottságának alacsony foka (12 pont)
- Az idegen nyelvű kurzusok alacsony száma, az idegen nyelvű kurzusok iránti motiváltság alacsony foka a hallgatók körében (4 pont)
- Az alkalmazottak előzetes bevonása a döntés-előkészítési folyamatokban hiányos (4 pont)
- Alacsony oktatói mobilitási készség (0 pont)

Belső korlátok

- A behatárolt oktatói létszámkeret nem kedvez a tudományos utánpótlás nevelésének (54 pont)
- Oktatók leterheltségének egyenetlensége (44 pont)
- Oktatók motiváltságának alacsony foka a szakmai továbblépés terén (a fokozatszerzés után lanyhuló kutatói kedv, a reálisnak ítélt kihívások hiánya) (36 pont)
- Az oktatói és alkalmazotti többletmunka elismerésének hiánya (32 pont)
- Az épület műemléki jellegéből adódó kötöttségek (18 pont)
- A tantermi felszereltség hiányosságai, az informatikai berendezések kora, műszaki állapota, nehezen tervezhető fejlesztések (18 pont)
- Korlátozott létszámfejlesztési lehetőségek (10 pont)
- Feladatkörök és intézkedési kompetenciák átfedése (8 pont)
- Hiányos a hallgatók idegen nyelvi tudása, a nyelvvizsgával már rendelkezők a nyelvtanulásban motiválatlanok (4 pont)

Külső korlátok

- Az állami finanszírozás és egyéb külső források kiszámíthatatlansága, folyamatos csökkenése (66 pont)
- A jelentkezők előzetes kompetenciáinak szűkülése (44 pont)
- Gyakran változó felsőoktatási jogi környezet (26 pont)

- Szűkülő képzési paletta (26 pont)
- A bolognai képzési rendszer nehézkessége (18 pont)
- Az önálló intézményi pályázati lehetőségek beszűkülése (14 pont)
- Az MRE és a fenntartó egyházkerület nem használja ki az intézmény felnőttképzési kapacitását (10 pont)
- A jelentkezők elkötelezettsége csökken az értelmiségi létforma iránt (10 pont)
- A fenntartói szerepvállalás alacsony foka a stratégiai tervezés területén (4 pont)
- Demográfiai hullámvölgy (4 pont)
- A fokozatszerzés feltételeinek folyamatos szigorítása a magyar felsőoktatásban (0 pont)
- Tudományos megbízások hiánya (0 pont)
- Nem vagy nehezen konvertálható diplomák (0 pont)

Lehetőség

- Épületrekonstrukció, stabil, hosszú távú oktatási-kutatási és nevelési infrastruktúra kialakítása (54 pont)
- Az országos felsőoktatásban lezajló integrációs folyamatok révén bizonyos szakok megerősödése, minősített oktatókkal való megerősítése (50 pont)
- Képzési kínálat bővítése, kihasználva a Debreceni Egyetemmel fennálló történelmi kapcsolatokat és a nemzetközi partnerekkel kötött megállapodásokat (42 pont)
- Új felsőfokú és felsőfokú végzettséget nem nyújtó képzési formák kidolgozása (36 pont)
- Hazai és nemzetközi pályázati együttműködések intenzívebb kihasználása (26 pont)
- Nemzetközi oktatási szintéren való megjelenés (12 pont)
- Multimédiás elearning tapasztalatok, korszerű modern tanulásszervezés (6 pont)
- Multikulturális nevelés (6 pont)
- Az akkreditáció eredményeinek nemzetközi szintéren való elismertetése (0 pont)

Veszélyek

- A demográfiai trendek miatt a potenciális jelentkezők körének várható szűkülése (68 pont)
- Az oktatói bázis kritikus szint alá csökkenése (46 pont)
- A felsőoktatásban lezajló országos folyamatok (44 pont)
- Az önköltséges képzések egyre szélesebb rétegek számára elérhetetlenek (26 pont)
- Formai minősítési szempontok merev érvényesítése a hazai felsőoktatásban (16 pont)
- A szakmai gyakorló felületek hosszú távú biztosításának nehézségei (16 pont)
- A testnevelés oktatásához szükséges sportlétesítmények felületének csökkenése (8 pont)

4. Az új Intézményfejlesztési Terv stratégiai kérdései

4.1 Stratégiai irányok meghatározása

A fenntartó az alábbi stratégiai irányokat, illetve prioritizálást várja el egyetemünktől:

Stratégiai terület	Stratégiai dilemma	Stratégiai Opciók			
Oktatás	Az intézmény képzésterületi fókuszai	Fejlesztés	<u>Szinten tartás</u>	Leépítés	
	Képzési szint fókusz	Fejlesztés	<u>Szinten tartás</u>	Leépítés	
	Tevékenységi hatókör: hitéleti szakok	Lokális	Regionális	<u>Országos</u>	<u>Nemzetközi</u>
	Tevékenységi hatókör: nem hitéleti szakok	Lokális	<u>Regionális</u>	Országos	Nemzetközi
	Felnőttképzési aktivitás: hitéleti szakok	<u>Fejlesztés</u>	Szinten tartás	Leépítés	
	Felnőttképzési aktivitás: nem hitéleti szakok	<u>Fejlesztés</u>	Szinten tartás	Leépítés	
	Képzési kínálat kialakításának motivációja	Hallgatói kereslet	<u>Hallgatói kereslet és munkapiaci igények</u>	Munkaerőpiaci igények	
Kutatás-Fejlesztés és Innováció	Tevékenység súlya az alaptevékenységekben	Fejlesztés	<u>Szinten tartás</u>	Leépítés	
	Intézményi szerep az innovációs láncban	Tudományos alap kutatások	<u>Egyensúly az alap- és alkalmazott kutatások között</u>	Elsősorban piaci, alkalmazott kutatás	
	Tevékenység kiemelt területei	Fejlesztés	<u>Szinten tartás</u>	Leépítés	
	Tevékenység hatóköre	Lokális	Regionális	<u>Országos</u>	Nemzetközi
Intézmény-irányítás	Belső működési struktúra átalakítása	Nem tervez változásokat	<u>Változásokat tervez</u>	Jelentős változásokat tervez	
Szervezet önállóság		<u>Nem tervez változtatásokat</u>	Laza tematikus vagy hálózatos együttműködés elképzelhető	Intézményi szövetség kialakítása elképzelhető	Intézményi integrációt tervez
Gazdálkodás	Gazdálkodás stratégiája	<u>A működési hiány csökkentésére törekszik</u>	Gazdálkodási egyensúlyra törekszik	Gazdasági eredményre törekszik	
	Gazdálkodási egyensúly fenntartásának módja	<u>Inkább kiadáscsökkentésre törekszik</u>	Kiadáscsökkentésre és bevételnövelésre egyaránt törekszik	Inkább bevételnövelésre törekszik	
	Vállalkozási, szolgáltatási tevékenység intenzitása	Fejlesztés	<u>Szinten tartás</u>	Leépítés	
Humán erőforrás	Oktatók-kutatók státusza	A lehető legkevesebb főállású	<u>A jelenlegi arányok megőrzése</u>	Döntően főállású	
	Kapacitások fenntartása	Fejlesztés	<u>Szinten tartás</u>	Leépítés	
	Oktatói-kutatói utánpótlás biztosítása	Döntően külső erőforrások bevonásával	<u>Külső és belső erőforrások kiegyensúlyozásával</u>	Döntően belső erőforrások biztosításával	
Infrastruktúra	Létesítménykapacitások fenntartása	Fejlesztés	<u>Szinten tartás</u>	Leépítés	

Stratégiai terület	Stratégiai dilemma	Stratégiai Opciók		
	Létesítménygazdálkodás	Jelentős változásokat tervez	Nem tervez jelentős változásokat	
Kiválósági minősítésre való törekvés		<u>Az intézmény kiemelt egyházi felsőoktatási intézmény minősítésre törekszik</u>	Az intézmény kutatóegyetem minősítésre törekszik	Az intézmény nem törekszik kiválósági minősítésre

52. tábla: A stratégiai irányok fenntartói kijelölése (2014–2018)

Az intézmény a fenti stratégiai irányoknak megfelelően definiálja, hogy milyen irányba csoportosítja erőforrásait, kijelölve egyben azokat az irányokat is, amelyeket nem kíván követni.

4.2 Jövőkép meghatározása

4.2.1 Tevékenységre vonatkozó jövőkép meghatározása

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem 2018-ra a református egyházi felsőoktatásban és a régió tanítóképzésében betöltött vezető szerepét megőrizve, oktatási, kutatási tevékenységét integráltan szervező egyetem lesz.

Az intézmény a fenntartó egyházkerület munkaerő-igényének, nem hitéleti szakjainak vonatkozásában pedig a piaci igényeknek és az önfinanszírozás követelményének megfelelő képzési portfólió biztosításával szolgálja a Magyar Református Egyház, valamint a regionális társadalmi-gazdasági szereplők képzési és munkaerő-piaci igényeit.

Az oktatási tevékenység kiemelkedő színvonalát a minősített oktatók magas számaránya, folyamatos kutatói és publikációs tevékenysége, valamint szakmailag kimagasló gyakorló-helyek biztosítják. Egyetemünk fontosnak tartja a gyakorlati és az elméleti képzés optimális, az adott képzési szintnek megfelelő egyensúlyát. Egyházi fenntartású intézményként a versenyképes diplomához szükséges tudás és kompetenciák mellett hallgatóit a református keresztyén értékekkel és hagyományokkal is megismerteti, számukra szellemiségéből adódó értékmintát közvetít, hitéleti szakos hallgatóit pedig az egyetemi lelkesedésen, a személyes tutori rendszeren és oktatóik példamutatásán keresztül hitelveik és választott élethivatásuk melletti elkötelezettségre ösztönzi.

A DRHE kutatási tevékenysége publikációkban, idézettségben, pályázati bevételekben mérhető eredményessége református egyházi viszonylatban kiemelkedik, országos és ökumenikus viszonylatban pedig más egyetemek bölcsész- és tanárképzést folytató karaival összemérve is jó. Egyetemünk kutatási fókuszterületei (hittudományok, neveléstudományok, pszichológiai tudományok, művészeti és művelődéstörténeti tudományok, egyéb bölcsész tudományok) a hit, lelki egészség, antropológia és a nevelés témakörében felmerülő társadalmi, közegyházi, tudományos és gazdasági kihívások megválaszolására irányulnak, és a világban zajló globális változásokhoz, valamint a keresztyén egyházakban lezajló szociológiai folyamatokhoz igazodnak. Az e folyamatokra reflektáló teológiai diskurzusokban oktatóink, kutatóink aktív és kezdeményező szerepet vállalnak.

Egyetemünk a felnőttképzés terén a megyében és a régióban a tanítók továbbképzésében meghatározó, a pedagógusok továbbképzésében jelentős szerepet tölt be, határon túli magyar vonatkozásban pedig megőrzi aktivitását. A Tiszántúli Református Egyházkerületben a

DRHE az egyházi felnőttképzés terén kezdeményező, nem lelkeszi egyházi alkalmazottak továbbképzésében pedig országos szerepet tölt be.

A hallgatók tudományos tevékenységének támogatása az egyetemen kiemelt szerepet játszik, felkészült szakembereket kínálva a kárpát-medencei magyar egyházi közösségeknek és Kelet-Magyarország közoktatási intézményeinek, doktori iskolája révén pedig szakmai utánpótlást biztosítva a magyar protestáns egyházi felsőoktatásnak, valamint a hittudományok, vallástudományok terén a hazai tudományos életnek.

4.2.2 Szervezetre vonatkozó jövőkép meghatározása

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem egyházi fenntartású, önálló, hatékonyan működő egyetem.

4.3 Stratégiai célok, valamint a hozzájuk kapcsolódó stratégiai akciók, mutatószámok/sikerkritériumok, határidők és felelősök meghatározása

A fejezetben a stratégiai célok megvalósítását célzó stratégiai akciók, valamint a stratégiai célok elérését jelző mutatószámok/sikerkritériumok definiálására, bemutatására kerül sor. A stratégiai akciók jól körülhatároltak, időben ütemezettek, a stratégiai mutatószámok/sikerkritériumok egyértelműen mérhetőek/világosan definiáltak és oksági kapcsolatban állnak a kapcsolódó stratégiai célokkal. Egy stratégiai célhoz több stratégiai mutatószám és stratégiai akció, illetve egy stratégiai mutatószámhoz több stratégiai akció is kapcsolódhat. A fejezetbe a 2013. évi intézményi és hitéleti akkreditáció során a Látogatóbizottság észrevételeire épülő, az intézmény Szenátusa által elfogadott Akkreditációs intézkedési terv elemei is beépítésre kerültek.

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
1.	A képzési portfólió aktualizálása: 1 szak kivezetése, egy új osztatlan hitéleti szak, egy új hitéleti MA szak, 1 új hitéleti szakirányú továbbképzési szak, 1 OKJ képzés bevezetése			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
1.1.		<i>Kommunikáció szak kivezetése 1: folyamatos oktatás</i>	2016.07.31.	<i>rektor, intézetvezető</i>
1.2.		<i>Kommunikáció szak kivezetése 2: oktatás, utolsó (első) záróvizsga</i>	2017.07.31.	<i>rektor, intézetvezető</i>
1.3.		<i>Osztatlan hittanár-nevelőtanár szak bevezetése</i>	2015.09.01.	<i>rektor, intézetvezető</i>
1.4.		<i>KLM – Kántor szakirány indítása</i>	2017.07.31.	<i>szakfelelős, rektorhelyettesek</i>
1.5.		<i>a Hittanár-nevelőtanár MA szak kivezetése</i>	2017.07.31.	<i>rektor, intézetvezető</i>

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
1.6.	Akkreditációs intézkedési terv, 35. pont	KLM szak: hosszú távú piackutatás, a munkáltatók és potenciális hallgatók igényeinek felmérése	2015.12.31.	szakfelelős, intézetvezető
1.7.	Akkreditációs intézkedési terv, 41. pont	A Kántor szak vonatkozásában széleskörű igényfelmérés	2015.12.31.	szakfelelős, intézetvezető
1.8.	Akkreditációs intézkedési terv, 45. pont	Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szak: mélyreható vizsgálat készítése a szak iránti (várható) kereslet vonatkozásában	2015.12.31.	szakfelelős, intézetvezető
1.9.	Akkreditációs intézkedési terv, 40. pont	A Kántor BA szakról az intézményen belüli (hitéleti) továbblépés lehetőségének megvizsgálása: - a teológia MA szak beindítása - az egyéb hitéleti MA szakok belépési feltételeinek felülvizsgálata	2015.12.31.	szakfelelős, intézetvezető
1.10.	Akkreditációs intézkedési terv, 40. pont	A Kántor BA szakról az intézményen kívüli (nem hitéleti) továbblépés lehetőségének megvizsgálása, szükség szerint jogszabályi háttér módosításának kezdeményezése	2015.12.31.	szakfelelős, intézetvezető
1.11.		OKJ képzések előkészítése, ill. elindítása: egyházzenész	2016.07.31.	Felnőttképzési K., képzésfelelős, Teológiai Intézet
1.12.		A teológia MA szak beindítása	2017.07.31.	szakfelelős, intézetvezető
1.13.		Hitoktatói szakirányú továbbképzési szak beindítása	2016.07.31.	szakfelelős, intézetvezető
2.	A képzések mintatantervének aktualizálása			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
2.1.		Romológia képzés bevezetése a mintatantervekbe: hitéleti szakok: 2016.03.08. nem hitéleti szakok: 2016.06.21.	2016.07.31.	szakfelelősök, szenátus
2.2.	Akkreditációs intézkedési terv, 5. pont	A nyelvi kurzusok hatékonyságának növelése érdekében a tantárgyleírások áttekintése, szükség szerinti átdolgozása (nyelvvizsgaelőkészítők, szakfordítás)	2016.07.31.	tanszékvezető, tantárgyfelelősök
2.3.	Akkreditációs intézkedési terv, 20. pont	A tantárgyak számának és a heti óraszámának a csökkentése hitéleti szakokon: a mintatantervek áttekintése, módosítása	2016.06.21.	Teológiai intézeti értekezlet, szakfelelősök, szenátus
2.4.	Akkreditációs intézkedési terv, 32. pont	Teológia szak: a tárgyak sorrendiségének (pl. egyháztörténeti tárgyak) áttekintése	2016.02.02.	szakfelelős, tantárgyfelelősök, szenátus
2.5.	Akkreditációs intézkedési terv, 33. pont	Teológia szak: a tárgyak és az általuk fejlesztendő kompetenciák világosabb összerendezése:	2016.02.02.	szakfelelős, teológiai intézeti értekezlet,

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
		– a szak református kkk-jának zsinati módosításának kezdeményezése		szenátus
2.6.	Akkreditációs intézkedési terv, 33. pont	– a szak vonatkozó dokumentumainak módosítása	2016.02.02.	szenátus
2.7.	Akkreditációs intézkedési terv, 34. pont	KLM szak: az alapozó ismeretek között egy kredit hiányzik – a mintatanterv korrekciója	2016.03.08.	Intézeti értekezlet, szakfelelős, szenátus
2.8.	Akkreditációs intézkedési terv, 37. pont	KLM szak: a gyakorlatvezető lelkipásztorokkal, vallástanárokkal, hitoktatókkal következetes kapcsolattartás, rendszeres szakmai megbeszélések kezdeményezése. Első egyeztetés	2016.03.08.	szakfelelős, intézetvezető
2.9.		A KLM és a pasztorális tanácsadás szakok közötti kapcsolat erősítésének megvizsgálása, a szükség szerinti mintatanterv-módosítások átvezetése	2015.12.31.	Teológiai intézeti értekezlet, szakfelelősök, szenátus
2.10.	Akkreditációs intézkedési terv, 39. pont	A Kántor szakon az ifjúsági munkában hasznosítható, további hangszerek oktatásának bevezetése	2016.03.08.	Intézeti értekezlet, szakfelelős, szenátus
2.11.	Akkreditációs intézkedési terv, 42. pont	Hittanár-nevelőtanár MA és Oszatlan vallástanár szak: A csoportos szakmai gyakorlat alatt a 15 órás gyakorlótanítás bevezetése a 4. félévre – A mintatanterv, a vonatkozó tárgyleírás és a jogszabályi háttér áttekintése, a szükségesnek ítélt módosítások átvezetése	2016.02.02.	szakfelelős, intézetvezető, Intézeti értekezlet, szakfelelős, szenátus
2.12.	Akkreditációs intézkedési terv, 43. pont	A Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szakon a mintatantervben szereplő, 120 fölötti kreditek megszüntetése – A mintatanterv áttekintése, a szükséges módosítások átvezetése	2016.03.08.	Intézeti értekezlet, szakfelelős, szenátus
2.13.	Akkreditációs intézkedési terv, 44. pont	A Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szak mindkét szakirányán a szabadon választható tárgyak számára előírt 5% biztosítása a mintatantervben	2016.03.08.	Intézeti értekezlet, szakfelelős, szenátus
2.14.	Akkreditációs intézkedési terv, 46. pont	A Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szak – tanácsadás szakirányán a (bibliai alapú) lelkigondozás oktatásának megerősítése – A mintatanterv áttekintése és indokolt esetben annak módosítása	2016.03.08.	Intézeti értekezlet, szakfelelős, érintett tantárgyfelelősök, szenátus

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
3.	A hallgatók ösztönzése a folyamatos és mintatanterv szerinti tanulmányi haladásra			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
3.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 4. pont	A lemorzsolódás, illetve a passzív félévek számának csökkentése érdekében: - a belépési feltételek szakonkénti felülvizsgálata, a lemorzsolódási adatok ismeretében	2015.12.31.	szakfelelősök, VÉ
3.2.		A lemorzsolódás, illetve a passzív félévek számának csökkentése érdekében: - a hallgatói ösztöndíj-rendszer felülvizsgálata, a TJSZ áttekintése, módosítása	2015.12.15.	DJB, szenátus
3.3.		A lemorzsolódás, illetve a passzív félévek számának csökkentése érdekében: - a passzív félévek odaitélésének felülvizsgálata, - az átsorolásokra vonatkozó intézményi szabályozás (pl. szakonként minimális átlag) felülvizsgálata, szükség esetén a TVSZ módosítása	2015.12.15.	TB, szenátus
3.4.	Akkreditációs intézkedési terv, 4. pont	A nyelvvizsga hiányában ki nem adott diplomák számának csökkentése érdekében: lásd 2.2.	2016.07.31.	tanszékvezető, tantárgyfelelősök
4.	Az intézményi PR tevékenység erősítése a jelentkezők és a felvettek számának növelése érdekében: a nyílt napok résztvevői jelentős, a jelentkezők és a felvettek számának növekedése			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
4.1.		Középiskolai igazgatókon kívül szaktanárok megszólítása; tanári tájékoztató-figyelemfelhívó rendezvények szervezése	2016.02.28.	okt. rektorh., intézetvezetők
4.2.		Gyülekezeti lelkipásztorok, egyházi középiskolák megkeresése, személyes kapcsolatfelvétel	2016.02.28.	okt. rektorh., intézetvezető
4.3.		Aktualizált intézményi szórólap kiadása	2015.12.31.	főtitkár
4.4.		Intézményi arculattervezés, ennek keretében részletesebb tájékoztató füzet és ismertető kisfilm készítése	2016.08.31.	okt. rektorh., VÉ
4.5.		Honlap „fiatalosítása”, vonzóbbá tétele, „Felvételizőknek” rovat fejlesztése	2015.12.31.	főtitkár
4.6.	Akkreditációs intézkedési terv, 35. pont	KLM szak: jobb marketing: lásd 4.1.		

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
5.	A publikációs ráta javítása			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
5.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	Oktatói követelmények (SzMSz) érvényesítése	2015.08.01.	szenátus, rektor
5.2.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	A minimális publikációs elvárások szabályzati rögzítése az SzMSz-ben, beosztás szerinti differenciálva	2016.05.10.	MÉB, szenátus
5.3.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	Az alkotói szabadság kiterjeszhetőségének megvizsgálása, a Foglalkoztatási Követelményrendszer szükség szerinti módosítás	2016.05.10.	MÉB, Gazdasági Bizottság, szenátus
5.4.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	A minimális publikációs szám számon kérése az oktatói munka minősítése során	2017.07.31.	rektor
6.	Az intézetek és oktatók közötti szakmai együttműködés és projektgondolkodás erősítése			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
6.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 29-30. pont	Házi konferenciák (színpalánának emelése), konferenciakötet megjelentetése	2016-tól: folyamatos	TudMűvBiz
6.2.	Akkreditációs intézkedési terv, 29-30. pont	Szakmai ankétok: évente legalább 1 db.	2016-tól: folyamatos	TudMűvBiz
6.3.	Akkreditációs intézkedési terv, 29-30. pont	Csapatépítő programok (közös kulturális és szabadidős tevékenység): évente legalább 1 db.	2016-tól: folyamatos	vezetői értekezlet
7.	Egyéni tutori (mentorálási) rendszer kiépítése Akkreditációs intézkedési terv, 21. pont	a nem hitéleti szakokon: évfolyamonként, felmenő rendszerben	2017.07.31.	rektor
8.	A külföldi részképzésben részt vevő hallgatók létszámának szinten tartása	a 2014. évi adatok bázisán minden évben legalább 100%-os összlétszám		
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
8.1.		ERASMUS nyelvi felkészítő, szabadon választható tantárgy kidolgozása: 1 db. kurzus	2014.07.31.	Idegen Nyelvi Tanszék
8.2.		Erasmus honlap megújítása	2016.03.31.	külügyi referens, ált. rektorh.
8.3.		tantárgy-beszámítási gyakorlat felülvizsgálata, a TVSZ szükség szerinti módosítása	2015.12.15.	TB, rektorhelyettesek
8.4.		évenként/félévenként Erasmus-tájékoztatók/toborzók tartása	2016-tól: folyamatos	külügyi referens, ált. rektorh.
8.5.		Erasmus-Alumni rendszer felállítása	2017.07.31	külügyi referens, ált. rektorh.

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
9.	Az oktatók mobilitásának fokozását segítő intézkedések			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
9.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	Állandó rovat beemelése az oktatói jelentésbe, a megfelelő munkakörökhöz (Minősegbiztosítási Szabályzat módosítása)	2016.03.08.	MÉB, szenátus
9.2.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	Bevezetés az SzMSz-be, a megfelelő munkakörökhöz	2016.05.10.	MÉB, szenátus
10.	A beutazó ERASMUS hallgatói mobilitás feltételeinek javítása (nemzetköziesítés): Akkreditációs intézkedési terv, 10. pont			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
10.1.		aktualizált angol nyelvű szórólap kiadása	2016.04.30.	főtitkár, külügyi referens
10.2.		részletesebb, aktualizált angol tájékoztatófüzet kiadása	2016.08.31.	főtitkár, külügyi referens
10.3.		Idegen nyelvű kurzusok rendszeres meghirdetése a hittudományok és a pedagógia területén, legalább a diplomához szükséges minimális kredit szám 10%-áig: 2015/2016. tanév II. félév: legalább 8 kredit (2 tantárgy)	2016.01.31.	okt. rektorh., intézetvezetők
10.4.		2016/2017. tanév I. félév: legalább 16 kredit (4 tantárgy)	2016.08.31.	okt. rektorh., intézetvezetők
10.5.		2016/2017. tanév I. félév: legalább 24 kredit (6 tantárgy)	2017.01.31.	okt. rektorh., intézetvezetők
10.6.		Idegen nyelvű kurzusok (Neptunon kívüli) megjelenítése a honlap Erasmus oldalán		főtitkár, külügyi referens
11.	Az intézmény angol nyelvű honlapjának fejlesztése: oktatói aloldalak angol változatának elkészítése (egyéni leg kitölthető séma)		2016.07.31.	főtitkár
12.	A TDK aktivitás és a szakmai versenyeken való részvétel serkentése: A hallgatói részvétel jutalmazása pályázati kiírások, rangsorolások, legációk lista, közéleti ösztöndíj, felvételi pontszámítás, demonstrátori alkalmazás stb. során Akkreditációs intézkedési terv, 8. pont			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k): Az érintett szabályzatok felülvizsgálata, a szükséges szabályzatmódosítások átvezetése</i>			
12.1.		a TJSZ módosítása	2015.12.15.	DJB, szenátus
12.2.		az SzMSz módosítása	2016.05.10.	szenátus
12.3.		a Legációk Szabályzat módosítása	2016.06.21.	Intézeti értekezlet, szenátus
12.4.		a Kollégiumi SzMSz módosítása	2016.06.21.	EK igazgató,

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
				szenátus
12.5.		a Doktori és Habilitációs Szabályzat módosítása	2016.06.21.	DT, szenátus
13.	A kutatási, fejlesztési és innovatív tevékenység (K+F+I) intézményi támogatásának javítása, a K+F+I pályázatok bevételeinek növelése:			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
13.1.		pályázati referens foglalkoztatása/kijelölése a rektori hivatalban (25%)	2016.07.31.	rektor
14.	Az oktatók minősítettségi mutatójának javítása	2014 bázisán a minősítettek számának évi 1%-os emelése		
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
14.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	SzMSz oktatói követelmények érvényesítése: átsorolások, munkaszerződések módosítása	2015.07.31.	szenátus, rektor
14.2.	Akkreditációs intézkedési terv, 28. pont	Új oktatói státuszok létesítése: 2018-ig legalább 4 minősített oktató alkalmazása	folyamatos	rektor, intézetvezetők
15.	Az oktatói korfa arányosítása, 2014 bázisán az átlagos életkor csökkentése			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
15.1.		lásd 14.1.		
15.2.		Pályázati kiírásoknál a fiatal oktatók (45 év alattiak) előnyben részesítése	2016-tól: folyamatos	rektor
16.	Az oktatói leterheltség csökkentése, arányainak javítása Akkreditációs intézkedési terv, 30-31. pont			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
16.1.		Az oktatói állomány létszámának emelése, az órával és/vagy tantárgyfelelősséggel túlterhelt oktatók tanszékein: lásd 14.1.		
17.	Az oktatói és alkalmazotti többletmunka jobb elismerése			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
17.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 28., 30-31. pont	A pótlékkal honorált feladatkörök áttekintése, körük szükség szerinti bővítése		Intézeti értekezletek, VÉ
17.2.		- az SzMSz és a Foglalkoztatási Követelményrendszer módosítása	2016.05.10.	szenátus
17.3.		A rendszer bevezetése	2016.09.01.	rektor
18.	Az informatikai rendszer korszerűsítése			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
18.1.		évente legalább 3 irodai informatikai eszköz cseréje	folyamatos	rektor
19.	A tantermek oktatás-technikai felszereltségének javítása, berendezéseinek modernizálása, a hangszerállomány bővítése			

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
19.1.		<i>tanterem internettel és projektortorokkal való felszerelése</i>	2015.10.31.	<i>fenntartó</i>
19.2.		<i>tanterem-bútorzat cseréje (75%)</i>	2015.10.31.	<i>fenntartó</i>
19.3.		<i>hangszerpark megújítása: évente legalább egy hangszer felújítása / új hangszer beszerzése</i>	<i>folyamatos</i>	<i>tanszékvezető, rektor</i>
20.	A könyvtári szolgáltatások színvonalának javítása			
20.1.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 25. pont</i>	<i>A feltárt és elektronikusan katalogizált állomány arányának javítása: évente 2.000 kötet</i>	<i>2016-tól: folyamatos</i>	<i>könyvtárigazgató</i>
20.2.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 26. pont</i>	<i>Az egységes elektronikus katalógus megvalósítása</i>	2017.12.31.	<i>ált. rektorh., könyvtárigazgató</i>
21.	Az intézményi szervezeti struktúra aktualizálása			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
21.1.		<i>A két egyetemi könyvtár szervezeti integrációja</i>	2015.03.31.	<i>szenátus</i>
21.2.		<i>Könyvtáraink összeköltöztetése</i>	2015.09.01.	<i>rektor</i>
21.3.		<i>A Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet megszüntetése</i>	2015.07.31.	<i>szenátus</i>
21.4.		<i>A két teológiai intézet összevonása</i>	2015.07.31.	<i>szenátus</i>
21.5.		<i>A Tanulmányi Osztály és az intézetek közötti szervezeti átfedések megszüntetése, hatékonyságnövelő átszervezések</i>	2015.07.31.	<i>szenátus</i>
21.6.		<i>Szenátusi bizottságok számának és összetételének áttekintése, az SzMSz szükség szerinti módosítása</i>	2015.07.31.	<i>szenátus</i>
21.7.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 1–2. pont</i>	<i>A kutatóintézetek működéséhez szükséges minimális személyi és infrastrukturális feltételeinek, a kutatóintézeti munkatervek és beszámolóik, teljesítményük mérhetőségének szabályzati rögzítése - egyeztetések</i>	2016.04.15.	<i>Teológiai intézeti értekezlet, VÉ</i>
21.8.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 1–2. pont</i>	<i>A 21.1. alapján a kutatóintézeti struktúra áttekintése, racionalizálása, az SzMSz szükséges módosításával</i>	2016.05.10.	<i>VÉ, szenátus</i>
21.9.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 1. pont</i>	<i>A Társadalomtudományi Tanszék megszüntetése, a Romológia Tanszék felállítása, az SzMSz szükséges módosításával</i>	2016.05.10.	<i>szenátus</i>
22.	A minőségbiztosítási rendszer tesztelése, fejlesztése			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
22.1.		<i>Minőségbiztosítási dokumentumok közötti átfedések megszüntetése</i>	2015.07.31.	<i>szenátus</i>

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
22.2.	Akkreditációs intézkedési terv, 23. pont	Az oktatói és tanári jelentések bevezetése az oktatói teljesítmény ellenőrzése és minősítése céljából	2015.08.31.	MÉB, szenátus
22.3.		A tanszéki jelentések új profiljának kialakítása	2015.07.31.	MÉB, szenátus
22.4.		Az elégedettségi kérdőívek áttekintése, a tapasztalatok alapján a Minőségbiztosítási Szabályzat módosítása	2016.03.08.	
22.5.	Akkreditációs intézkedési terv, 3. pont	A hitéleti képzések vonatkozásában új, önálló, szak-specifikus helyzet-elemzések (C-SWOT analízis) készítése	2015.12.31.	Teológiai intézeti értekezlet, intézetvezető
22.6.	Akkreditációs intézkedési terv, 3. pont	A C-SWOT analízisek eredményeinek bedolgozása az intézményi fejlesztési célok közé	2016.02.02.	MÉB, VÉ, szenátus
22.7.	Akkreditációs intézkedési terv, 9. pont	Diplomás Pályakövető Rendszer kiépítése: - a Minőségbiztosítási Szabályzat vonatkozó szakaszának átdolgozása	2017.03.31.	MÉB, VÉ, szenátus
22.8.	Akkreditációs intézkedési terv, 9. pont	Diplomás Pályakövető Rendszer kiépítése: - a szükséges informatikai fejlesztések megvalósítása	2017.07.31.	InfSzolgCSop, főtktár
22.9.	Akkreditációs intézkedési terv, 9. pont	Diplomás Pályakövető Rendszer kiépítése: - felelős választása, indítás	2017.07.31.	szenátus, rektor
22.10.	Akkreditációs intézkedési terv, 12. pont	A szakfelelősök szerepének megerősítése: - a Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, módosítása	2016.03.08.	MÉB, Intézeti értekezletek, szenátus
22.11.	Akkreditációs intézkedési terv, 12. pont	A szakfelelősök szerepének megerősítése: - az SzMSz áttekintése, módosítása	2016.05.10.	MÉB, Intézeti értekezletek, szenátus
22.12.	Akkreditációs intézkedési terv, 12. pont	A szakfelelősök szerepének megerősítése: - honlap-fejlesztés	2016.07.31.	InfSzolgCSop, főtktár
22.13.	Akkreditációs intézkedési terv, 14. pont	A szakok rendszeres önértékelésének bevezetése (jelentkezési, felvételi, Neptun-adatok, elégedettségi felmérések, oktatói értekezlet, C-SWOT analízis alapján): - a Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, módosítása	2016.03.08.	MÉB, szakfelelősök, szenátus
22.14.	Akkreditációs intézkedési terv, 14. pont	Első önértékelések	2016.09.31.	szakfelelősök, szenátus
22.15.	Akkreditációs intézkedési terv, 13. pont	Elégedettségi felmérések – szakos bontásban is kiértékelni:	2016.03.08.	MÉB, VÉ, szenátus

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
		<i>A Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, szükség szerinti módosítása</i>		
22.16.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 13. pont</i>	<i>Elégedettségi felmérések – törekedni a kitöltési arányok növelésére: A Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, szükség szerinti módosítása</i>	2016.03.08.	MÉB, VÉ, szenátus
22.17.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 13. pont</i>	<i>Elégedettségi felmérések – kis létszámú szakok vonatkozásában a hallgatók anonimitásának védelme érdekében a kérdőíveket áttekintése: A Minőségbiztosítási Szabályzat vonatkozó szakaszainak áttekintése, szükség szerinti módosítása</i>	2016.03.08.	MÉB, VÉ, szenátus
22.18.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 15. pont</i>	<i>Az Oktatói munka hallgatói véleményezésének figyelembe vétele az előléptetések, hosszabbítások során: A Minőségbiztosítási Szabályzat módosítása</i>	2016.03.08.	MÉB, VÉ, szenátus
22.19.		<i>Az Oktatói munka hallgatói véleményezésének figyelembe vétele az előléptetések, hosszabbítások során: Az SzMSz módosítása</i>	2016.05.10.	MÉB, VÉ, szenátus
22.20.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 24. pont</i>	<i>Az OMHV és/vagy az oktatói jelentés alapján tartósan gyengébb teljesítményt nyújtó oktatók számára a fejlesztés lehetőségének biztosítása (pl. óralátogatás visszajelzés, mentorálás, oktatás-módszertani segítség, reflexiók gyakorlatok stb.) – A feladat és felelősségének rögzítése a Minőségbiztosítási Szabályzatban</i>	2016.03.08.	MÉB, Intézeti értekezletek, VÉ, szenátus
22.21.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 36. pont</i>	<i>A gyakorlóléhszabályzatokkal és a szakoktatókkal szemben támasztott (minimális) követelmények rögzítése a Minőségbiztosítási Szabályzatban</i>	2016.03.08.	MÉB, Intézeti értekezletek, VÉ, szenátus
23.	A kimagaslóan alacsony / magas átlageredménnyel teljesített tárgyak azonosítására, időszakos felülvizsgálata, az okok feltárása			
	<i>Kapcsolódó stratégiai akció(k)</i>			
23.1.	<i>Akkreditációs intézkedési terv, 18. pont</i>	<i>A folyamat le szabályozása, a Minőségbiztosítási szabályzat módosítása</i>	2016.03.08.	MÉB, Intézeti értekezletek, szenátus
23.2.		<i>Első felülvizsgálat, a szükséges pedagógiai, didaktikai, tananyagfejlesztési intézkedések meghozatala a tantárgyfelelősök és a</i>	2017.10.30.	MÉB, Intézeti értekezletek

	Stratégiai cél	Stratégiai mutatószám/ sikerkritérium	Határidő	Felelős
		szakfelelősök bevonásával		
23.3.		Második felülvizsgálat	2018.9.30.	MÉB, tantárgy- és szakfelelősök
23.4.	Akkreditációs intézkedési terv, 19. pont	A tantárgyak kredit-értékének felülvizsgálata a befektetett valós hallgatói munka alapján, a mintatantervek szükség szerinti módosítása	2018.11.30.	Intézeti értekezlet, szakfelelősök, szenátus
24.	A kiscsoportos oktatási módszerek (a minőségi képzést célzó, gyakorlat-orientált, szemináriumi csoportos oktatási modell) visszaszorulásának megakadályozása			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
24.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 6. pont	A TVSZ-ben a tantárgy-típus megjelenítése, definiálása	2015.12.15.	VÉ, TB
24.2.		A teológia és a hittanár szakok mintatantervekben megfelelő számú tantárgy teljesítésének előírása	2016.02.02.	Intézeti értekezlet, szakfelelősök, szenátus
24.3.		A klm, kántor és a pt-szf szakok mintatantervekben megfelelő számú tantárgy teljesítésének előírása	2016.03.08.	Intézeti értekezlet, szakfelelősök, szenátus
25.	A tehetséggondozás részeként a demonstrátori rendszer kiépítése, illetve formalizálása			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
25.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 7. pont	A demonstrátori rendszer szabályozóinak rögzítése az SzMSz-ben	2016.05.10.	VÉ, szenátus
25.2.		A demonstrátori rendszer szabályozóinak rögzítése a Foglalkoztatási Követelményrendszerben	2016.05.10.	DJB, VÉ, szenátus
25.3.	Akkreditációs intézkedési terv, 7. pont	A demonstrátori rendszer bevezetése	2016.09.15.	rektor
26.	Honlap-fejlesztés			
	Kapcsolódó stratégiai akció(k)			
26.1.	Akkreditációs intézkedési terv, 27. pont	A tanszékekről és azok munkájáról szóló oldalak összeállítása a tágabb közvélemény számára	2016.07.31.	tanszékvezetők, főtitkár
26.2.	Akkreditációs intézkedési terv, 27. pont	Az egyes tantárgyakról tájékoztató a tágabb közvélemény számára	2016.07.31.	tantárgyfelelősök, főtitkár
26.3-7.		lásd 4.5., 8.2., 10.6., 11., 22,12.		
27.	Egyetemi lelkész alkalmazása		2015.08.01.	rektor, fenntartó

4.4 Megvalósítási ütemterv

Egyetemünk fentebb ismertetett stratégiai céljainak teljesítését az alábbi időarányos (éves) ütemterv alapján kívánja megvalósítani:

2014

8.1.	<i>ERASMUS nyelvi felkészítő, szabadon választható tantárgy kidolgozása: 1 db. kurzus</i>	2014.07.31.
------	---	-------------

2015

21.1.	<i>A két egyetemi könyvtár szervezeti integrációja</i>	2015.03.31.
14.1.	<i>SzMSz oktatói követelmények érvényesítése: átsorolások, munkaszerződések módosítása</i>	2015.07.31.
21.3.	<i>A Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézet megszüntetése</i>	2015.07.31.
21.4.	<i>A két teológiai intézet összevonása</i>	2015.07.31.
21.5.	<i>A Tanulmányi Osztály és az intézetek közötti szervezeti átfedések megszüntetése, hatékonyságnövelő átszervezések</i>	2015.07.31.
21.6.	<i>Szenátusi bizottságok számának és összetételének áttekintése, az SzMSz szükség szerinti módosítása</i>	2015.07.31.
22.1.	<i>Minőségbiztosítási dokumentumok közötti átfedések megszüntetése</i>	2015.07.31.
22.3.	<i>A tanszéki jelentések új profiljának kialakítása</i>	2015.07.31.
27.	<i>Egyetemi lelkes alkalmazása</i>	2015.08.01.
22.2.	<i>Az oktatói és tanári jelentések bevezetése az oktatói teljesítmény ellenőrzése és minősítése céljából</i>	2015.08.31.
5.1.	<i>Oktatói követelmények (SzMSz) érvényesítése</i>	2015.08.01.
1.3.	<i>Osztatlan hittanár-nevelőtanár szak bevezetése</i>	2015.09.01.
21.2.	<i>Könyvtáraink összeköltöztetése</i>	2015.09.01.
19.1.	<i>Tantermek internettel és projektortorokkal való felszerelése</i>	2015.10.31.
19.2.	<i>Tantermek bútorzatának lecserélése (75%)</i>	2015.10.31.
12.1.	<i>A TDK aktivitás és a szakmai versenyeken való részvétel serkentése: a TJSZ módosítása</i>	2015.12.15.
3.2.	<i>A lemorzsolódás, illetve a passzív félévek számának csökkentése érdekében: - a hallgatói ösztöndíjrendszer felülvizsgálata, a TJSZ áttekintése, módosítása</i>	2015.12.15.
24.1.	<i>A kiscsoportos oktatási módszerek visszaszorulásának megakadályozása: A TVSZ-ben a tantárgy-típus megjelenítése, definiálása</i>	2015.12.15.
8.3.	<i>Erasmus: A tantárgy-beszámítási gyakorlat felülvizsgálata, a TVSZ szükség szerinti módosítása</i>	2015.12.15.
3.3.	<i>A lemorzsolódás, illetve a passzív félévek számának csökkentése érdekében: - a passzív félévek odaitélésének felülvizsgálata, - az átsorolásokra vonatkozó intézményi szabályozás (pl. szakonként minimális átlag) felülvizsgálata, szükség esetén a TVSZ módosítása</i>	2015.12.15.
1.6.	<i>KLM szak: hosszú távú piackutatás, a munkáltatók és potenciális hallgatók igényeinek felmérése</i>	2015.12.31.
1.7.	<i>A Kántor szak vonatkozásában széleskörű igényfelmérés</i>	2015.12.31.

1.8.	Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szak: mélyreható vizsgálat készítése a szak iránti (várható) kereslet vonatkozásában	2015.12.31.
1.9.	A Kántor BA szakról az intézményen belüli (hitéleti) továbblépés lehetőségének megvizsgálása: - a teológia MA szak beindítása - az egyéb hitéleti MA szakok belépési feltételeinek felülvizsgálata	2015.12.31.
1.10.	A Kántor BA szakról az intézményen kívüli (nem hitéleti) továbblépés lehetőségének megvizsgálása, szükség szerint jogszabályi háttér módosításának kezdeményezése	2015.12.31.
2.9.	A KLM és a pasztorális tanácsadás szakok közötti kapcsolat erősítésének megvizsgálása, a szükség szerinti mintatanterv-módosítások átvezetése	2015.12.31.
3.1.	A lemorzsolódás, illetve a passzív félévek számának csökkentése érdekében: - a belépési feltételek szakonkénti felülvizsgálata, a lemorzsolódási adatok ismeretében	2015.12.31.
22.5.	A hitéleti képzések vonatkozásában új, önálló, szak-specifikus helyzetelemzések (C-SWOT analízis) készítése	2015.12.31.
4.3.	Aktualizált intézményi szórólap kiadása	2015.12.31.
4.5.	Honlap „fiatalosítása”, vonzóbbá tétele, „Felvételizőknek” rovat fejlesztése	2015.12.31.
14.2.	Új oktatói státuszok létesítése: 2018-ig legalább 4 minősített oktató alkalmazása	folyamatos
18.1.	évente legalább 3 irodai informatikai eszköz cseréje	folyamatos
19.3.	hangszerpark megújítása: évente legalább egy hangszer felújítása / új hangszer beszerzése	folyamatos

2016

10.3.	Nemzetköziesítés: Idegen nyelvű kurzusok rendszeres meghirdetése: 2015/2016. tanév II. félév: legalább 8 kredit (2 tantárgy)	2016.01.31.
2.4.	Teológia szak: a tárgyak sorrendiségének (pl. egyháztörténeti tárgyak) áttekintése	2016.02.02.
2.5.	Teológia szak: a tárgyak és az általuk fejlesztendő kompetenciák világosabb összerendezése: – a szak református kkk-jának zsinati módosításának kezdeményezése	2016.02.02.
2.6.	– a szak vonatkozó dokumentumainak módosítása	2016.02.02.
2.11.	Hittanár-nevelőtanár MA és Oszatlan vallástanár szak: A csoportos szakmai gyakorlat alatt a 15 órás gyakorlótanítás bevezetése a 4. félévre – A mintatanterv, a vonatkozó tárgyleírás és a jogszabályi háttér áttekintése, a szükségesnek ítélt módosítások átvezetése	2016.02.02.
22.6.	A minőségbiztosítási rendszer tesztelése, fejlesztése: A C-SWOT analízisek eredményeinek bedolgozása az intézményi fejlesztési célok közé	2016.02.02.
24.2.	A kiscsoportos oktatási módszerek visszaszorulásának megakadályozása: A teológia és a hittanár szakok mintatantervekben megfelelő számú tantárgy teljesítésének előírása	2016.02.02.
4.1.	Középiskolai igazgatókon kívül szaktanárok megszólítása; tanári tájékoztató-figyelemfelhívó rendezvények szervezése	2016.02.28.
4.2.	Gyülekezeti lelkipásztorok, egyházi középiskolák megkeresése,	2016.02.28.

	<i>személyes kapcsolatfelvétel</i>	
4.6.	<i>KLM szak: jobb marketing: lásd 4.1.</i>	2016.02.28.
2.7.	<i>KLM szak: az alapozó ismeretek között egy kredit hiányzik – a mintatanterv korrekciója</i>	2016.03.08.
2.8.	<i>KLM szak: a gyakorlatvezető lelkipásztorokkal, vallástanárokkal, hitoktatókkal következetes kapcsolattartás, rendszeres szakmai megbeszélések kezdeményezése. Első egyeztetés</i>	2016.03.08.
2.10.	<i>A Kántor szakon az ifjúsági munkában hasznosítható, további hangszerek oktatásának bevezetése</i>	2016.03.08.
2.12.	<i>A Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szakon a mintatantervben szereplő, 120 fölötti kreditek megszüntetése – A mintatanterv áttekintése, a szükséges módosítások átvezetése</i>	2016.03.08.
2.13.	<i>A Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szak mindkét szakirányán a szabadon választható tárgyak számára előírt 5% biztosítása a mintatantervben</i>	2016.03.08.
2.14.	<i>A Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szak – tanácsadás szakirányán a (bibliai alapú) lelkigondozás oktatásának megerősítése – A mintatanterv áttekintése és indokolt esetben annak módosítása</i>	2016.03.08.
9.1.	<i>Az oktatók mobilitásának fokozását segítő intézkedések: Állandó rovat beemelése az oktatói jelentésbe, a megfelelő munkakörökhöz (Minőségbiztosítási Szabályzat módosítása)</i>	2016.03.08.
24.3.	<i>A kiscsoportos oktatási módszerek visszaszorulásának megakadályozása: A klm, kántor és a pt-szf szakok mintatantervekben megfelelő számú tantárgy teljesítésének előírása</i>	2016.03.08.
22.4.	<i>A minőségbiztosítási rendszer tesztelése, fejlesztése: Az elégedettségi kérdőívek áttekintése, a tapasztalatok alapján a Minőségbiztosítási Szabályzat módosítása</i>	2016.03.08.
22.10.	<i>A szakfelelősök szerepének megerősítése: - a Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, módosítása</i>	2016.03.08.
22.13.	<i>A szakok rendszeres önértékelésének bevezetése (jelentkezési, felvételi, Neptun-adatok, elégedettségi felmérések, oktatói értekezlet, C-SWOT analízis alapján): - a Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, módosítása</i>	2016.03.08.
22.15.	<i>Elégedettségi felmérések – szakos bontásban is kiértékelni: A Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, szükség szerinti módosítása</i>	2016.03.08.
22.16.	<i>Elégedettségi felmérések – törekedni a kitöltési arányok növelésére: A Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, szükség szerinti módosítása</i>	2016.03.08.
22.17.	<i>Elégedettségi felmérések – kis létszámú szakok vonatkozásában a hallgatók anonimitásának védelme érdekében a kérdőíveket áttekintése: A Minőségbiztosítási Szabályzat áttekintése, szükség szerinti módosítása</i>	2016.03.08.
22.18.	<i>Az Oktatói munka hallgatói véleményezésének figyelembe vétele az előléptetések, hosszabbítások során: A Minőségbiztosítási Szabályzat módosítása</i>	2016.03.08.
22.20.	<i>Az OMHV és/vagy az oktatói jelentés alapján tartósan gyengébb teljesítményt nyújtó oktatók számára a fejlesztés lehetőségének biztosítása (pl. óralátogatás visszajelzés, mentorálás, oktatás-módszertani segítség, reflexiók gyakorlatok stb.) – A feladat és felelőségének rögzítése a Minőségbiztosítási Szabályzatban</i>	2016.03.08.

22.21.	A gyakorlólhelyekkel és a szakoktatókkal szemben támasztott (minimális) követelmények rögzítése a Minőségbiztosítási Szabályzatban	2016.03.08.
23.1.	A kimagaslóan alacsony / magas átlageredménnyel teljesített tárgyak azonosítására, időszakos felülvizsgálata, az okok feltárása: A folyamat le szabályozása, a Minőségbiztosítási Szabályzat módosítása	2016.03.08.
8.2.	Erasmus honlap megújítása	2016.03.31.
21.7.	A kutatóintézetek működéséhez szükséges minimális személyi és infrastrukturális feltételeinek, a kutatóintézeti munkatervek és beszámoló, teljesítményük mérhetőségének szabályzati rögzítése - egyeztetések	2016.04.15.
10.1.	Nemzetköziesítés: aktualizált angol nyelvű szórólap kiadása	2016.04.30.
5.2.	A minimális publikációs elvárások szabályzati rögzítése az SzMSz-ben, beosztás szerinti differenciálva	2016.05.10.
9.2.	Az oktatók mobilitásának fokozását segítő intézkedések: Állandó rovat beemelése az oktatói jelentésbe: Bevezetés az SzMSz-be, a megfelelő munkakörökhöz	2016.05.10.
12.2.	A TDK aktivitás és a szakmai versenyeken való részvétel serkentése: A hallgatói részvétel jutalmazása pályázati kiírások, rangsorolások, legáció lista, közéleti ösztöndíj, felvételi pontszámítás, demonstrátori alkalmazás stb. során: az SzMSz módosítása	2016.05.10.
17.1.	Az oktatói és alkalmazotti többletmunka jobb elismerése: A pótlékkal honorált feladatkörök áttekintése, körük szükség szerinti bővítése, az SzMSz és a Foglalkoztatási Követelményrendszer módosítása	2016.05.10.
21.8.	A 21.1. alapján a kutatóintézeti struktúra áttekintése, racionalizálása, az SzMSz szükséges módosításával	2016.05.10.
21.9.	A Társadalomtudományi Tanszék megszüntetése, a Romológia Tanszék felállítása, az SzMSz módosításával	2016.05.10.
25.1.	A demonstrátori rendszer szabályozóinak rögzítése az SzMSz-ben	2016.05.10.
25.2.	A demonstrátori rendszer szabályozóinak rögzítése a Foglalkoztatási Követelményrendszerben	2016.05.10.
22.11.	A szakfelelősök szerepének megerősítése: - az SzMSz áttekintése, módosítása	2016.05.10.
22.19.	Az Oktatói munka hallgatói véleményezésének figyelembe vétele az előléptetések, hosszabbítások során: Az SzMSz módosítása	2016.05.10.
5.3.	Az alkotói szabadság kiterjeszhetőségének megvizsgálása, a Foglalkoztatási Követelményrendszer szükség szerinti módosítás	2016.05.10.
2.3.	A tantárgyak számának és a heti óraszámának a csökkentése hitéleti szakokon: a mintatantervek áttekintése, módosítása	2016.06.21.
12.3.	A TDK aktivitás és a szakmai versenyeken való részvétel serkentése: A hallgatói részvétel jutalmazása pályázati kiírások, rangsorolások, legáció lista, közéleti ösztöndíj, felvételi pontszámítás, demonstrátori alkalmazás stb. során: - a Legációs Szabályzat módosítása	2016.06.21.
12.4.	A TDK aktivitás és a szakmai versenyeken való részvétel serkentése: A hallgatói részvétel jutalmazása pályázati kiírások, rangsorolások, legáció lista, közéleti ösztöndíj, felvételi pontszámítás, demonstrátori alkalmazás stb. során: - a Kollégiumi SzMSz módosítása	2016.06.21.
12.5.	A TDK aktivitás és a szakmai versenyeken való részvétel serkentése: A hallgatói részvétel jutalmazása pályázati kiírások, rangsorolások, legáció lista, közéleti ösztöndíj, felvételi pontszámítás, demonstrátori alkalmazás stb. során: - a Doktori és Habilitációs Szabályzat módosítása	2016.06.21.

1.1.	<i>Kommunikáció szak kivezetése 1: folyamatos oktatás</i>	2016.07.31.
1.11.	<i>OKJ képzések előkészítése, ill. elindítása: egyházzenész</i>	2016.07.31.
1.13.	<i>Hitoktatói szakirányú továbbképzési szak beindítása</i>	2016.07.31.
2.1.	<i>Romológia képzés bevezetése a mintatantervekbe: hitéleti szakok: 2016.03.08. — nem hitéleti szakok: 2016.06.21.</i>	2016.07.31.
2.2.	<i>A nyelvi kurzusok hatékonyságának növelése érdekében a tantárgy-leírások áttekintése, szükség szerinti átdolgozása (nyelvvizsga-előkészítők, szakfordítás)</i>	2016.07.31.
3.4.	<i>A nyelvvizsga hiányában ki nem adott diplomák számának csökkentése érdekében: lásd 2.2.</i>	2016.07.31.
11.	<i>Az intézményi honlap oktatói aloldalai angol változatának elkészítése</i>	2016.07.31.
13.1.	<i>pályázati referens foglalkoztatása/kijelölése a rektori hivatalban (25%)</i>	2016.07.31.
26.1.	<i>A tanszékekről és azok munkájáról szóló oldalak összeállítása a tágabb közvélemény számára</i>	2016.07.31.
26.2.	<i>Az egyes tantárgyakról tájékoztató a tágabb közvélemény számára</i>	2016.07.31.
22.12.	<i>A szakfelelősök szerepének megerősítése: - honlap-fejlesztés</i>	2016.07.31.
4.4.	<i>Intézményi arculattervezés, ennek keretében részletesebb tájékoztató füzet és ismertető kisfilm készíttetése</i>	2016.08.31.
10.2.	<i>Nemzetköziesítés: részletesebb, aktualizált angol tájékoztatófüzet kiadása</i>	2016.08.31.
10.4.	<i>Nemzetköziesítés: Idegen nyelvű kurzusok rendszeres meghirdetése a hittudományok és a pedagógia területén, legalább a diplomához szükséges minimális kreditszám 10%-áig: 2016/2017. tanév I. félév: legalább 16 kredit (4 tantárgy)</i>	2016.08.31.
17.3.	<i>Az oktatói és alkalmazotti többletmunka jobb elismerése: A rendszer bevezetése</i>	2016.09.01.
25.3.	<i>A demonstrátori rendszer bevezetése</i>	2016.09.15.
22.14.	<i>A szakok első önértékelése</i>	2016.09.31.
6.1.	<i>Házi konferenciák (színvonalának emelése), konferenciakötet megjelentetése</i>	2016-tól: folyamatos
6.2.	<i>Szakmai ankétok: évente legalább 1 db.</i>	2016-tól: folyamatos
6.3.	<i>Csapatépítő programok (közös kulturális és szabadidős tevékenység): évente legalább 1 db.</i>	2016-tól: folyamatos
8.4.	<i>évenként/félévenként Erasmus-tájékoztatók/toborzók tartása</i>	2016-tól: folyamatos
14.2.	<i>Új oktatói státuszok létesítése: 2018-ig legalább 4 minősített oktató alkalmazása</i>	folyamatos
15.2.	<i>Pályázati kiírásoknál a fiatal oktatók (45 év alattiak) előnyben részesítése</i>	2016-tól: folyamatos
18.1.	<i>évente legalább 3 irodai informatikai eszköz cseréje</i>	folyamatos
19.3.	<i>hangszerpark megújítása: évente legalább egy hangszer felújítása / új hangszer beszerzése</i>	folyamatos
20.1.	<i>A feltárt és elektronikusan katalogizált állomány arányának javítása: évente 2.000 kötet</i>	2016-tól: folyamatos

10.5.	Nemzetköziesítés: Idegen nyelvű kurzusok rendszeres meghirdetése a hittudományok és a pedagógia területén, legalább a diplomához szükséges minimális kreditszám 10%-áig: 2016/2017. tanév I. félév: legalább 24 kredit (6 tantárgy)	2017.01.31.
10.6.	Nemzetköziesítés: Idegen nyelvű kurzusok (Neptunon kívüli) megjelenítése a honlap Erasmus oldalán	2017.01.31.
22.7.	Diplomás Pályakövető Rendszer kiépítése: - Minőségbiztosítási Szabályzat vonatkozó szakaszának átdolgozása	2017.03.31.
1.2.	Kommunikáció szak kivezetése 2: oktatás, utolsó (első) záróvizsga	2017.07.31.
1.4.	KLM – Kántor szakirány indítása	2017.07.31.
1.5.	a Hittanár-nevelőtanár MA szak kivezetése	2017.07.31.
1.12.	A teológia MA szak beindítása	2017.07.31.
5.4.	A minimális publikációs szám számon kérése az oktatói munka minősítése során	2017.07.31.
7.	a nem hitéleti szakokon: évfolyamonként, felmenő rendszerben	2017.07.31.
8.5.	Erasmus-Alumni rendszer felállítása	2017.07.31.
22.8.	Diplomás Pályakövető Rendszer kiépítése: - a szükséges informatikai fejlesztések megvalósítása	2017.07.31.
22.9.	Diplomás Pályakövető Rendszer kiépítése: - felelős választása, indítás	2017.07.31.
23.2.	A kimagaslóan alacsony / magas átlageredménnyel teljesített tárgyak azonosítására, időszakos felülvizsgálata, az okok feltárása: Első felülvizsgálat, a szükséges pedagógiai, didaktikai, tananyag-fejlesztési intézkedések meghozatala a tantárgyfelelősök és a szakfelelősök bevonásával	2017.10.30.
20.2.	A könyvtári szolgáltatások színvonalának javítása: Az egységes elektronikus katalógus megvalósítása	2017.12.31.
6.1.	Házi konferenciák (színvonalának emelése), konferenciakötet megjelentetése	folyamatos
6.2.	Szakmai ankétok: évente legalább 1 db.	folyamatos
6.3.	Csapatépítő programok (közös kulturális és szabadidős tevékenység): évente legalább 1 db.	folyamatos
8.4.	évenként/félévenként Erasmus-tájékoztatók/toborzók tartása	folyamatos
14.2.	Új oktatói státuszok létesítése: 2018-ig legalább 4 minősített oktató alkalmazása	folyamatos
15.2.	Pályázati kiírásoknál a fiatal oktatók (45 év alattiak) előnyben részesítése	folyamatos
18.1.	évente legalább 3 irodai informatikai eszköz cseréje	folyamatos
19.3.	hangszerpark megújítása: évente legalább egy hangszer felújítása / új hangszer beszerzése	folyamatos
20.1.	A feltárt és elektronikusan katalogizált állomány arányának javítása: évente 2.000 kötet	folyamatos

23.3.	A kimagaslóan alacsony / magas átlageredménnyel teljesített tárgyak azonosítására, időszakos felülvizsgálata, az okok feltárása: <i>Második felülvizsgálat</i>	2018.9.30.
23.4.	A tantárgyak kredit-értékének felülvizsgálata a befektetett valós hallgatói munka alapján, a mintatantervek szükség szerinti módosítása	2018.11.30.
6.1.	Házi konferenciák (színvonalának emelése), konferenciakötet megjelentetése	folyamatos
6.2.	Szakmai ankétok: évente legalább 1 db.	folyamatos
6.3.	Csapatépítő programok (közös kulturális és szabadidős tevékenység): évente legalább 1 db.	folyamatos
8.4.	évenként/félévenként Erasmus-tájékoztatók/toborzók tartása	folyamatos
14.2.	Új oktatói státuszok létesítése: 2018-ig legalább 4 minősített oktató alkalmazása	folyamatos
15.2.	Pályázati kiírásoknál a fiatal oktatók (45 év alattiak) előnyben részesítése	folyamatos
18.1.	évente legalább 3 irodai informatikai eszköz cseréje	folyamatos
19.3.	hangszerpark megújítása: évente legalább egy hangszer felújítása / új hangszer beszerzése	folyamatos
20.1.	A feltárt és elektronikusan katalogizált állomány arányának javítása: évente 2.000 kötet	folyamatos

4.5 Stratégiai kontrolling folyamatának és eszközeinek bemutatása

Egyetemünk minőségfejlesztési rendszerének működéséről, valamint az intézményfejlesztési tervben rögzített éves feladatok teljesüléséről évenként minőségfejlesztési jelentést kell készíteni. A minőségfejlesztési jelentést úgy kell elkészíteni, hogy nyomon követhető legyen az intézményfejlesztési tervben rögzített feladatok teljesülése. A minőségfejlesztési jelentésnek intézkedési javaslatokat kell tartalmaznia az intézményfejlesztési tervben megfogalmazott célok megvalósításának támogatására, a nem vagy csak részben teljesült feladatok megvalósítására, az ehhez szükséges átütemezésekre, az érintett szervezeti egységek szintjére lebontva, szükség szerint minőségfejlesztési célokban, eszközkészletekben, egyetemünk stratégiájában, intézményfejlesztési tervében foglaltak korrekciójára.

Az éves minőségfejlesztési jelentés a MÉB koordinálásával, a minőségügyi referens bevonásával, egyetemünk minőségfejlesztésért felelős szerveinek együttműködésében készül. A jelentés elkészült tervezetét a MÉB elnöke előzetes véleményezésre megküldi a képzési programok felelőseinek, valamint mindazon szervezeti egységek vezetőinek, amely szervezeti egységekre vonatkozólag a jelentés adatot közöl vagy értékelést tartalmaz. A beérkezett vélemények, észrevételek alapján átdolgozott jelentést a MÉB a Szenátus elé terjeszti, a vizsgált tárgyvet követően legkésőbb február 15-éig. A minőségfejlesztési jelentést a Szenátus fogadja el. Az éves minőségfejlesztési jelentésre vonatkozó előírásokat a Minőségbiztosítási Szabályzat 9. §-a tartalmazza.

További eszköze a stratégiai kontrollingnak a Szenátus, amely nem csak a költségvetés és a minőségfejlesztési jelentés kapcsán, hanem valamennyi, az egyetem működését érintő kérdésben hozott határozata során mérlegeli azok koherenciáját az intézményfejlesztési tervvel, valamint a Szenátus bizottságai, amelyek a fejlesztési célok megvalósulását a maguk illetékességi körében nyomon követik és javaslatokat fogalmazznak meg az esetlegesen szükségessé váló korrekciókra.

4.6 Stratégiai kommunikáció folyamatának és eszközeinek bemutatása

Egyetemünk az elfogadott Intézményfejlesztési Tervet

- honlapján megjelenteti, ezzel azt a belső és a külső érintettekkel is megismerteti,
- jóváhagyásra a fenntartónak megküldi,
- annak legfontosabb célkitűzéseit a rektori vezetés összdolgozói, valamint intézeti értekezletek keretében a munkatársakkal szóban is ismerteti,
- kinyomtatott példányát a rektori vezetés tagjainak és az intézetvezetőknek eljuttatja, valamint egy-egy kinyomtatott példányát a Rektori Hivatalban, a Tanulmányi Osztályon és az intézetek hivatalaiban elhelyezi,
- az intézményi Jövőkép és az Intézményfejlesztési Terv legfontosabb célkitűzéseit a sajtó nyilvánosságára hozza,
- valamennyi minőségfejlesztési jelentését honlapján megjelenteti,
- annak legfontosabb megállapításait és a szükségesnek ítélt korrekciókat a rektori vezetés összdolgozói, valamint intézeti értekezletek keretében a munkatársakkal szóban is ismerteti,
- az intézmény Jövőképét honlapján az Intézményfejlesztési Tervtől elkülönítve is megjeleníti,
- az Intézményfejlesztési Tervben rögzített megvalósítási ütemtervben az intézkedési terv megalkotásáért és végrehajtásáért felelős személyeknek eljuttatja, a rektori vezetés az abban foglaltakat velük szóban is ismerteti.

Záradék

(1) Jelen Intézményfejlesztési Tervet a DRHE Szenátusa 2014. január 17-ei ülésén megtárgyalta és 57/2013-14. számú határozatával jóváhagyta.

(2) Jelen Intézményfejlesztési Terv 1. számú módosítását a DRHE Szenátusa 2015. november 10-ei ülésén megtárgyalta és 19/2015-16. számú határozatával jóváhagyta.

Debrecen, 2015. november 10.

Dr. Bölcskei Gusztáv
rektor